

SPRAWOZDANIE
BIBLIOTEKI UNIWERSYTECKIEJ W TORUNIU
(WRAZ Z BIBLIOTEKĄ MEDYCZNĄ
I BIBLIOTEKAMI SPECJALISTYCZNYMI)

ZA ROK 2009



BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA UMK

Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu jest jedną z największych bibliotek akademickich w kraju i największą w Polsce Północnej. Jest biblioteką Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, liczącego 16 wydziałów, na których oferuje 70 kierunki kształcenia w ponad 100 specjalnościach. Uczelnia kształci łącznie ponad 33 tys. studentów na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych, wieczorowych, doktoranckich i podyplomowych. Wśród ponad 4 tys. pracowników Uniwersytetu, bibliotekarze, których jest ponad 200, stanowią ważną część społeczności akademickiej.

Od 2007 r. Bibliotekę Uniwersytecką tworzą: Biblioteka Główna, Biblioteka Medyczna Collegium Medicum oraz 20 bibliotek wydziałowych i instytutowych, stanowiąc jednolity system biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu. Wszyscy pracownicy zatrudnieni w bibliotekach wydziałowych i instytutowych są pracownikami Biblioteki Uniwersyteckiej i podlegają służbowo Dyrektorowi Biblioteki Uniwersyteckiej.

I. BIBLIOTEKA GŁÓWNA

STRUKTURA I PRACOWNICY

Dyrekcja

Dyrektor Dr Mirosław A. Supruniuk

Zastępcy Dyrektora

1. Mgr Dominika Czyżak – ds. organizacji księgozbioru i udostępniania
2. Mgr Joanna Słomkowska - ds. kadr i organizacji systemu biblioteczno-informacyjnego
3. Dr Wojciech Sachwanowicz - ds. informatyzacji
4. Dr Krzysztof Nierzwicki – ds. Biblioteki Medycznej

Oddział Informacji, Promocji i Prac Naukowych

Mgr Edyta Krużyńska

Oddział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów

Mgr Alicja Prokopowicz

- Sekcja Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów (mgr Grzegorz Szturo)
- Sekcja Opracowania Formalnego Zbiorów (mgr Alicja Prokopowicz)
- Specjalista ds. kartotek haseł wzorcowych (mgr Teresa Langiewicz)
- Specjalista ds. opracowania starych druków (mgr Maria Strutyńska)

Oddział Kolekcji Dziedzinowych

Mgr Jolanta Szewczak

- Sekcja – Pracownia Pomoroznawcza (mgr Urszula Zaborska)
- Sekcja – Centrum Dokumentacji Europejskiej (mgr Sławomira Pawłowska)

Oddział Udostępniania i Magazynów

Mgr Danuta Mierzejewska

- Sekcja Udostępniania (mgr Danuta Mierzejewska)
- Sekcja Magazynów (mgr Elżbieta Milkiewicz)
- Specjalista ds. wypożyczeń międzybibliotecznych (mgr Izabela Toczko)

Oddział Czasopism

Mgr Magdalena Gołota-Majewska

- Specjalista ds. akcesji czasopism (mgr Wiesława Majka)
- Specjalista ds. wydawnictw elektronicznych (mgr Barbara Kmiecikowska)

Oddział Kontroli i Selekcji Zbiorów

Mgr Barbara Pawlikowska

Oddział Zbiorów Specjalnych

Mgr Monika Ostrowska

- Sekcja - Gabinet Dokumentów Życia Społecznego (dr Anna Supruniuk)
- Sekcja - Gabinet Rękopisów i Starych Druków (dr Andrzej Mycio)
- Sekcja - Gabinet Zbiorów Muzycznych (mgr Ilona Lewandowska)
- Sekcja - Gabinet Zbiorów Graficznych (mgr Jan Kotłowski)

- Sekcja - Gabinet Zbiorów Kartograficznych (mgr Izabela Maćkowska)

Samodzielna Sekcja – Archiwum Emigracji (dr Mirosław A. Supruniuk)

Samodzielna Sekcja - Muzeum Uniwersyteckie (dr Mirosław A. Supruniuk)

Oddział Komputeryzacji i Digitalizacji

Dr Wojciech Sachwanowicz

Oddział Konserwacji i Zabezpieczania Zbiorów

Mgr Barbara Wojdyła

Księgozbiór Wydzielony Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego w Grudziądzu (mgr Dorota Wierzbicka)

Dział Administracyjno - Gospodarczy

Mgr Małgorzata Rakowska

Przedstawiciel pracowników niebędących nauczycielami akademickimi w Senacie UMK na kadencję 2008 - 2012 - mgr Magdalena Gołota –Majewska.

W związku z zbliżającym się końcem kadencji Dyrektora BU (31 grudnia 2009 r.) w listopadzie 2009 r. JM Rektor ogłosił konkurs na stanowisko Dyrektora BU. Ze względu na błędy formalne konkurs nie został rozstrzygnięty. JM Rektor powierzył dr Mirosławowi A. Supruniukowi obowiązki dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej do 30 czerwca 2010 r.

PRACOWNICY

Liczba etatów w 2009 roku -	165.5 w tym:
działalności podstawowej	123
administracyjnych	4
technicznych	11
obsługi	20
intrologatorskich	7.5

W Bibliotece Głównej zatrudnionych było 7 bibliotekarzy dyplomowanych i 8 osób ze stopniem doktora.

Na prośbę JM Rektora, prof. Andrzeja Radziwińskiego, od początku roku w BU prowadzona jest dyskusja dotycząca minimalnej liczby pracowników, gwarantującej prawidłowe funkcjonowanie Biblioteki. Na stan zatrudnienia wpływa nie tylko zakres bieżących obowiązków ale także i zadania czekające Bibliotekę w najbliższej perspektywie, wynikające m.in. z przystępowania do projektów europejskich czy marszałkowskich. Analiza nie jest łatwa także ze względu na stale pojawiające się nowe prace, związane z narastającą liczbą zbiorów w postaci cyfrowej i koniecznością utworzenia repozytorium instytucjonalnego. Tak więc jest to nie tylko analiza zatrudnienia – ale także zakresu czynności, które musimy realizować, chcąc by zbiory i informacja o nich były koherentne i we właściwy sposób prezentowane czytelnikom.

Trudno jest jednoznacznie definiować minimalną, niezbędną, liczbę etatów przy tak zmieniającej się rzeczywistości, czasami szybko narzucającej nowe prace. Na bieżąco, zmieniane są zakresy obowiązków pracowników w tych miejscach, w których wprowadzane są moduły systemu elektronicznego zarządzania zbiorami (ewidencja i opracowanie zbiorów). Mimo dyskusji i prób opracowania modelu minimalnego zatrudnienia, od stycznia do czerwca 2009 r. rozwiązano umowy o pracę z sześcioma osobami.

Dwukrotnie, w styczniu i lipcu 2009 roku, JM Rektor UMK, na wniosek Dyrektora BU, przyznał dodatki specjalne pracownikom Biblioteki Głównej i bibliotek wydziałowych szczególnie zaangażowanym w działalność naukową, dydaktyczną, popularyzatorską oraz organizacyjną Biblioteki i Uniwersytetu.

Dodatki rektorskie przyznane do 30 czerwca 2009 r.: Bożena Bednarek-Michalska, Anna Bogłowska, Marzenna Cupa, Dominika Czyżak, Magdalena Gołota-Majewska, Renata Jarzemska, Joanna Krasnodębska, Piotr Kurek, Skarbimir Kwiatkowski, Iwona Łyczywek, Danuta Mierzejewska, Elżbieta Milkiewicz, Alicja Prokopowicz, Małgorzata Rakowska, Tomasz Rybiński, dr Wojciech Sachwanowicz, dr Anna Supruniuk, dr Mirosław Supruniuk, Jolanta Szewczak, Grzegorz Szturo, Edyta Urbańska, Barbara Wojdyła, Urszula Zaborska.

Dodatki przyznane od 1 lipca 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. – Bożena Bednarek-Michalska, Anna Bogłowska, Marzenna Cupa, Dominika Czyżak, Magdalena Gołota-Majewska, Ewa Gorczyca, Renata Jarzemska, Barbara Kmiecikowska, Joanna Krasnodębska, Piotr Kurek, Skarbimir Kwiatkowski, Wiesława Majka, Danuta Mierzejewska, Elżbieta Milkiewicz, Alicja Prokopowicz, Małgorzata Rakowska, Tomasz Rybiński, dr Wojciech Sachwanowicz, dr Anna Supruniuk, dr Mirosław Supruniuk, Jolanta Szewczak, Grzegorz Szturo, Edyta Krużyńska, Barbara Wojdyła, Urszula Zaborska..

Z osobnym wnioskiem, o dodatki dla pracowników Biblioteki Medycznej, wystąpił do Prorektora ds. Collegium Medicum zastępca Dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej ds. Biblioteki Medycznej.

Rokrocznie JM Rektor przyznaje, na wniosek Dyrektora BU, pracownikom Biblioteki Uniwersyteckiej nagrody i wyróżnienia za szczególny wkład pracy oraz osiągnięcia naukowe i organizatorskie. W 2009 r. nagrody otrzymali:

nagrodę pierwszego stopnia – Dominika Czyżak,

nagrodę drugiego stopnia – dr Wojciech Sachwanowicz, Danuta Burnicka, Grzegorz Szturo, Sławomir Majoch,

nagrodę trzeciego stopnia - Katarzyna Bojakowska, Jan Szponka, Stanisława Kucharska, Hanna Sierdzińska, Teresa Modrzejewska, dr Wojciech Szramowski, Urszula Dygdała, Alicja Prokopowicz,

wyróżnienia: Kamila Perlik, Bożena Sobótko, Dominik Piotrowski, Aneta Nowak-Drzymała, Mariusz Gruźlewski, Adam Kuś, Urszula Czarnowska, Renata Makowska, Magdalena Szczygielska, Małgorzata Bronchard, Małgorzata Etter-Markowska, Marianna Jaskuła, Lidia Rumińska, Teresa Bartnicka, Wiesława Matella, Agnieszka Mazur, Ewa Narołewska, Grażyna, Nowakowska, Grażyna Młodziankiewicz, Dorota Wierzbicka.

Spośród pracowników bibliotek specjalistycznych wyróżnienia otrzymali: dr

Karolina Zawada, Iwona Stępa, Ewa Reńska, dr Ireneusz Czarciński, Katarzyna Dumanowska, Joanna Panek, Grażyna Kasprzak, Aneta Śladewska, Magdalena Sitek, Renata Jarzemska, Jolanta Jędrzejewska, Małgorzata Czerwińska, Joanna Giza, Tomasz Rybiński, Grażyna Makowiecka, Maria Gołembiewska, Monika Sokółska.

W listopadzie 2009 roku JM Rektor przyznał **nagrody nauczycielom akademickim**. Spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych w BU nagrody otrzymały: Bożena Bednarek-Michalska, dr Anna Supruniuk i Urszula Zaborska.

Praktyki specjalistyczne w innej bibliotece naukowej (zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z 22 grudnia 2006 r. wymagane do awansu zawodowego) w 2009 r. odbyły:

- dwutygodniowe (do awansu na starszego bibliotekarza) - Sylwia Bagińska, Barbara Kmiecikowska, Jolanta Kadzidłowska, Magdalena Szczygierska, Lidia Gerc, Dagmara Grochowska, Agnieszka Mazur, Ewa Narolewska, Paweł Balcerowicz, Malwina Sypniewska.

miesięczną (do awansu na kustosza) – Hanna Leško, Agnieszka Dwornik, Elżbieta Pawlikowska, Joanna Szwarz-Kozłowska, Adam Biedrzycki, Anita Kukla.

Najczęściej pracownicy kierowani są na praktyki do Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej – Książnicy Kopernikańskiej i Biblioteki Wyższej Szkoły Bankowej.

FINANSE

Biblioteka Główna UMK jest finansowana z budżetu Uniwersytetu, a także ze środków pozyskiwanych z innych źródeł zewnętrznych.

Na rok 2009 Rektor UMK przyznał dla Biblioteki Uniwersyteckiej limit środków finansowych na wydatki bieżące w wysokości 1.008,0 tys. zł., dysponował nim Dyrektor Biblioteki. Rektor UMK przekazał także do dyspozycji Dyrektora całą kwotę wpływów pozyskanych przez Bibliotekę Uniwersytecką z tytułu świadczonych usług oraz opłat za nieterminowy zwrot książek w wysokości 223 tys. zł. (pobrane opłaty Biblioteka w całości odprowadza do Kwestury UMK). Biblioteka otrzymała także, podobnie jak w latach poprzednich, dotację statutową na rozwój i badania w wysokości 12.900 zł.

	Wydatki bieżące – 2009 r.	Kwota
1	Środki czystości	42 034,49 zł
2	Artykuły papiernicze	18 845,28 zł
3	Usługi telefoniczne /opłaty/	12 917,36 zł
4	Usługi różne	110 331,79 zł
5	Usługi transportowe	38 027,40 zł
6	Opłaty pocztowe	34 757,33 zł
7	Szkolenia pracowników	33 939,01 zł
8	Fundusz bezosobowy	102 656,71 zł
a	Fundusz bezosobowy bibliotek sieci	7 565,33 zł
9	Promocja	23 130,99 zł
10	Remonty	4 939,59 zł

11	Książki	149 598,50 zł
12	Czasopisma /w tym online/	22 700,07 zł
13	Wydatki związane z Muzeum Uniwersyteckim	21 063,43 zł
14	Komputeryzacja	
a	Sprzęt	174 283,87 zł
b	Licencje, programy	111 171,18 zł
c	obsługa UCI, serwis	17 344,17 zł
d	materiały eksploatacyjne	20 263,01 zł
15	Konserwacja i zabezpieczenie zbiorów	
A	Sprzęt	13 577,93 zł
B	Materiały, usługi	14 441,86 zł
16	Wypożyczenie pomieszczeń	
A	meble, regały	54 035,02 zł
B	Urządzenia	15 364,21 zł
17	Inne materiały	123 052,61 zł
	RAZEM	1.158 425,81 zł

Do obowiązku Dyrektora należy przygotowanie preliminarza i sprawozdania z wykonania budżetu. Inne wydatki BU: utrzymanie budynku, płace, prenumerata czasopism zagranicznych, dostęp do Internetu itp. pokrywane są z funduszu ogólnego UMK, regulowała je administracja uniwersytecka.

Wnioski Biblioteki Głównej o fundusze wewnętrzne (UMK) i zewnętrzne przygotowane w 2009 r.

Tytuł grantu	Kwota aplikacji	Kwota otrzymana
Aplikacje o granty UMK		
Wystawa monograficzna Marka Żuławskiego na zakończenie obchodów stulecia urodzin artysty	5.000 zł	3.000 zł (470-Bibl.)
Alma Mater Vilnensis. 90. rocznica powołania Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie	10.000 zł	5.000 zł (469-Bibl.)
Aplikacje o fundusze europejskie		
Klio wieloraka – wspólnie z Uniwersytetem Wrocławskim		Nieprzyznany
Aplikacje do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego		
Digitalizacja wybranych zbiorów muzycznych – wspólnie z Muzeum Okręgowym im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy		Nieprzyznany
Aplikacje do Kancelarii Senatu RP		

Wydanie albumu pt. „Alma Mater Vilnensis. Uniwersytet Stefana Batorego (1919–1939) w fotografii”. Konkurs czasopisma „Archiwum Emigracji” (ósma edycja).	Przyznany
--	-------------------------

W 2009 r. Dyrektor Biblioteki po raz kolejny ogłosił możliwość ubiegania się o granty wewnętrzne, na które wyasygnowana została kwota ze środków zarobionych przez Bibliotekę (kary i opłaty za usługi). Dyrekcja Biblioteki, po zapoznaniu się wnioskami, przyjęła do realizacji 11 projektów:

- Bibliografia historii Pomorza Wschodniego za 2007 rok. Kierownik – mgr Urszula Zaborska.
- Elektroniczny system szkoleń użytkowników BU. Kierownik – mgr Dominika Czyżak.
- Historia Prowincji Toruńskiej Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety w latach 1946 – 2006 – kontynuacja pracy doktorskiej. Kierownik – mgr Żaneta Sztylec.
- Marek Żuławski – malarstwo, wystawa monograficzna. Kierownik - dr Mirosław A. Supruniuk.
- Opracowanie anglojęzycznej wersji strony internetowej Biblioteki Uniwersyteckiej oraz serwisu biblioteki.umk.pl. Kierownik – mgr Edyta Krużyńska.
- Opracowanie materiałów archiwalnych byłych stowarzyszeń i instytucji niemieckich z Dorpatu i Rygi. Kierownik – mgr Monika Ostrowska.
- Promocja serwisu biblioteki.umk.pl. Kierownik – dr Wojciech Sachwanowicz.
- Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie (1919-1939/45). Wystawa fotograficzna. Kierownik – dr Anna Supruniuk.
- Uzupełnienie bazy bibliograficznej Expertus i bazy Horizon. Wykorzystanie bazy Expertus w gromadzeniu publikacji pracowników UMK za lata 2005 – 2008 . Kierownik – mgr Grzegorz Szturo.
- Wstępne przygotowanie do druku: Burchardt Stefan. Polonez. Katalog tematyczny. [T.] 4: 1831 – 1981. Polonezy kompozytorów obcych – skanowanie, OCR i korekta. Kierownik – mgr Ilona Lewandowska.
- Restauracja zespołu 9 drzeworytów związanych z kultem krwawiących hostii. Kierownik – mgr Barbara Wojdyła.

INFRASTRUKTURA BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ

Adaptacja pomieszczeń dla Biblioteki Instytutu Historii i Archiwistyki UMK

Najważniejszym działaniem w zakresie infrastruktury budynku było wydzielenie i adaptacja przestrzeni na II i III kondygnacji na tymczasowe pomieszczenia Biblioteki Instytutu Historii i Archiwistyki. Na czas potrzebny do wybudowania Collegium Humanisticum, nowej siedziby m.in. Wydziału Nauk Historycznych, Biblioteka IHIA została umieszczona w Bibliotece Głównej.

Biblioteka Główna od kilku lat reorganizuje swoją przestrzeń wewnętrzną przystosowując ją dla wolnego dostępu, m.in. na lata 2010 - 2011 zaplanowane były dalsze działania zmierzające do modyfikacji układu pomieszczeń na II i III poziomie. Aktualna powierzchnia wolnego dostępu zapewnia swobodny rozwój kolekcji dziedzinowych w perspektywie dwóch – trzech lat, Możliwe więc było czasowe zawieszenie realizacji planów i adaptowanie przestrzeni rezerwowanej na wolny dostęp

dla biblioteki wydziałowej.

5 marca 2009 r. podczas spotkania przedstawicieli Biblioteki Uniwersyteckiej i Instytutu Historii i Archiwistyki omówiono propozycje rozlokowania księgozbioru i czytelni BIHiA w Bibliotece Głównej. Strony uzgodniły, iż najlepszym rozwiązaniem jest takie wydzielenie przyszłej czytelni i magazynu BIHiA, by biblioteka ta mogła funkcjonować jako niezależna jednostka, bez kolizji z księgozbiorami i czytelnikami Biblioteki Głównej.

Biblioteka zaproponowała:

- funkcję magazynu księgozbioru BIHiA pełnić będzie przestrzeń antresoli nad Czytelnią Humanistyczną, ze względu na osobne wejście z poziomu III piętra,
- w obecnej Czytelni Pracowników Nauki Biblioteki Głównej utworzona zostanie czytelnia BIHiA. (dotychczasowy księgozbiór tzw. czytelni profesorskiej zostanie przeniesiony do wolnego dostępu i magazynów),
- antresolę i czytelnię, będą łączyły istniejące schody, które po zabudowie ściankami z regipsów staną się schodami wewnętrznymi, służącymi do komunikacji wewnętrznej wyłącznie pracownikom BIHiA,
- po zmianie układu ścian dotychczasowej Czytelni Pracowników Nauki i stacji obsługi Czytelni Głównej do czytelni BIHiA będzie prowadziło niezależne wejście
- wydzielony zostanie pokój do pracy bibliotekarzy BIHiA (ewentualnie pokój socjalny) – będzie to pomieszczenie zajmowane dotychczas przez Towarzystwo Bibliofilów - pokój tuż obok antresoli, w bezpośrednim sąsiedztwie planowanego magazynu książek BIHiA. Towarzystwo Bibliofilów czasowo opuści Bibliotekę Główną.

Propozycja, po wniesieniu drobnych korekt dotyczących rozmieszczenia stanowisk dla bibliotekarzy, została zaakceptowana przez władze Wydziału i Instytutu Historii i Archiwistyki.

Warunkiem dostosowania sugerowanej przestrzeni na potrzeby BIHiA było przydzielenie do pracy w BG pracowników fizycznych Działu Administracyjno-Gospodarczego UMK (BG dysponowała w tym czasie 2 rzemieślnikami, w tym jeden zatrudniony był w wymiarze połowy etatu), którzy pomogą usunąć zbędne elementy zabudowy przestrzeni.

Adaptacja wymagała:

- oceny wytrzymałości obciążenia stropu nad czytelnią główną, tzw. antresoli przeznaczonej na magazyn księgozbioru BIHiA – wykonał Dział Remontów UMK,
- demontażu kabin do pracy indywidualnej na antresoli (kabiny wykonane były z płyt paździerzowych - usunięcia podjęli się rzemieślnicy zatrudnieni w BU),
- wykonania ścianek z regipsów oddzielających schody z czytelni BIHiA na antresolę od księgozbioru Biblioteki Głównej, wyburzenia fragmentu ściany czytelni profesorskiej - wykonali rzemieślnicy z Działu Remontów UMK,
- uporządkowania i wymiany instalacji elektrycznej – zadanie realizował pracownik Biblioteki Uniwersyteckiej.

Łącznie wyburzono 21,95 m² ścianek z płyt paździerzowych i postawiono 20,65 m² nowych ścian. Po przebudowie zmniejszona została stacja obsługi Czytelni Głównej a winda towarowa znalazła się w przestrzeni dostępnej dla czytelników (w marcu 2010 r. winda ta będzie wymieniona na towarowo-osobową) .

Regałów mobilnych, dotychczas używanych w BIHIA do przechowywania zbiorów, ze względu na ponadnormatywną wysokość nie można było wykorzystać w adaptowanej przestrzeni magazynowej – Biblioteka Główna użyczyła czasowo regały niższe, odpowiednie do wysokości sufitów na antresoli. Regały mobilne, nadające się tylko do wysokich magazynów – zostały przekazane Bibliotece Główniej i wykorzystane w magazynie starych druków Oddziału Zbiorów Specjalnych BU (po naprawie, konserwacji i wymianie części mechanizmów jezdnych). Wydział Nauk Historycznych współfinansował także zakup partii regałów do wolnego dostępu dla Biblioteki Główniej. Regały uwolnione z magazynu zbiorów specjalnych przeniesiono do sąsiedniego magazynu zbiorów Archiwum Emigracji.

Pozostałe prace remontowo – modernizacyjne w Bibliotece Główniej

Od czerwca do sierpnia trwała modernizacja wewnętrznego patio – wykonywana w ramach usuwania usterek pogwarancyjnych przez firmę zewnętrzną. Kolejny raz uszczelniona została powierzchnia patio i wymienione płyty wierzchnie. Usterka (przeciągający strop nad patio) była wielokrotnie zgłaszana wykonawcy, który do tej pory nie potrafił skutecznie jej usunąć. Wydaje się iż tym razem uzyskano oczekiwany efekt – do końca roku strop nie przeciekał. Przy okazji remontu patio usunięte zostały też zacieki w magazynach powstałe w wyniku przeciekania stropu. Wiele trudności w użytkowaniu sprawiały okna wymienione w 2008 r. (na poziomie piwnic, parteru, I i III piętra) – ponieważ w 2009 r. objęte były jeszcze gwarancją wykonawcy wielokrotnie wzywano pracowników firmy montującej, którzy niestety nie potrafili właściwie wyregulować okien. Nadal nie można bezpiecznie otwierać wszystkich okien. Firma, wybrana w drodze przetargu, okazała się bardzo niesolidna.

Kolejnych reorganizacji przestrzeni dokonano także na III piętrze budynku – w Oddziale Zbiorów Specjalnych – przemieszczenia pracowników oraz zbiorów umożliwiły komasację powierzchni magazynowej i wydzielenie pomieszczenia socjalnego dla pracowników (było to także jedno z czekających na realizację zaleceń inspekcji kontroli pracy). *Więcej o merytorycznych skutkach reorganizacji w części Zbiory Specjalne.*

Każdorazowe przemieszczanie od lat nie ruszanych regałów powoduje konieczność przeprowadzenia prac porządkowych, polegających na intensywnym czyszczeniu uwalnianych powierzchni oraz malowaniu ścian i sufitów. Prace te w znacznej mierze wykonane były przez pracowników BU, wspomaganych przez ekipę do przenoszenia przedmiotów ciężkich.

Dzięki staraniom władz rektorskich UMK Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznało w sierpniu 2009 r. kwotę 8.660 000 zł na modernizację budynku Biblioteki. Dotacja umożliwi zrealizowanie zarówno zaleceń służb pożarniczych, jak również założenie monitoringu wewnętrznego, wykonanie nowej wentylacji i klimatyzacji w całym budynku (urządzenia do wentylacji nie działają od 1973 r.) oraz wymianę starych wind. Już w październiku ogłoszone zostały przetargi: na dokumentację instalacji klimatycznej oraz na wymianę maszynarii i kabin dwóch dźwigów towarowych na nowoczesne windy osobowo-towarowe (o udźwigu 500 i 1000 kg). Windy nie tylko ułatwiają komunikację między piętrami, ale przede wszystkim umożliwiają dostęp osobom niepełnosprawnym do agend rozmieszczonych na wyższych piętrach Biblioteki. Konkretnie działania remontowe rozpoczną się najprawdopodobniej wiosną 2010 r. Plany projektowe przewidują: likwidację palnych elementów wystroju budynku

(boazerii, sufitów, ścianek działowych) w ciągach komunikacyjnych i przestrzeniach dla czytelników, wykonanie oddymiania klatek schodowych i podział korytarzy drzwiami o wysokiej odporności ogniowej, jak również wymianę wszystkich drewnianych drzwi ze zmianą kierunku ich otwierania, wymianę wind oraz instalację wspomnianej już klimatyzacji. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa otrzymana kwota musi być wydana do końca 2011 r.

Inwentaryzacja majątku ruchomego BU:

- ukończono prace porządkujące inwentarz, łącznie z wykonaniem zalecenia władz administracyjnych UMK dotyczącego parowania komputerów i monitorów. W 2009 r. pracownicy Oddziału Komputeryzacji i Digitalizacji Zbiorów kontynuowali prace nad bazą licencji programów komputerowych.

Skaner samoobsługowy

Na przełomie marca i kwietnia w Bibliotece Głównej był dostępny skaner samoobsługowy. Każdy czytelnik miał możliwość bezpłatnego skanowania. [Samoobsługowy skaner](#) udostępniony był w Wolnym Dostępie (II piętro) z dokładną instrukcją obsługi. Dane można było zapisywać na pendrive lub karcie pamięci. Dyrekcja Biblioteki podjęła starania o zakup urządzenia dla potrzeb czytelników. Władze administracyjne uczelni nie zaaprobowwały propozycji ani nie udzieliły koniecznego wsparcia finansowego.

ZBIORY BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ

Stan zbiorów Biblioteki Głównej w dniu 31.12.2009 roku:

książek	1.121.901 wol.
czasopism	553.908 wol.
zbiorów specjalnych	433.844 jednostek

Od maja 2009 r. Biblioteka Główna nie otrzymuje egzemplarza obowiązkowego Polskich Norm. Egzemplarz obowiązkowy Polskich Norm kierowany jest do Centrum Informacji Patentowej i Normalizacji UMK.

Gromadzenie zbiorów

Wpływ wydawnictw do Biblioteki Głównej w 2009 r. w podziale na źródła wpływu (w nawiasach dane z roku 2008)

Źródło wpływu	Książki	Czasopisma	Czasopisma zeszyty	Zbiory specjalne
Egz. obowiązkowy	29.199 (26.014)			184 (1.130)
Kupno	1.425 (2.513)	166 (328)		709 (2.689)
Wymiana krajowa	3.433 (3.965)	861 (315)	(74)	12 (93)
Wymiana zagraniczna	1.456 (1.306)	1.649 (643)	-	0 (4)

Dary krajowe	4.545 (11.771)	416 (2.356)	452 (225)	4.024 (5.692)
Dary zagraniczne	1.025 (1.712)	-	110 (69)	(45)
Wydawnictwa własne	3.928 (3193)	2.068 (1107)	-	(0)
Egz. zagraniczny	138 (43)	41 (17)		(0)
Razem	45.149 (50.517)	5.201(4.766)	562 (368)	4.929 (9.653)

* w tym podatek PCC 590,- zł

Gromadzenie - koszty

	2009	2008
Zakupy antykwaryczne	14 927,65 zł	42 854,26 zł
Zakupy prywatne	44 207,00 zł	28 807,13 zł
Zakupy inne	94 569,02 zł	139 107,43 zł
Razem	153 703,67 zł *	210 768,82 zł
Dział wydawnictw	164 357,46 zł	109 845,97 zł
Pracownia reprograficzna	0	57 zł
Łącznie koszty	318 061,13 zł	320 671,79 zł

Egzemplarz obowiązkowy

W 2009 r. zanotowano zwiększenie wpływu publikacji z egzemplarza obowiązkowego. Braki egzemplarza obowiązkowego uzupełniano, podobnie jak w latach ubiegłych, drogą wymiany krajowej, kupna na rynku księgarskim lub dzięki bezpośrednim kontaktom z autorami poszukiwanych prac (tzw. dary autorskie).

W 2009 r. Biblioteka Uniwersytecka, zgodnie z ustawą o egzemplarzu obowiązkowym, wysłała do uprawnionych bibliotek :

1. Toruńskie spotkania Jana Pawła II w fotografii Cz. Jarmusza.
2. Archiwum Emigracji. Studia, Szkice, Dokumenty”. Pod red. Mirosława A. Supruniuka, z. 10. Toruń: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 2009.
3. Marek Żuławski, *Studium do autoportretu*. Toruń: Oficyna Wydawnicza Kucharski, TPAE, 2009, 519, s., il. Archiwum Emigracji T. 32.
4. Wyrowiński Jan, Itinerarium wyborcze ad 1989.
5. Supruniuk Anna, Supruniuk Mirosław A., Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie w fotografiach : 1919-1939.

Kupno

W 2009 r. zakupiono do zbiorów 1.425 woluminów książek, w tym 1.024 książek polskich i 159 książek wydanych poza terytorium Polski. Do zbiorów specjalnych zakupiono 709 jednostek dokumentów specjalnych (55 grafik, 1 obraz, 320 fotografii, 9 pocztówek, 88 CD, 2 DVD, 2 rękopisy, 56 jednostek dokumentów życia społecznego, 18 skróty archiwaliów, 4 kasety VHS, 99 slajdów, 2 rzeźby, 3 medale, 50 ekslibrisów).

Na wymianę z innymi instytucjami zakupiono: 209 woluminów książek oraz 137 jednostek czasopism. Zakupione książki były przeznaczone przede wszystkim na wymianę prowadzoną z Biblioteką Uniwersytecką w Wilnie. Poza zakupami z funduszu Biblioteki zakupiono również 3 woluminy książek z grantów uniwersyteckich za sumę 1 596,00 zł.

Wymiana

W 2009 r. zanotowano także większy wpływ publikacji otrzymywanych w ramach wymiany zagranicznej. Szczególnie wzrosła liczba nadesłanych jednostek czasopism, przede wszystkim był to efekt współpracy z Biblioteką Polską w Paryżu, która zaoferowała dużo tytułów prasy emigracyjnej.

W 2009 r. prowadzono wymianę wydawnictw z 183 instytucjami. Nawiązano współpracę z 8 ośrodkami z zagranicy:

- Polish Museum of America, Chicago,
- National Library of Finland. Slavonic Library,
- Polska Misja Katolicka we Francji,
- Universite Libre de Bruxelles,
- Redakcja Rocznika „IKON”, Rijeka,
- Gabinete de Estudos sobre a Ordem de Santiago,
- Muzeum I. Kanta w Kaliningradzie,
- Örebro Universitet. Humanistika Institutione, Stockholm.

oraz z 6 ośrodkami krajowymi:

- Biblioteką Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej,
- Biblioteką Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej "Hosianum" w Olsztynie,
- Biblioteką Muzeum w Stargardzie Szczecińskim,
- Biblioteką Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie,
- Biblioteką Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Warszawsko-Praskiej w Warszawie,
- Muzeum Romantyzmu w Opinogórze.

BU wysłała do instytucji współpracujących w zakresie wymiany 1.007 woluminów książek oraz 1.395 numerów czasopism.

Dary

Największym darem ostatnich lat sukcesywnie opracowywanym jest księgozbiór po Bronisławie Mazowieckim. Większym zespołem dokumentów otrzymanym w 2009 r. był dar Uniwersytetu w Getyndze – łącznie 90 kartonów książek, czasopism oraz materiałów archiwalnych.

Dary przekazane innym bibliotekom

W 2009 r. łącznie przekazano 3.130 jednostek dubletów oraz 623 książki pochodzące z egzemplarza obowiązkowego. Kontynuowano cykliczne tworzenie list dubletów dla bibliotek sieci UMK oraz bibliotek współpracujących w zakresie wymiany publikacji. Przekazywano tradycyjnie dublety z egzemplarza obowiązkowego Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu (448 wol.), a książki o tematyce medycznej Bibliotece Medycznej CM UMK w Bydgoszczy (139 wol.).

Wydawnictwa własne

W 2009 r. wzrosła liczba książek otrzymywanych z Działu Wydawnictw UMK. Przyjęto 3.928 egzemplarzy książek oraz 2.068 zeszytów czasopism. Tradycyjnie

książki otrzymywane z Działu Wydawnictw przeznaczone były do zbiorów oraz na wymianę krajową i zagraniczną.

Dezyderaty

Sekcja Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów otrzymała w 2009 r. dezyderaty na 365 publikacji. Większość propozycji została zgłoszona przez pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej, część pochodziła od pracowników naukowych UMK, nieliczne od studentów. Dezyderaty były realizowane przy pomocy monitów egzemplarza obowiązkowego, poprzez wymianę lub kontakty z autorami publikacji, w ostateczności w miarę możliwości finansowych drogą zakupów. Łącznie pozyskano 273 publikacje. Dzięki monitom udało się pozyskać 108 książek współautorstwa pracowników UMK wydanych w latach 2005-2008 (informacje o brakach pochodziły z bazy Expertus).

OPRACOWANIE ZBIORÓW

Opracowanie alfabetyczne wydawnictw zwartych i seryjnych:

1. W 2009 roku łącznie opracowano **40.643** wol. z czego:
 - do opracowania rzeczowego przekazano **36.010 wol.**,
 - **4.633** wol. skatalogowano retrospektywnie (książki z wypożyczalni, dublety, kolekcje otwarte, książki z sygnaturą „0”).

Wszystkie opisy dla dodatkowo skatalogowanych książek są również przesyłane do bazy NUKAT.

Pracownicy Sekcji Opracowania wykonują meliorację opisów bibliograficznych w bazie Horizon – łączenie kadłubków z pełnymi kartotekami KHW, łączenie podwójnych opisów bibliograficznych oraz zgłaszają meliorację kartotek do Sekcji KHW.

Wszyscy pracownicy tworzą rekordy egzemplarza dla opisów pobranych z bazy NUKAT.

Opracowano według źródeł wpływu

- egzemplarz obowiązkowy	23.692 wol.
- kupno	1.231 wol.
- wymiana	2.989 wol.
- dary	5.421 wol.
- dary zagraniczne	1.088 wol.
- wymiana	199 wol.
- wymiana zagraniczna	1.273 wol.
- egzemplarz zagraniczny	117 wol.

Opracowano według wartości

- kupno	89.089,81 zł
- egzemplarz obowiązkowy	683.171,12 zł
- wymiana	6.181,11 zł
- inne	463.874,95 zł

RAZEM 1.242.316,99 zł

Melioracja opisów bibliograficznych:

- melioracja KHW w systemie Virtua – hasła autorskie i opisy 1.134

- łączenie dubletów opisów 1.274 opisów,
- łączenie KHW z kadłubkami haseł 1.027 haseł
- przekatalogowanie opisów dla wydawnictw wielotomowych 107 opisów,
- dodatkowe rekordy egzemplarza 11.230 rekordów,
- łączenie opisów bibliograficznych dla książek z opisami bibliograficznymi dla czasopism 1.181 opisów,

Łącznie w 2009 roku dodatkowo zmeliorowano 15.953 opisów.

Ubytki – w 2009 r. – 2.154 wol.

Współpraca z NUKAT

W 2009 r. łącznie Biblioteka Uniwersytecka wysłała do bazy NUKAT 14.321 opisów bibliograficznych, z tego do bazy przyjęto 13.391, 930 opisy wycofano jako dublety. Sekcja Opracowania Biblioteki Głównej wysłała 12.203 opisy, w tym 228 opisów dla starych druków.

Biblioteki wydziałowe - do kwietnia 2009 r. łącznie wysłały 1.165 opisów bibliograficznych (od maja biblioteki: Wydziału Chemii, Wydziału N. Pedagogicznych i Wydziału Filologicznego wysyłają samodzielnie).

1. Pedagogika	68 opisów
2. Fizyka	84
3. Polonistyka	119
4. Sztuki Piękne	110
5. Teologia	121
7. Matematyka	121
8. BiNoZ	81
9. Fil. Romańska	170
10. Historia	112
11. Humanistyka	135
12. Politologia	44

Melioracja opisów bibliograficznych w bazie NUKAT – 1.278 opisów

Wśród bibliotek współkatalogujących w bazie NUKAT zajmujemy 3 miejsce po bibliotekach Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Z bazy NUKAT w 2009 r. skopiowano do własnej bazy katalogowej 55.808 opisów bibliograficznych dla książek (łącznie z bibliotekami wydziałowymi).

Łączna statystyka opisów bibliograficznych z Biblioteki Uniwersyteckiej w bazie NUKAT do końca 2009 r.:

Rok	rekordy wprowadzone			rekordy skopiowane		
	zwarte	ciągłe	razem	zwarte	ciągłe	razem
2007	78.603	1.765	80.368	232.508	13.062	245.570
2008	93.688	2.080	95.768	295.787	14.402	310.189

2009 107.079 2.244 109.323 351.596 15.072 366.668

Kartoteki Hasel Wzorcowych

Ujednolicone hasła formalne wprowadzone do NUKAT:

- 5.191 hasel wysłanych przez pracowników Biblioteki Głównej,
- 2.255 hasel wysłanych przez pracowników bibliotek wydziałowych

Opracowanie starych druków

W 2009 r. skatalogowanych zostało 300 starych druków i przygotowanych 246 hasel do kartotek hasel wzorcowych. Do NUKAT przesłano 228 opisów bibliograficznych.

Opracowanie rzeczowe:

Bieżący wpływ wydawnictw zwartych i ciągłych jest systematycznie opracowywany w języku hasel przedmiotowych KABA. Bibliotekarze dziedzinowi pracują w dwu systemach: Horizon (w bazie własnej) i w systemie Virtua (baza NUKAT).

Oddział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów przekazał do opracowania rzeczowego **36.000 książek**. Opracowano rzeczowo w języku hasel przedmiotowych **37.632** woluminów książek, **175** tytułów czasopism i 15 CD-ROM'ów.

W 2009 r. bibliotekarze dziedzinowi opracowali także rzeczowo online w bazie NUKAT **7.501** tytułów druków zwartych i **175** druków ciągłych (nie opracowuje się w NUKAT literatury pięknej, podręczników szkolnych wszystkich poziomów nauczania - mimo iż jest to spora część nabytków Biblioteki).

Przekopiowano i zmodyfikowano **378** rekordów z bazy Kartoteki Wzorcowej Hasel Formalnych do kartoteki Hasel Przedmiotowych (hasła osobowe, korporatywne i imprez potrzebne w procesie opracowania rzeczowego).

W ramach współtworzenia zasobu słownictwa języka KABA utworzono **325** hasel w bazie Centralnej Kartoteki Wzorcowej Języka KABA.

Do NUKAT-u przesłano **3.750** hasel przedmiotowych rozwiniętych, które zasilily bazę centralną Kartoteki Hasel Wzorcowych Języka KABA.

Bibliotekarze dziedzinowi, oprócz klasyfikacji rzeczowej wykonują także:

- poprawki znaków miejsca w kolekcjach dziedzinowych,
- poprawki wynikające z różnic w katalogowaniu przedmiotowym w NUKAT,
- poprawki wnoszone do opisów bibliograficznych na podstawie list przesyłanych przez CKHW dotyczących hasel przedmiotowych,
- poprawki w rekordach hasel przedmiotowych wg list przesyłanych przez CKHW w Warszawie i Oddział Komputeryzacji BU,
- likwidację dublujących się hasel przedmiotowych w rekordach bibliograficznych,
- likwidowanie różnic między bazą CKHW w Warszawie a kopią w Toruniu,

Wszelkie zmiany konieczne w kartotekach wzorcowych języka Hasel przedmiotowych KABA są robione na bieżąco gdyż kopia KHW będąca Toruniu jest miejscem pobierania i kopiowania w bazach lokalnych rekordów dla wszystkich bibliotek pracujących w systemie Horizon.

Bibliotekarze dziedzinowi typują do zakupu kolejne egzemplarze książek z poszczególnych dziedzin wiedzy, składają także dezyderaty zakupu książek jeśli uznają, że są one niezbędne dla czytelników.

CZASOPISMA

Opracowanie czasopism bieżących

Tytuły nowe	689
Bieżący wpływ	12.494 wol.
Retrokatalogowanie	8.815 wol.

Biblioteka Uniwersytecka w 2009 r. otrzymywała ze wszystkich źródeł wpływu **8.905** tytułów, w tym **7.587** tytułów polskich (60 tytułów z kupna i 23 tytuły z wymiany) oraz **1.318** tytułów zagranicznych (w tym z kupna **595** tytułów).

Czasopisma bieżące wprowadzone do zbiorów w 2009 r. wg źródeł wpływu :

Źródło wpływu	Liczba woluminów
Egzemplarz obowiązkowy	8.450
Egzemplarz zagraniczny	53
Wymiana zagraniczna	711
Wymiana wewnętrzna	60
Wymiana	154
Dary zagraniczne	41
Dary krajowe	394
Kupno	2.630
Depozyt	1
Razem	12.494
+retro katalogowanie	8.815
Razem	21.309

Ogółem w r. 2009 wprowadzono do bazy katalogowej (woluminy bieżące + retrokatalogowanie):

Czasopisma:	Wol.
polskie	10.675
zagraniczne	10.634
Razem	21.309

W roku 2009 do bazy NUKAT wprowadzono **164** nowych rekordów bibliograficznych czasopism a skopiowano **1.050** rekordów bibliograficznych czasopism.

Stan czasopism w bazie HORIZON na 31.12.2009

Rekordy bibliograficzne	13.337
Rekordy egzemplarzy	209.791

Ubytki za rok 2009

poz./tyt./	95 (zlikwidowano 95 sygnatur)
wol.	2.319 (w tym przeniesiono na sygnatury. książkowe 2.155 wol.)

Stan czasopism w BU na 31.12.2009 r.:

tytułów	44.400
woluminów	553.908

Czytelnia czasopism udostępnia na miejscu 3.419 tytułów, w tym 3.132 polskich i 287 zagranicznych. Na zmniejszenie liczby czasopism polskich w czytelni wpłynęło przekazanie **465** tytułów czasopism medycznych, otrzymywanych z egzemplarza obowiązkowego, do Biblioteki Medycznej Collegium Medicum UMK. Opisy bibliograficzne w katalogu BG UMK zostały uzupełnione o informację: *od 2009 dostępne w Bibliotece Medycznej UMK.*

Liczba miejsc dla czytelników : 57

w tym : 3 stanowiska komputerowe z dostępem do internetu
4 stanowiska z czytnikami do mikroform

Liczba odwiedzin w ciągu roku	9.393
Liczba zeszytów czasopism udostępnionych	163.850
Liczba mikroform udostępnionych	945
Liczba wypożyczeń do bibliotek specjalistycznych (depozyt)	2.365
Liczba wypożyczeń z czasopism Magazynu Czasopism do Czytelni Czasopism:	
-rewersy papierowe	5.379 = 16.137 wol.
-rewersy elektroniczne	6.425 = 6.425 wol.

Udostępnianie elektroniczne z katalogu HORIZON zostało uruchomione w kwietniu 2009. W chwili obecnej trwają przygotowania do uruchomienia zamawiania elektronicznego z Komputerowego Katalogu Kartkowego Czasopism.

Digitalizacja czasopism

W roku 2009 do digitalizacji przygotowano 74 wol. czasopism. Wszystkie woluminy zostały opublikowane w KPBC:

Koszty zakupu czasopism drukowanych w 2009 r.

W 2009 r. czasopisma zagraniczne dostarczały firmy wyłonione w drodze przetargu:

ARS POLONA - czasopisma Europy Wschodniej i zachodnie, czasopisma dla Collegium Medicum
PRESS - czasopisma amerykańskie,
ABE Marketing - bazy elektroniczne.

Dostawca	Cena netto w zł	Cena brutto w zł
ARS POLONA	54.692,75 696.759,87 73.502,64	56.354,33 745.229,05 81.920,86
PRESS	321.913,47	345.604,98
ABE	85.130,40	103.698,74
Czasopisma drukowane ABE	1.690,12	1.808,43
Inne czasopisma zagraniczne	2.510,00 60,00 Euro 59,00 Euro	11.105,97 2.671,00

Czasopisma polskie (2 egz. i czasopisma na wymianę-ceny brutto)

RUCH – TORUŃ przetarg	5.859,88 zł
INNE	3.521,00 zł
Dostępły elektroniczne do prasy polskiej (ceny netto podano również w wydatkach na źródła elektroniczne)	3.072,85 zł

W roku 2009 nie przeprowadzano procedury przetargowej, ponieważ w 2008 roku przeprowadzono procedurę przetargową na dostawę czasopism zagranicznych na okres dwóch lat.

Udział UMK w konsorcjach czasopism i baz elektronicznych

Konsorcja kontynuowane:

1. American Chemical Society – umowa konsorcyjna, roczna, koordynator Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego (ICM UW)
2. Chemical Abstracts – umowa konsorcyjna, roczna, koordynator Politechnika Wrocławska, dostęp przez platformę SciFinder
3. Eifl EBSCO – umowa konsorcyjna, roczna, koordynator Poznańska Fundacja Bibliotek Naukowych
4. Elsevier - umowa konsorcyjna na lata 2007-2009, koordynator ICM UW
5. Emerald – umowa konsorcyjna na lata 2008-2010, koordynator ICM UW
6. MATH – umowa konsorcyjna, roczna, koordynator ICM UW
7. Springer –umowa konsorcyjna na lata 2009 – 2011, koordynator ICM UW
8. Royal Society of Chemistry – umowa roczna, konsorcyjna, koordynator firma A.B.E. Marketing
9. Wiley –umowa konsorcyjna na lata 2007-2009, koordynator firma EBSCO-IPS Information Services
10. Science - umowa konsorcyjna, roczna, koordynator firma A.B.E. Marketing

Nowe:

1. ISI Emerging Markets – na wniosek Wydziału Nauk Ekonomicznych UMK - umowa konsorcyjna roczna, koordynator Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie
2. Science Citation Index Expanded (SCI-Ex) – na wniosek Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej UMK – umowa konsorcyjna, roczna, koordynator ICM UW. Dodatkowo zakup archiwów z lat 1996-2008

Ponadto - członkostwo akademickie w Society of Industrial and Applied Mathematics (SIAM) w opcji D – z dostępem do wszystkich bieżących i archiwalnych czasopism elektronicznych SIAM.

Zakupy źródeł elektronicznych nie stosując ustawy o zamówieniach publicznych

1. UlrichsWeb – abonament roczny, baza danych na potrzeby Biblioteki Uniwersyteckiej UMK.
2. Archiwum Gazety Wyborczej – dostęp jednostanowiskowy, dostęp poprzez hasło, abonament roczny, zakup z funduszu Biblioteki UMK.

Koszty zakupu źródeł elektronicznych w 2009 r. (ceny brutto)

Nazwa bazy	Cena brutto	Finansowanie
American Chemical Society ACS	111.101,58 zł	WCH 22.596,90 USD WFAiIS 2.069,10 USD
Chemical Abstracts	206.922,00 zł	WCH 1/2 UMK śr.. og. 1/2
EiFI EBSCO	37.657,15 zł	BUMK 57% BCM 43%
EBSCO – baza specjalistyczna	12.379,46 zł	<u>BCM 100%</u>
Elsevier	880.604,33 zł	WMiI 21,49 % WBiNoZ 11,84 % WFAiIS 38,19 % WCH 22,58 % WNE 4,12 % CA 0,42 % CM 1,36 % Obciążenie dla RCIM 3 000,00 EUR
Emerald	3.025,06 zł	B UMK
ISI Emerging Markets	11.220,00 zł	<u>WNE 1/3</u> UMK śr.. og. 2/3
MATH	3.280,15 zł	WMiI 1/3 UMK śr.. og. 2/3
Science	13.296,21 zł	B UMK
SIAM	22.54,17 zł	WUMiI 1/3 UMK śr. og. 2/3

Nazwa bazy	Cena brutto	Finansowanie
RSC	67.202,35 zł	WCH 1/3 UMK śr. og. 2/3
Springer	257 419,91 zł	WMiI 19,25 % WFIZ 21,89 % WCH 6,84 % WBiNoZ 40,58 % CA 8,35 % BUMK 2,87 % Obciążenie dla CM 2546,66 EUR
UlrichsWeb	10.103,62 zł	B UMK
Wiley	293 631,77 zł	B UMK 2 619,69 USD WBiNoZ 7 016,91 USD WCH 52 791,41 USD WFAiIS 14 637,06 USD WMiI 846,16 USD WNE 3 535,01 USD
Web of Science	311.779,94 zł	WFAiIS 25 000,00 PLN WMiI 20 000,00 PLN WCH 15 000,00 PLN CM: Farm. 6 000,00 PLN WLek. 7 000,00 PLN WNoZ 6 000,00 PLN Pozostała kwota - środki ogólne UMK
Gazeta Wyborcza – Archiwum	3.072,85 zł	B UMK
RAZEM	2. 244.850,55 zł	

Zasoby elektroniczne w liczbach

Liczba baz: 28

Konsorcyjnych: 22	Zakupionych w ramach przetargu: 6
ACS Chemical Abstracts EBSCO (11 baz) Elsevier Emerald ISI Emerging Markets Math RSC Science SCI-Ex	Current Contents ABES Current Contents LS IBZ ISSN Justis Celex PROLA

Konsorcyjnych: 22	Zakupionych w ramach przetargu: 6
Springer Wiley	

Liczba czasopism elektronicznych pełnotekstowych dostępnych z komputerów UMK:

Nazwa bazy	Liczba tytułów
ACS	34
EBSCO	10.145
Elsevier	2.017
Emerald	110
ISI Emerging Markets	136
RSC	45
SIAM	14
Springer	1.127
Wiley	196
Online z przetargu	27
RAZEM	13.851

Liczba sesji w poszczególnych bazach:

ACS	8.442
Chemical Abstracts	1.141 (do listopada 2009)
EBSCO	65.791
Elsevier	75.996 (do listopada 2009)
IBZ	139
Springer	14.858 (do listopada 2009)

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

Centrum Dokumentacji Europejskiej

Statystyka:

Liczba odwiedzin: 2.211 czytelników

Udostępnianie:

Książki: 9.942 wol.

Broszury: 274 wol.

Czasopisma: 1.165 wol.

Księgozbiór: 5.500 wol.

Nabytki 801 (w tym 430 z Urzędu Oficjalnych publikacji UE)

Wycofano: 120 wol.
CD-ROM-y:
Nabytki: 114
Wycofane: 27

CDE udostępnia materiały zgromadzone w czytelni na zasadzie wolnego dostępu do pól. Nie dotyczy to zbiorów na nośnikach elektronicznych, które są udostępniane przez bibliotekarza. Bibliotekarze każdorazowo służą pomocą w przypadku problemów ze znalezieniem dokumentów i publikacji dostępnych w czytelni, pomagają w zlokalizowaniu wydawnictw dostępnych w innych bibliotekach polskich (szczególnie w bibliotekach polskiej sieci CDE poprzez listę dyskusyjną CDE-PL) i – jeśli istnieje taka możliwość – sprowadzają poszukiwane materiały za pośrednictwem poczty elektronicznej, tradycyjnej (ksero), bądź faksu.

Pracownia Pomoroznawcza

Stan księgozbioru na dzień 31 XI 2009 r. - **23.061 wol.** W 2009 r. księgozbiór powiększył się o 914 poz.

Księgozbiór czytelni stanowi podstawę do badań pomoroznawczych i bałtoznawczych. Stanowi unikatową kolekcję, bardzo wysoko ocenianą przez badaczy z kraju i zagranicy. Obejmuje druki wydane po 1800 roku. Stworzenie pełnego księgozbioru o ww tematyce udaje się dzięki pełnej kwerendzie bibliograficznej, która pozwala na wybór z produkcji wydawniczej pozycji wcielanych do Czytelni. Znaczną liczbę wydawnictw Czytelnia otrzymuje od autorów i redaktorów. Liczne pozycje polskie i zagraniczne są przywożone przez pracowników naukowych Uniwersytetu i przekazywane do zbiorów Czytelni Pomoroznawczej.

Stan zachowania księgozbioru podlega stałej kontroli, monitorowane są też ewentualne zagrożenia biologiczne i mechaniczne. Systematycznie wybierane są pozycje do oprawy, naprawy i konserwacji. W 2009 roku oddano do oprawy i naprawy 119 wol. i 11 map a 171 pozycji zostało przekazanych do digitalizacji. Skontrum przeprowadzone w 2009 r. nie wykazało braków w księgozbiorze.

W roku 2009 Czytelnię Pomoroznawczą odwiedziło **6.181** czytelników, którym udostępniono **46.187** wol. oraz 22 mikrofilmy, 59 mikrofisz i 41 CD.

W roku 2009 realizowaliśmy kwerendy o tematyce regionalnej: 31 dużych kwerend, w tym 2 zagraniczne, 29 krajowych oraz 640 mniej obszernych.

Wolny dostęp i kolekcje dziedzinowe

Spośród **37.623** opracowanych rzeczowo w 2009 r. woluminów książek z bieżącego wpływu, do kolekcji wolnego dostępu wytypowano **13.277** pozycji, co stanowi ponad **35%** w/w woluminów.

Jeśli książka nie jest przewidziana do wolnego dostępu bibliotekarz dziedzinowy w edycji rekordu bibliograficznego w polu dla proponowanego znaku miejsca wpisuje wartość „0”, co oznacza przeznaczenie jej do Magazynu.

Do kolekcji dziedzinowych w wolnym dostępie przekazano także:

- pozycje wyselekcjonowane do wolnego dostępu w latach ubiegłych ale wypożyczone w momencie tworzenia zbioru,
- książki przekazane z Centrum Dokumentacji Europejskiej i z Archiwum Emigracji,

Razem w wolnym dostępie w 2009 r. przybyło 22.104 woluminów.

Stan księgozbioru w wolnym dostępie na 1.01.2010 r. - 133.266 woluminów

W 2009 r. pięć kolekcji dziedzinowych (nauki społeczne, nauki stosowane, biologia i nauka o Ziemi, matematyka – fizyka – chemia oraz bibliologia i nauka) przeniesiono na nowe regały, przeprowadzając jednocześnie dużą reorganizację księgozbioru.

W związku z adaptacją Czytelni Profesorskiej na potrzeby Biblioteki Instytutu Historii i Archiwistyki księgozbiór czytelni został rozproszony i przeniesiony do kolekcji dziedzinowych lub magazynu.

Dyżurujący w wolnym dostępie bibliotekarze dziedzinowi każdego dnia udzielają pomocy czytelnikom w zakresie korzystania z katalogów, wyszukiwania potrzebnej literatury. Szkolą jak korzystać z kolekcji dziedzinowych, organizacji kolekcji i znaku miejsca.

W sierpniu 2009 r. zostało przeprowadzone skontrum kolekcji dziedzinowych w wolnym dostępie. Końcowy raport inwentaryzacji na 18.01.2010 r. wykazał brak 145 pozycji.

Statystyka wolnego dostępu.

- na miejscu czytelnicy skorzystali z 109.973 książek i 28.900 wol. czasopism (prowadzona jest elektroniczna ewidencja pozycji wykorzystywanych na miejscu),
- przyjęto i włączono 130 tys. woluminów zwrotów z wypożyczalni,
- wypożyczono 131.449 wol. (prawie 33 % wszystkich wypożyczeń z Biblioteki Głównej),
- do oprawy w introligatorni oddano 215 książek i czasopism (introligatornia wykonała także drobne naprawy 170 woluminów),
- wymieniono 950 zniszczonych lub zmienionych naklejek ze znakami miejsca
- usunięto ze zbioru 48 zniszczonych książek,
- do pracowni kserograficznej przekazano 6.793 wol.

Wypożyczalnia miejscowa

Liczba wszystkich wypożyczeń i przedłużeń

	Sty	lut	mar	kwi	maj	cze	lip	sie	wrz	paz	lis	gru
Wypożyczenia	23.732	24.645	33.071	26.602	23.846	19.757	13.237	5.393	12.340	32.061	27.135	21.379
Przedłużenia telefoniczne	483	266	318	410	577	412	414	238	624	282	527	414
Przedłużenia zwykłe	3.613	2.895	3.566	4.530	4.188	3.228	2.271	2.213	2.526	2.316	2.924	2.915
Suma 1	27.828	27.806	36.955	31.542	28.611	23.397	15.922	7.844	15.490	34.659	30.586	24.708
Przedłużenia OPAC	19.293	13.723	14.548	17.059	16.407	10.778	6.490	6.717	5.169	4.932	14.785	16.084
Suma 2	47.121	41.529	51.503	48.601	45.018	34.175	22.412	14.561	20.659	39.591	45.371	40.792

Suma 1 – suma wypożyczeń i przedłużeń wykonanych przez bibliotekarki
Przedłużenia OPAC dotyczą pozycji ze wszystkich lokalizacji, nie tylko TORU.
Suma 2 = Suma 1 + Przedłużenia OPAC

Liczba wszystkich zwrotów

	Sty	lut	mar	kwi	maj	cze	lip	sie	wrz	paz	lis	gru
Zwroty w terminie	42.264	36.527	42.826	43.032	42.138	43.609	21.418	13.399	18.413	22.711	37.908	37.539
Zwroty po terminie	5.523	4.533	4.400	5.079	5.153	6.032	3.154	2.378	4.590	2.364	2.188	2.127
	47.787	41.060	47.226	48.111	47.291	49.641	24.572	15.777	23.003	25.075	40.096	39.666

Statystyka wypożyczeń wg kolekcji

Magazyn												
	Sty	lut	mar	kwi	maj	cze	lip	sie	wrz	paz	lis	gru
MG	31.590	27.298	33.137	29.671	27.266	20.564	13.163	9.948	12.806	23.005	24.536	21.546
Wolny Dostęp												
	Sty	lut	mar	kwi	maj	cze	lip	sie	wrz	paz	lis	gru
Ogólne	1	17	9	15	9	7	9	2	8	2	2	1
Bibliot	109	91	105	95	111	61	59	59	84	180	154	141
Biologia	162	213	227	251	230	203	130	46	105	374	306	226
Ekonomia	1.268	1.440	2.013	1.955	1.889	1.419	893	433	661	1.829	1.960	1.624
Historia	1.088	1.099	1.515	1.490	1.508	1.186	720	344	623	1.593	1.705	1.594
Matematyka	429	442	518	482	465	390	233	105	184	753	629	521
N. społ.	995	970	1.591	1.508	1.568	1.221	832	340	646	1.476	1.750	1.542
N. Stos.	80	85	103	98	80	71	48	25	55	101	109	133
Prawo	1.190	1.280	1.650	1.674	1.517	1.081	656	346	594	2.562	2.715	2.353
Psychol	622	605	847	768	777	543	370	136	265	800	803	706
Sztuka	404	288	446	407	340	364	134	85	200	393	433	355
Teologia	410	350	417	429	435	373	246	93	179	444	505	433
Literatura	3.586	3.714	4.436	4.240	3.535	3.318	3.185	1.023	2.683	4.362	4.353	3.760
	10.344	10.594	13.877	13.412	12.464	10.237	7.515	3.037	6.287	14.869	15.424	13.389

Liczba czytelników – stan na grudzień 2009 r.

- pracownicy	2.373
- studenci	30.213
- inni czytelnicy	17.008

Do magazynów przyjęto i osygnowano:

- 34.963 wol. książek
- 11.322 wol. czasopism
- 375 płyt Cd-Rom

Razem osygnowano 44.741 wol.

Od 1 września 2008 do 31 grudnia 2009 wczytano, oklejono, wklejono paski magnetyczne do **19.837** książek i czasopism przeznaczonych do wolnego dostępu.

W introligatorni Biblioteki oprawiono **1.190 wol.**: (1.070 wol. książek, 80 wol. czasopism, w tym 40 gazet).

Dodrukowano i wymieniono ok. 1.190 kodów na nowe oprawy.

Do magazynów wpłynęło **275.762** rewersów.

Wydano do Wypożyczalni i Czytelni **343.880** wol.

Zwrócono do magazynów **116.314 wol.** książek i czasopism.

Nie zrealizowano **6.612** zamówień.

Przeprowadzone skontrum elektroniczne w magazynie książek, od sygnatury 700.000 do sygnatury 1.017.799 (wczytano 205.309 wol.), pozwoliło wyjaśnić wiele różnego rodzaju pomyłek (błędne opracowanie, zła lokalizacja, książki na kontach czytelników, przestawienia i zagubienia książek, itp.).

W 2009 roku było bardzo mało czasu na porządkowanie zbiorów w magazynach ze względu na przeprowadzane skontrum, jednak w miarę możliwości przesuwno i porządkowano zbiory w magazynie czasopism oraz odbierano książki i czasopisma wycofywane z poszczególnych oddziałów i robiono miejsce na ich przyjęcie.

W 2009 roku nastąpiły zmiany w funkcjonowaniu Czytelni Głównej. Od maja 2009 tradycyjną rejestrację czytelników (zeszyt) zastąpiła elektroniczna książka odwiedzin. Czytelnik oprócz zamówionych książek „wypożycza” na czas odwiedzin stolik.

Od czerwca przestała istnieć Czytelnia Profesorska. Pomieszczenia zostały czasowo zajęte przez Bibliotekę Instytutu Historii i Archiwistyki (na czas budowy nowego gmachu). Stoliki dla pracowników naukowych przeniesiono do Czytelni Głównej (9 sztuk). Zainstalowano w nich zamki (można rezerwować stoliki).

W czerwcu 2009, w czasie sesji, wydłużono godziny pracy Czytelni Głównej i Wypożyczalni do godz. 21.00. W Czytelni przeciętnie po godz. 20⁰⁰ pozostawało ok. 5 osób. Czytelnicy kończyli pracę ok. 20³⁰. Przez cały miesiąc nie zdarzyło się aby do czytelni przyszedł ktoś przed godz. 20⁰⁰. Wypożyczalnię przeciętnie odwiedzało po 20⁰⁰ 2 czytelników dziennie. Często były to osoby opuszczające Czytelnie Główną. Pojawiali się użytkownicy, którzy chcieli tylko skorzystać z internetu.

Od października 2009 r. zaobserwowaliśmy znaczny wzrost wypożyczeń z wolnego dostępu. Wzrosła też liczba odwiedzin i wypożyczeń w niedzielę.

Czytelnia online

W 2009 r. Biblioteka Uniwersytecka wykupiła dostęp do pełnych tekstów 84 książek elektronicznych w czytelni online ibuk.pl. [Ibuk.pl](http://ibuk.pl) udostępnia podręczniki wydawnictwa PWN z zakresu filozofii, socjologii, nauk politycznych oraz językoznawstwa. Przejście do pełnych tekstów odbywa się bezpośrednio ze strony katalogu_ibuk.pl. Przy pozycjach, do których uczelnia ma dostęp, pojawiał się przycisk "czytaj". Wszystkie tytuły zostały także wprowadzone do katalogu Biblioteki z linkiem do zasobu elektronicznego. Dostęp do bazy był wyłącznie z komputerów na terenie UMK. Baza czytelni ibuk.pl nie zezwala na kopiowanie i drukowanie treści udostępnianych książek. Liczba równoczesnych użytkowników dla 1 tytułu wynosiła 5 osób.

Elektroniczne usługi zamawiania

W styczniu 2009 r. uruchomiona została usługa elektronicznego zamawiania czasopism do Czytelni Głównej. Po wybraniu odpowiedniego tytułu, następnie rocznika oraz numerów wystarczy wybrać opcję Zamów i zalogować się na swoje konto czytelnika. Po godzinie zamówienie jest do odebrania w Czytelni Głównej.

Kolejna nowa usługa została zaoferowana czytelnikom w marcu 2009 r. - elektronicznie zamawianie książek z [Komputerowego Katalogu Kartkowego Książek \(KKK\)](#) Przy

każdej kartce został umieszczony przycisk "Zamów" umożliwiający złożenie rewesu elektronicznego. Przed złożeniem takiego zamówienia system prosi użytkownika o otwarcie konta bibliotecznego. Książki zamówione z Komputerowego Katalogu Kartkowego Książek są do odebrania następnego dnia roboczego po złożeniu rewesu od godziny 12 (książki zamówione w piątek są do odbioru w poniedziałek).

W kwietniu online udostępnione zostały kolejne zeskanowane wersje katalogów Biblioteki Uniwersyteckiej: [Komputerowy Katalog Kartkowy Starodruków](#), [Komputerowy Katalog Kartkowy Rękopisów](#) oraz [Katalog Kartkowy Zbiorów Graficznych](#). Także w kwietniu uruchomiono opcję elektronicznego zamawiania czasopism z [Katalogu Biblioteki Uniwersyteckiej](#) do Czytelni Czasopism, która jest od tego momentu domyślną lokalizacją odbioru zamówionego czasopisma. Opcję tę można zmienić zaznaczając w polu wyboru Czytelnię Główną. Rewersy obowiązują już wyłącznie do zamawiania czasopism z Komputerowego Katalogu Kartkowego Czasopism (prace nad uruchomieniem zamawiania elektronicznego są w toku).

Umowa o wypożyczeniach z Książnicą Kopernikańską

W październiku 2009 r. podpisana została Umowa o współpracy z Wojewódzką Biblioteką Publiczną – Książnica Kopernikańska w zakresie obsługi informacyjno-bibliotecznej studentów i pracowników UMK. Na podstawie umowy wszyscy studenci i pracownicy UMK mogą wypożyczać książki ze zbiorów WBP – KK w Toruniu na zasadach obowiązujących dla mieszkańców Torunia.

Wypożyczalnia Międzybiblioteczna

W 2009 r. Wypożyczalnia Międzybiblioteczna przyznała uprawnienia do samodzielnego zamawiania książek, z katalogu dostępnego online 26 bibliotekom. W związku z tym na nowo opracowano instrukcje zamawiania z katalogów BUMK. Coraz mniej zamówień przychodzi w formie tradycyjnej, tj. na rewersach - 90% zamówień otrzymujemy pocztą elektroniczną lub przy użyciu formularza dostępnego na stronie internetowej BU. W ostatnim roku wzrosła liczba zamówień, otrzymywanych z innych bibliotek, na książki z bibliotek wydziałowych i instytutowych. Ma to związek z uwidocznieniem tych księgozbiorów w katalogu elektronicznym.

Zamówienia wysłane przez Wypożyczalnię Międzybiblioteczną BU

	Wysłane	Zrealizowane	Wol.	Mf	ksero	plik
Ogółem	876	781	626	109	47	27
w Polsce	605	529	382	10	42	19
za granicę	271	252	244	4	5	8

Zamówienia nadesłane do BU

	Nadesłane	Zrealizowane	Wol.	Mf	Ksero	Plik
Ogółem	3153	2.539	2105	3	224	311
z Polski	3122	2.520	2091	3	223	308
z zagranicy	31	20	14		1	5

w kolumnie ksero i plik podano liczbę artykułów

Liczba kont międzybibliotecznych

krajowych	491
zagranicznych	29

Podobnie jak w latach ubiegłych zamówienia kierowaliśmy najczęściej do bibliotek niemieckich – 206 rewersów.

Wysłaliśmy je głównie do:

Universitätsbibliothek Bamberg – 55
 Universitätsbibliothek Oldenburg – 31
 Universitätsbibliothek Tübingen – 22
 Universitätsbibliothek Passau - 19
 Universitätsbibliothek FU Berlin – 16
 Universitätsbibliothek Rostock – 10
 Bayerische Staatsbibliothek München- 6
 Universitätsbibliothek TU Berlin- 6
 Staatsbibliothek zu Berlin – 5
 Universitätsbibliothek Freiburg - 5

W 2009 r. korzystaliśmy także z księgozbiorów bibliotek norweskich – 59 zamówień elektronicznych; szwedzkich - 4 zamówienia; włoskich - 2 zamówienia.

Oplaty pobierane przez biblioteki wypożyczające - wypożyczenie książki od 8 do 15 EURO. W 2009 roku większość opłat regulowano przy pomocy bonów płatniczych, których wysłano na sumę : **3.285,29 zł.**

Za pośrednictwem serwisu SUBITO w 2009 r. zamówiono 8 artykułów.

Pracownia Digitalizacji – wykonane usługi

		BEZPŁATNIE		GOTÓWKOWO	
Obrazy cyfrowe	rozdzielczość	liczba	wartość	liczba	Wartość [brutto]
czarno-białe	do 300 dpi	87	71,34 zł	321	160,50 zł
				72	72,00 zł
				100	300,00 zł
	pow. 300 dpi	-	-		-
kolorowe	do 300 dpi	-	-	12	24,00 zł
				-	-
				1	5,00 zł
	pow. 300 dpi	-	-	1	4,00 zł
Kopie cyfrowe z mikrofilmu		-	-	43]	43,00 zł
Zdjęcia cyfrowe		-	-		0
Wydruki		-	-	-	-

CD	-	-	22	88,00 zł
DVD	-	-	-	-
Flash	-	-	-	-
Dyskietka	-	-	-	-
RAZEM	71,34 zł		696,50 zł	

Liczba zrealizowanych zamówień 54 (bezpłatnych - 22, gotówkowych – 32), w tym:
dla Wypożyczalni Międzybibliotecznej

bezpłatnie - 21 zamówień (87 skanów),
odpłatnie - 1 zamówienie (17 skanów).

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA

Rok 2009 był pierwszym rokiem działania Oddziału Informacji, Promocji i Prac Naukowych. Niektóre zagadnienia, które aktualnie podlegają kompetencjom Oddziału Informacji, Promocji i Prac Naukowych, były uprzednio realizowane w Bibliotece Uniwersyteckiej w ramach innych oddziałów. W związku z tym pierwsza połowa 2009 roku upłynęła na organizacji pracy Oddziału oraz określeniu obowiązków służbowych pracowników. Zakres zadań Oddziału jest bardzo szeroki. Pracownicy Oddziału koordynują harmonogram dyżurów w Informacji oraz pełnią dyżury, zajmując się obsługą czytelników i realizacją kwerend, a także przyjmują tzw. szybkie zwroty książek od czytelników. Dyżury pełnione są przez wszystkich pracowników Oddziału, wspieranych przez 17 pracowników Oddziału Gromadzenia i Opracowania Zbiorów oraz Oddziału Kontroli i Selekcji Zbiorów w zakresie dyżurów popołudniowych i sobotnich. Pracownicy Informacji opiekują się także zgromadzonym w niej księgozbiorem podręcznym. Do zadań Oddziału należy również prowadzenie prac organizacyjnych związanych z działalnością dydaktyczną BU, w tym szkolenie studentów oraz praktykantów, a także monitorowanie harmonogramu wizyt oraz oprowadzanie gości indywidualnych i grup zorganizowanych po Bibliotece. W roku sprawozdawczym pracownicy Oddziału prowadzili 11 szkoleń dla studentów, opiekowali się 14 praktykantami oraz oprowadzali 17 wycieczek.

Oddział zajmuje się ponadto sprawozdań z realizacji grantów wewnętrznych, grantów UMK, grantów ministerialnych, a także grantów finansowanych z innych źródeł krajowych i zagranicznych, wraz z prowadzeniem bieżącej statystyki w zakresie udziału BU w programach i projektach. Pracownik Oddziału (Hanna Sierdzińska) pełni funkcję redaktora strony internetowej BU, wykonuje także prace graficzne związane z działalnością wystawienniczą i wydawniczą Biblioteki oraz Muzeum Uniwersyteckiego. Oprócz tego projektuje i wykonuje materiały promujące działalność BU.

Statystyka punktu Informacji

Kwerendy

- 5.500 zgłoszonych osobiście,
- 1.300 telefonicznych,

- 889 za pośrednictwem komunikatora GG
- 592 nadesłanych pocztą elektroniczną.

Wydano 3.880 kart dziennych czytelnika. Od 1 października 2009 roku, każdy czytelnik przechodząc przez bramki w Bibliotece Głównej jest zobowiązany okazać pracownikom ochrony aktualną legitymację studencką lub kartę biblioteczną.

ZBIORY SPECJALNE

W Oddziale Zbiorów Specjalnych w 2009 roku kontynuowane były działania związane z reorganizacją oraz scalaniem i przemieszczaniem zbiorów. Pracownia i magazyn zbiorów muzycznych oraz księgozbiór podręczny, zostały przeniesione bliżej pozostałych kolekcji specjalnych i wspólnej czytelnicy. Zarządzeniem nr 181 z 29 grudnia 2009 r. Rektora UMK wyodrębniona została Samodzielna Sekcja -Gabinet Historii Nauki i Dokumentów Życia Społecznego, a pozostałe pracownie Oddziału (zbiorów muzycznych, kartograficznych, graficznych, starodruków i rękopisów) skupiono wokół jednej Czytelni Oddziału Zbiorów Specjalnych. W ten sposób dostęp do zbiorów (czytelnia otwarta od poniedziałku do piątku), jak i zaangażowanie czasu pracowników w obsługę czytelników zostały usprawnione i poprawiły jakość pracy Czytelni. Zdecydowano zwiększyć liczbę zajęć i prezentacji zbiorów użytkownikom, w szczególności studentom Wydziału Nauk Historycznych. Nawiązano też efektywniejszą współpracę z tym Wydziałem, w związku z odbywaniem praktyk studenckich, nie tylko kierunku bibliotekoznawstwo (jak dotychczas), ale również kierunku archiwistyka. Został przygotowany do wydania folder promujący zbiory – niestety ze względów finansowych czeka na realizację.

W magazynie starych druków i rękopisów zostały wymienione regały (z tradycyjnych na kompaktowe) pozyskane w wyniku przeprowadzki biblioteki Wydziału Nauk Historycznych. Uzyskano w ten sposób miejsce do bieżących konsultacji i pracy w przestrzeni magazynowej oraz poprawiono warunki przechowywania zbiorów. Magazyny zbiorów graficznych również zostały uporządkowane i przeprowadzone zostało pierwsze w dziejach Biblioteki skontrolowanie. W wyniku kontroli – 36 brakujących pozycji (głównie katalogi wystaw) zostało wpisanych do księgi ubytków.

Trwają prace nad przeniesieniem z magazynów pod budynkiem WNEiZ części zbiorów rękopiśmiennych (doktoratów) do pomieszczenia magazynowego po DŻS-ach, co zdecydowanie skróci czas oczekiwania na realizację zamówienia. Kontynuowany jest pomysł przekazania części zbiorów kartograficznych do Gabinetu Map Instytutu Geografii, aby w zasobie Oddziału Zbiorów Specjalnych pozostała kolekcja historyczna. Przekazana zostanie w depozyt ta część zbiorów, która jest przeznaczona dla geologów, klimatologów, gleboznawców i hydrologów. Ułatwi to dostęp i korzystanie ze zbiorów studentom w miejscu nauki, w pracowniach ze specjalistycznym sprzętem do odczytu map. Reszta kolekcji kartograficznej pozostanie w Oddziale Zbiorów Specjalnych z określonym profilem gromadzenia – mapy i atlasy fizyczne ze szczególnym uwzględnieniem map i atlasów historycznych. W magazynach Oddziału od strony wschodniej i południowej zostały wymienione i zabezpieczone materiałami obniżającymi temperaturę i odbijającymi światło okna. Z inicjatywy pracowników powstał pokój socjalny dla Oddziału Zbiorów Specjalnych i Archiwum Emigracji. W przyszłym roku prace oddziału skupiać się będą przede wszystkim na digitalizacji jak

największej części zbiorów (ochrona), typowaniu obiektów do konserwacji oraz opracowaniu i popularyzacji kolekcji.

Gabinetu Rękopisów i Starych Druków

Głównym obszarem działalności w 2009 r. było opracowywanie kolekcji rękopisów średniowiecznych i nowożytnych (efektem tych prac ma być drukowany katalog), spuścizn po profesorach UMK oraz katalogowanie w systemie Horizon XVI-wieczne poloników starodrucznych. W ramach prac nad katalogiem rękopisów średniowiecznych Biblioteki UMK opracowano oprawy całego zespołu oraz zdobienia części rękopisów. Opracowano 7 nowych manuskryptów i uzupełniono opisy katalogowe 13 kodeksów. W Oddziale Konserwacji podjęto prace nad konserwacją zachowawczą całego zespołu i wykonano specjalne pudła ochronne wyściełane aksamitem dla 20 obiektów.

Prowadzono także prace nad słownikiem biograficznym pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu „Wilnianie w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu”, który ma objąć osoby pochodzące lub związane z Wilnem i Wileńszczyzną. Ogółem przygotowano 49 biogramów. Wykorzystano przy tym materiały (teczki osobowe) znajdujące się w Archiwum UMK oraz w archiwum BUMK, przeprowadzono rozmowy z Ludmiłą Fastowicz, Janiną Grabiało, dr Zofią Mołodcówną, dr Wiesławem Mincerem, dr Marianem Ptaszykiem i Stanisławem Wasilewskim.. W związku z planowaną w tym roku na Zamku Królewski na Wawelu wystawą „Na znak świętego zwycięstwa” z okazji okrągłego jubileuszu bitwy pod Grunwaldem przygotowano naukowy opis katalogowy kodeksu zawierającego Kronikę Prus Heinricha von Reden, który znajdzie się na wystawie. Rozpoczęto także badania nad problematyką Niemców inflanckich w związku z opracowywaniem zespołu archiwalnego zawierającego materiały byłych stowarzyszeń i instytucji niemieckich z Dorpatu i Rygi. Przeprowadzono kwerendę i zgromadzono dokumentację potrzebną do podjęcia czynności prawnych w celu odzyskania skradzionego w latach 50. rękopisu średniowiecznego o sygnaturze Rps 28/III, który obecnie znajduje się w Bibliotece Narodowej. Dyrektor Biblioteki M. A. Supruniuk i prorektor prof. A. Tretyn wstępnie ustosunkowali się przychylnie do podjęcia kroków w celu odzyskania rękopisu.

W 2009 r. Sekcja Opracowania Formalnego Zbiorów zakończyła opracowanie w bazie komputerowej książek z księgozbioru podręcznego.

Zbiory

W 2009 r. pozyskano w formie daru 91 niepublikowanych dysertacji naukowych. Do inwentarza rękopisów wpisano 14 nowych jednostek pozyskanych także jako dary. Treść tych rękopisów dotyczy przede wszystkim Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Jedna jednostka: rękopis Pamiętników Konrada Górskiego została zakupiona za sumę 5.100 zł. Ponadto pozyskano trzy duże spuścizny po profesorach UMK: Stefanie Cackowskim, Janie Pakulskim i Józefie Zającu.

Zinwentaryzowano i skatalogowano w bazie komputerowej 91 prac doktorskich oraz 14 jednostek inwentarzowych rękopisów. Zinwentaryzowano i opracowano metodą tradycyjną (sporządzając karty katalogowe) 100 jednostek inwentarzowych dubletów starych druków (gł. XVIII-wiecznych). 29 pozycji bibliograficznych szesnastowiecznych starych druków zostało opracowanych w katalogu komputerowym.

Zdigitalizowano kilka obiektów w całości, przy okazji zamówień zewnętrznych oraz dla celów opublikowania w KPBC. Zeskanowano trzy negatywy rękopisów średniowiecznych. Do pełnej konserwacji oddano 1 rękopis (Rps 8/I), przy rękopisie 64/III prace konserwatorskie były kontynuowane. Sporządzono opisy konserwatorskie i poddano konserwacji zachowawczej (oczyszczenie, zabezpieczenie najbardziej zniszczonych części, natłuszczenie skór) 25 rękopisów. Wykonano pudła ochronne dla 20 rękopisów. Do konserwacji zachowawczej przed wystawą organizowaną w Muzeum Uniwersyteckim przekazano 7 woluminów starych druków. W lipcu 2009 r. dział konserwacji rozpoczął konserwację zachowawczą starych druków XVI w. Do końca roku poddano konserwacji 87 jednostek inwentarzowych szesnastowiecznych poloników. Po pełnej konserwacji wrócił do magazynu inkunabuł o sygn. Inc.III.140, poddawany zabiegom konserwacyjnym od 2007 r.

Praca z użytkownikami

Odpowiedziano na 21 kwerend, w tym na 6 zagranicznych z zakresu tematyki rękopiśmiennej, 18 kwerend, w tym 6 zagranicznych, dotyczących kolekcji starych druków oraz na jedną dotyczącą zbiorów kartograficznych (było to kwerendy głównie z Polski i Niemiec, ale także z Australii, Austrii, Francji, USA, Węgier i Włoch). Czytelnię Zbiorów Specjalnych w 2009 r. odwiedziło 852 czytelników. Udostępniono 176 jednostek inwentarzowych rękopisów oraz 255 starych druków. Na zamówienie czytelników oddano do skopiowania cyfrowego 31 obiektów, na ogół kopiowanie dotyczyło tylko krótkich fragmentów, ale niektóre kopie objęły cały obiekt (w takiej sytuacji kopie te są zachowywane). Dla części tych zdjęć Biblioteka wystawiła licencje na prawa do publikacji. Licencje dotyczyły przede wszystkim fotografii pochodzących z dwóch rękopisów *Apokalipsy* Heinricha von Hesler. Przeprowadzono wiele czynności związanych z wypożyczeniem rękopisu *Fragment Królewiecki*, sygn. Rps 25/III, który miał być eksponowany na wystawie organizowanej w Bibliotece Narodowej w Budapeszcie. Obiekt ten ostatecznie nie został jednak wypożyczony. Powodem było niezaakceptowanie przez stronę węgierską wysokości ubezpieczenia. Rozpoczęto natomiast procedury wypożyczenia na wystawy, które będą miały miejsce w 2010 r., dwóch innych rękopisów, a mianowicie *Kroniki Prus* Heinricha von Reden (sygn. Rps 60/III), która ma być eksponowana na Zamku Królewskim na Wawelu oraz *Apokalipsy* Heinricha von Hesler (sygn. Rps 44/III), która będzie eksponowana na wystawie „Sztuka na terenie państwa zakonnego w Prusach” organizowanej przez Muzeum Zamkowe w Malborku.

Prezentacja zbiorów

20 kwietnia 2009 r. - prezentacja w języku angielskim dla grupy studentów historii z Uniwersytetu w Kownie.

5 maja przygotowano prezentację w języku angielskim dla dwóch gości z Uniwersytetu w Ankarze.

13 maja przygotowano prezentację dla grupy bibliotekarzy z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

18 maja miał miejsce pokaz dla delegacji z Chin.

9 czerwca – prezentacja dla studentów bibliotekoznawstwa z UKW w Bydgoszczy.

3 lipca – pokaz dla grupy ze zboru ewangelickiego z Mrągowa (goście prof. J. Małłka).

17 września – prezentacja dla dwóch grup bibliotekarzy z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

13 października gościliśmy angielskiego pisarza Lorda Maxa Egremonta, któremu zaprezentowano kilka srebrnych opraw (prezentacja w języku angielskim).

18 października – pokaz dla chińskiej delegacji rządowej.

26 października gościliśmy grupę z Uniwersytetu Nawarra w Pampelunie. 1 grudnia gościliśmy kolejną grupę z tego uniwersytetu.

Każda z prezentacji była prowadzona przez dwie osoby.

Zajęcia ze studentami

30 stycznia przeprowadzono zajęcia z grupą studentów z Katedry Historii Sztuki i Kultury. 29 maja odbyły się zajęcia z edytorstwa ze studentami IV roku historii, pod kierunkiem prof. Teresy Borawskiej. 6 listopada miały miejsce zajęcia na temat wydań Biblii i literatury antycznej ze studentami filologii klasycznej, pod kierunkiem dra Bartosza Awianowicza. 18 i 25 listopada – zajęcia dla studentów bibliotekoznawstwa pt. „Zbiory specjalne w bibliotekach”, pod kierunkiem prof. Janusza Tondela. Zajęcia były prowadzone przez wszystkich pracowników Gabinetu.

Gabinet Muzyki

W 2009 r. udostępniono online Komputerowy Katalog Kartkowy Zbiorów. Przystąpiono do przygotowania do druku opracowania: *Burhardt Stefan, Polonez. Katalog tematyczny. [T] 4: 1831-1981. Polonezy kompozytorów obcych. Redakcja Andrzej Spóz*. Wytypowano kolekcje płyt B. Mazowieckiego i E. Kuczyńskiego do wspólnego projektu Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, którego tematem była digitalizacja wybranych najcenniejszych zbiorów muzycznych.

31 maja w Gabinetzie Muzyki obradowało jury I Konkursu Kompozytorskiego „Fides et ratio”. Przedmiotem konkursu było skomponowanie utworu na chór zainspirowanego encykliką Jana Pawła II. Zgłoszone do konkursu utwory zostały przekazane do zbiorów.

Zbiory

Uporządkowano, spisano i przekazano 297 dubletów nut do biblioteki Zespołu Szkół Muzycznych w Toruniu.

Rozpoczęto katalogowanie dokumentów dźwiękowych w nowym formularzu przystosowanym specjalnie do tego typu dokumentów. W formularzu wprowadzono wiele dodatkowych pól, które czynią opis bardzo szczegółowym ale jednocześnie wydłużają czas katalogowania jednej pozycji.

Ważnym wydarzeniem w działalności i historii Gabinetu Muzyki była przeprowadzka całości zbiorów, księgozbioru podręcznego, wyposażenia magazynu oraz czytelní. Realizacja przedsięwzięcia odbyła się w ramach zmian organizacyjnych w strukturze Biblioteki. Przenosiny rozpoczęto we wrześniu, a zakończono w listopadzie. Obecnie zbiory muzyczne przechowywane są w magazynie nr 311 i nr 322, a udostępniane w Czytelní Zbiorów Specjalnych. Ograniczona przestrzeń nowej czytelní wymusiła przeprowadzenie kolejnej melioracji księgozbioru podręcznego. Do magazynu ogólnego oddano 23 tytuły czasopism oraz 85 wol. z księgozbioru podręcznego. Sukcesywnie trwa nadawanie znaków miejsca pozycjom w księgozborze podręcznym. Do zbiorów wpłynęły 685 nabytki: 325 jedn. inwentarzowych nut oraz 360 jedn. inwent. płyt CD i DVD. Nie zakupiono żadnej pozycji do kolekcji. Z darów wpłynęło 259 jedn. inwent. nut i 7 jedn. dokumentów dźwiękowych, w ramach wymiany pozyskano 1 egz. nut, z e.o. wpłynęły 65 jednostki nut oraz 353 jednostki dokumentów dźwiękowych.

Stan zbiorów muzycznych na dzień 31.12.2009 r. wyniósł 97.580 jednostek inwentarzowych, w tym 87.256 jedn. nut, 10.204 jedn. płyt (analogowych, CD, DVD) i 120 kaset magnetofonowych.

Opracowano w bazie katalogowej 9 obiektów oraz utworzono 57 haseł przyjętych do kartoteki haseł wzorcowych. Przejęto 33 opisy z NUKAT.

W 2009 r. cała kolekcja starych druków muzycznych została oczyszczona i uzyskała ochronne kartoniki.

Agendę do sierpnia 2009 r. odwiedziło 100 czytelników. W ciągu roku udostępniono na miejscu 343 wol. (nuty, płyty, księgozbiór podręczny, czasopisma) z czego na ksero przekazano 166 pozycji i wykonano 50 kopii cyfrowych. Na zewnątrz wypożyczono 26 pozycji nutowych oraz zrealizowano 4 wypożyczenia międzybiblioteczne. Realizowano kwerendy krajowe i zagraniczne (17 kwerend email (2 zagraniczne; 15 krajowych); 4 kwerendy telefoniczne.

Przeprowadzono zajęcia na temat historii, gromadzenia, opracowania i udostępniania zbiorów muzycznych dla studentów I r. uzupełniających studiów magisterskich kierunku Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UMK.

Gabinet Zbiorów Kartograficznych

W 2009 r. zbiory Gabinetu powiększyły się o 212 pozycji inwentarzowych map i atlasów.

Stan zbiorów na dzień 31 grudnia 2009 r.- 14.214 jednostek (w tym atlasów 1.810, map 11.875, map sekcyjnych 632, ubytków 103). Księgozbiór podręczny (wydawnictwa dotyczące teorii i historii kartografii, słowniki, spisy miejscowości, czasopisma) liczy 1.281 wol.

Wszystkie obiekty zinwentaryzowano w sposób tradycyjny w oparciu o Inwentarz Atlasów, Map oraz Map Sekcyjnych oraz indeks topograficzny, a opisy wprowadzono do bazy katalogowej.

Ochrona zbiorów

W roku sprawozdawczym przekazano do Pracowni Konserwacji 2 obiekty.

Gabinet Zbiorów Graficznych

Zbiory

W 2009 r. pozyskano 416 jednostek, w tym: 365 pocztówek, 51 grafik, rysunków i akwareli. W formie darów otrzymano 289 jednostek (głównie pocztówki oraz drobne prace graficzne ze spuścizny po prof. K. Górskim). Księgozbiór podręczny Gabinetu Zbiorów Graficznych został zredukowany do 287 jednostek (małe formy wydawnicze dotyczące ekslibrisów i grafiki).

W 2009 r. zinwentaryzowano i opracowano 51 rycin (kartki katalogowe wraz z odsyłaczami). W bazie katalogowej opracowano 253 grafik oraz rysunków, a do biblioteki cyfrowej opracowano 115 obiektów (głównie pocztówki).

Poddano konserwacji 883 obiekty (grafika i rysunek dużego formatu); zdigitalizowano 152 obiekty (grafika, rysunki, pocztówki). Przeprowadzono, pierwszy raz w historii istnienia Gabinetu, skontrum zbiorów graficznych. Zauważono nieliczne, główne „historyczne” braki. Ciągłe trwa akcja porządkowania i melioracji zbiorów w celu pełnego wyjaśnienia i zakończenia sprawy.

Odpowiedziano na 6 szczegółowych kwerend (w tym 1 zagraniczną) oraz na bieżąco odpowiadano na zapytania mailowe i telefoniczne. Realizowano zamówienia dotyczące grafiki, ekslibrisów, pocztówek oraz albumów i katalogów wystaw z trzech różnych magazynów.

Praca z użytkownikami:

- przeprowadzono 2 godzinne ćwiczenia dla seminarzystów studiów bibliotekoznawstwa.
- prowadzono zajęcia ze studentami IV roku IINiB oraz ze studentami Wydziału Sztuk Pięknych z zakresu technik graficznych

Gabinet Dokumentów Życia Społecznego

Od ponad czterech lat najważniejsze rocznice, wydarzenia i filmy dotyczące życia społeczno-politycznego Polski, regionu kujawsko-pomorskiego, Torunia i UMK, które emitowane były na antenie TV Polonia, TVP1, TVP2, TVP3 (Bydgoszcz), TVP Kultura, TVP Historia oraz TVKablowej Toruń – rejestrowane są na nośnikach DVD. W roku ubiegłym nawiązano współpracę z działającą od blisko dwóch lat na uczelni Uniwersytecką Telewizją Internetową. Niewielka liczba nagrań audiowizualnych pochodzi z egzemplarza obowiązkowego oraz zakupu. Wszystkie nagrania rejestrowane są w inwentarzu i w miarę możliwości opracowywane w bazie katalogowej. W roku 2009 zbiory Pracowni DŻS wzbogaciły się o 138 filmów i nagrań dźwiękowych (CD/DVD). W ubiegłym roku kontynuowano przegrywanie nagrań znajdujących się na kasetach wideo, magnetofonowych i taśmach szpulowych. W ciągu roku udało się m. in. skopiować trzy kasety wideo (filmy o UMK), cztery kasety magnetofonowe (w tym nagrania wywiadów z pracownikami UMK), dziesięć taśm 8 mm z filmami dokumentalnymi (m. in. budowa gmachu Biblioteki UMK w latach 1969-1972, pobyt papieża Jana Pawła II w 1983 roku w Polsce, czy pogrzeb ks. Jerzego Popiełuszki w roku 1984). Na początku bieżącego roku profesorowie UMK Andrzej Kola i Wiesław Domasławski przekazali do zbiorów Gabinetu kilkanaście kaset wideo z nagraniami swoich badań (np. badania archeologiczne w Charkowie, czy konserwacja rzeźb na Wyspach Wielkanocnych).

7 czerwca 2009 roku odbyły się wybory do Parlamentu Europejskiego. Przed rozpoczęciem właściwej kampanii wyborczej wysłano kilkanaście listów do poszczególnych partii politycznych oraz komitetów wyborczych kandydatów startujących w wyborach, z prośbą o dostarczenie kompletu materiałów wyborczych. Dzięki wieloletniej współpracy z toruńską delegaturą Państwowej Komisji Wyborczej i najważniejszymi partiami politycznymi działającymi w regionie udało zgromadzić się w miarę kompletną i różnorodną dokumentację wyborczą (ulotki, afisze, gadzety wyborcze, debaty i programy wyborcze nagrane na płyty DVD).

Zbiory Gabinetu DŻS

Podobnie jak w latach ubiegłych, przeważająca część zbiorów, które w ciągu 2009 roku dotarły do Gabinetu DŻS pochodziła z darów (około 95%). W roku sprawozdawczym zbiory powiększyły się o 2.647 jednostek (druki), w tym: dary - 2.588 jednostek, kupno – 56 jednostek i egzemplarz obowiązkowy – 3 jednostki.

W Pracowni gromadzona jest także dokumentacja fotograficzna pozyskiwana z różnych źródeł (dary, wymiana wewnętrzna, kupno). W 2009 roku największa liczba fotografii pochodziła z wymiany wewnętrznej – 5.107 jednostek (Oddział Komputeryzacji i Digitalizacji BUMK); z darów pozyskano – 3.582 jednostki (głównie od osób prywatnych); na aukcjach antykwarycznych i internetowych oraz od osób prywatnych kupiono – 309 jednostek, a z egzemplarza obowiązkowego wpłynęło 47 jednostek (filmy DVD/CD). Wspomniane materiały to przede wszystkim dokumentacja najważniejszych imprez organizowanych w Bibliotece, Muzeum Uniwersyteckim, na UMK i w Toruniu. 31 grudnia 2009 roku inwentarz fotografii liczył 2.521 pozycji

inwentarzowych (w ciągu roku przybyło 106 pozycji – 9.045 jednostek fotograficznych).

Od przeszło czterech lat w Gabinetcie gromadzone są również materiały audiowizualne, które uzupełniają dokumentację dotyczącą wydarzeń społeczno-politycznych oraz rocznic historycznych. W roku ubiegłym wspomniane zbiory powiększyły się o 138 filmów i nagrań dźwiękowych (DVD/CD) i w końcu roku sprawozdawczego liczyły 445 jednostek (CD/DVD/Video).

W roku sprawozdawczym zbiory Pracowni DŻS powiększyły się łącznie o 11.783 jednostki (druki, fotografie, filmy i nagrania dźwiękowe na CD/DVD) i 31 grudnia 2009 roku wynosiły – 137.561 jednostek.

Propaganda pozyskiwania nowych materiałów i kolekcji w roku ubiegłym zaowocowała otrzymaniem kilku interesujących i dużych darów przede wszystkim od osób prywatnych. W niniejszym sprawozdaniu wyszczególniono tylko kilka najważniejszych i największych darów:

- w styczniu Waldemar Rudziecki z Gdyni przekazał pozostałą część dokumentacji dotyczącej Gdańskiej Sceny Alternatywnej, którą współtworzył (działała od połowy lat 80. do początków lat 90. XX w.) oraz Polskiego Stowarzyszenia Jazzowego. Oddział Północny – 921 jednostek (druki i fotografie);
- Redakcja „Głosu Uczelni” ofiarowała kolejną dużą partię fotografii, slajdów, diapozytywów i materiałów redakcyjnych z lat 1998-2007 – 1.310 jednostek (druki i fotografie);
- Jacek Kalas z Lubicza podarował unikatową partię czasopism i ulotek ukazujących się poza zasięgiem cenzury w latach 1976-1980 – 148 jednostek;
- Bohdan Horbaczewski przekazał fragment dokumentacji fotograficznej z lat 1955-2000 dotyczącej UMK. Są to przede wszystkim negatywy zdjęć z inauguracji, Święta Uczelni, obron prac doktorskich, pogrzebów uniwersyteckich, zjazdów absolwentów, ważniejszych wydarzeń, itp. Do końca 2009 roku przekazano – 125 negatywów fotografii. Materiały te zostaną opracowane i skatalogowane jako „kolekcja Bohdana Horbaczewskiego”;
- Zefiryn Jędrzyński podarował kolekcję fotografii profesora Konrada Górskiego z lat 1930-1988 – 98 jednostek;
- prof. Piotr Dowbor ofiarował unikatową kolekcję fotografii Wilna i okolic sprzed roku 1939 – 134 jednostki.

W 2009 roku z ciekawszych zakupów antykwarycznych można wymienić m. in. dwa roczniki „Informatora Bygdoskiego” ukazującego się w „drugim obiegu”, które uzupełniły kolekcję czasopism wydawanych poza cenzurą, oraz kupno na aukcji internetowej 13 unikatowych fotografii Królewca z końca XIX wieku.

Od roku 1994 pod opieką Gabinetu DŻS pozostawało Archiwum Biblioteki Uniwersyteckiej, w którym znajduje się dokumentacja archiwalna z lat 1945-2006. W początkach 2009 roku opiekę nad archiwum przejął Kierownik Oddziału Zbiorów Specjalnych. Formalnie Archiwum nie zostało przekazane, ale w 2009 roku nie przyjęto akt z żadnego z Oddziałów Biblioteki Uniwersyteckiej. Do wybrakowania i uporządkowania pozostały akta przekazane w roku 2008 przez sekretarza naukowego i dyrektora. W ubiegłym roku Archiwum było dostępne dla czytelników.

Opracowanie zbiorów

W roku ubiegłym opracowano 137 rekordów (83 druki, 4 fotografie oraz 50 filmów i nagrań dźwiękowych na DVD/CD). W początkach ubiegłego roku do katalogu kartkowego włączono jeszcze 63 kartki katalogowe. W ciągu roku 2009 do NUKAT-u

wysłane zostały pierwsze partie opracowanych materiałów pochodzących ze zbioru Gabinetu. Wysłano 118 opisów bibliograficznych (druki) oraz 63 hasła do kartoteki haseł wzorcowych.

W roku ubiegłym, po zapoznaniu się z normą dla opracowania dokumentacji ikonograficznej, rozpoczęto także katalogowanie fotografii w systemie Horizon.

W ciągu 2009 roku wybrano, opracowano i umieszczono w KPBC trzy filmy dokumentalne (jubileusz Henryka Baranowskiego, otwarcie wystawy Czesława Jarmusza, Uniwersytet Stefana Batorego) i jeden wywiad (z prof. Leonem Jeśmanowiczem). Ponadto przygotowano i opracowano 73 druki z kolekcji Copernicana zamieszczone w KPBC oraz w nowym portalu internetowym Copernicus, który zostanie uruchomiony w połowie lutego 2010 roku.

W 2009 roku ukończono również wpisywanie do komputera i wstępne opracowanie prasy „drugiego obiegu” z lat 1976-1990. Powstała baza czasopism „drugiego obiegu” w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu liczy 1.700 tytułów (jedna z największych kolekcji w Polsce). Efektem tych wszystkich prac będzie opracowany, a później wydany – w formie papierowej i na płycie CD – Katalog prasy drugiego obiegu ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu.

Ochrona zbiorów (oprawa, konserwacja)

W ciągu roku konserwacji poddanych zostało siedem obiektów (61 jednostek – druki i fotografie). Do oprawy, drobnych podklejeń i napraw oddano 56 obiektów (książki, czasopisma, jednodniówki, druki).

W chwili obecnej największy problem stanowi konserwacja starych fotografii z końca XIX i początku XX wieku. W Bibliotece Uniwersyteckiej nie ma specjalistów zajmujących się tego typu dokumentacją, brak jest także możliwości technicznych. Pomimo tego w roku 2009 udało się oddać do konserwacji zachowawczej pięć obiektów fotograficznych (59 jednostek). W 2009 r. oddano do digitalizacji – w celu zabezpieczenia i ochrony – m. in. pozostałe fotografie dotyczące Uniwersytetu Stefana Batorego (1919-1939), Torunia w latach 1919-1945, pracowników Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, teatru toruńskiego i studenckiego teatru pantomimy. W ciągu 2009 roku wykonano około 6.000 skanów (druki, fotografie i filmy), które przeniesiono na nośniki CD/DVD.

Skontrum wewnętrzne Sekcji

W roku 2009 w Gabinetie DŹS-ów nie przeprowadzono wewnętrznego skontrum. W związku z przeprowadzką magazynu w końcu roku 2009 wybrakowane zostały fotografie z wystaw organizowanych w Bibliotece Uniwersyteckiej w latach 50. XX wieku, których nie wpisano do żadnego inwentarza. W większości były to zdjęcia i powiększenia wykonane ze starych gazet i czasopism nie posiadające żadnej wartości dokumentacyjnej i artystycznej. Nowe zbiory, które docierają do Gabinetu są na bieżąco przeglądane i brakowane.

Praca z użytkownikami

W 2009 roku ze zbiorów Gabinetu skorzystały 94 osoby (studenci i pracownicy UMK). Na miejscu w czytelni udostępniono 3.745 jednostek dokumentowych (druki ulotne, fotografie i archiwalia biblioteczne), udzielono odpowiedzi na 22 kwerendy krajowe. Dokumentacja fotograficzna – zwłaszcza dotycząca historii i współczesności UMK oraz historii Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie – wykorzystywana była jako cenne uzupełnienie ikonograficzne różnych publikacji, wystaw i filmu dokumentalnego. Na zewnątrz wypożyczono 48 jednostek (publikacje m. in. w „Głosie Uczelni”,

„Przeglądzie Polskim /Nowy Jork/, „Sprawach Nauki”, „Ikarze” itp.). Zbiory fotograficzne udostępniano także na wystawach tematycznych i okazjonalnych, które organizowane były na terenie Biblioteki Uniwersyteckiej (np. poświęconej pracownikom Biblioteki Uniwersyteckiej pochodzącym z Wilna, wyborom 4 czerwca 1989 r., Uniwersytetowi Stefana Batorego, pośmiertnej Sławomira Kalemki), a także poza nią (np. w Katedrze św. Janów, Dworze Artusa czy Muzeum Okręgowym w Toruniu). Łącznie w roku 2009 wypożyczono na wystawy i do publikacji – 674 jednostki (fotografie).

Na wystawach przygotowywanych w bibliotece wykorzystywane były również druki z początków XIX i XX wieku.

Materiały wyborcze z 4 czerwca 1989 roku (druki i afisze) były udostępnione na wystawie przygotowanej wspólnie przez Urząd Marszałkowski i Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Bydgoszczy. W ciągu 2009 roku udostępniono łącznie – 4.673 jednostki (czytelnicy, wystawy, publikacje, bibliografia).

W ciągu 2009 roku czytelnicy Gabinetu zamówili i wykonano dla nich 290 kserokopii i 536 skanów (m. in. fotografie pracowników UMK i uroczystości na uniwersytecie, czasopisma studenckie, materiały i fotografie dotyczące wyborów parlamentarnych 1989, „Głosu Uczelni”, pism „drugiego obiegu”).

Od końca ubiegłego i początku bieżącego roku duża liczba fotografii dotyczących dziejów UMK w latach 1945-2009 jest wykorzystywana przy organizacji wystawy przygotowywanej w związku z jubileuszem 65-lecia naszej uczelni.

Praktyki (studentów, bibliotekarzy z innych bibliotek)

W roku 2009 60-godzinną praktykę zawodową w Gabinecie DŻS-ów odbyły dwie studentki z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii UMK. W styczniu i kwietniu 2009 roku przeprowadzono cykl zajęć i wykładów na temat wykorzystania i przydatności dokumentów życia społecznego w badaniach historycznych, socjologicznych, bibliologicznych i politologicznych ze studentami bibliotekoznawstwa, historii i stosunków międzynarodowych UMK – 32 osoby (3 grupy po 2, 13 i 17 osób – 4,5 godziny). Byli to studenci profesora Janusza Tondela oraz proseminarzyści i studenci doktorów: Jarosława Kłaczka i Katarzyny Kąckiej.

ARCHIWUM EMIGRACJI

Prace Archiwum

- odpowiedzi na kwerendy krajowe i zagraniczne,
- cotygodniowe przeglądanie nowości książek trafiających do biblioteki,
- obsługa czytelników,
- reorganizacja i porządkowanie magazynu,
- przygotowanie nowej powierzchni magazynowej wydzielonej na archiwalia dotyczące artystów emigracyjnych,
- pomoc przy organizowaniu i obsłudze wystaw w Muzeum Uniwersyteckim,
- opieka nad gośćmi z Polski i zagranicy odwiedzających Archiwum,
- przygotowanie do druku, korekty, redakcja książek wydawanych przez Archiwum Emigracji,
- skontrum i uporządkowanie księgozbioru podręcznego pracowni,
- przygotowanie tekstów do rocznika „Archiwum Emigracji”: korekta, uzupełnienie przypisów, redakcja tekstów

- wystąpienie i rozliczenie 2 grantów przyznanych przez Senat RP: 1.) Wydanie albumu pt. „Alma Mater Vlnensis. Uniwersytet Stefana Batorego (1919–1939) w fotografii”; 2.) Konkurs czasopisma „Archiwum Emigracji” (ósma edycja),
- wystąpienie o grant uniwersytecki na przygotowanie wystawy Marka Żuławskiego,
- praca na rzecz Towarzystwa Przyjaciół Archiwum Emigracji

Działalność wydawnicza Oddziału. Przygotowano i opublikowano:

„Archiwum Emigracji. Studia, Szkice, Dokumenty”. Pod red. Mirosława A. Supruniuka, z. 10. Toruń: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 2009

Marek Żuławski, *Studium do autoportretu*. Toruń: Oficyna Wydawnicza Kucharski, TP AE, 2009, 519, s., il. - Archiwum Emigracji T. 32

Józef Bujnowski, *Walka, więzienie, zesłanie. W sześciu odsłonach*, Wstęp, zarys biografii i oprac. dokumentów Wanda K. Roman. Toruń: UMK, 2009, 199, [1] s., il. - Archiwum Emigracji T. 29.

Przygotowano do druku: A. Puddington, *Rozgłoszenie wolności*, ok. 400 s.

Działalność popularyzatorska

Nagroda Archiwum Emigracji

Jury Nagrody "Archiwum Emigracji", przyznawanej za pracę magisterską i doktorską na temat emigracji polskiej XX wieku, na zebraniu 16 września 2009 roku w Toruniu przyznało nagrody za najlepsze prace.

Do oceny konkursowej zakwalifikowano jedenaście prac (z dziewięciu ośrodków akademickich) - sześć magisterskich oraz pięć doktorskich. Wśród nich znalazły się prace poświęcone "Zeszytom Historycznym", paryskiej "Kulturze" i ich współpracownikom, filmowym osiągnięciom Stefana i Franciszki Themersonów, a także - w przeważającej części - podejmujące kwestie historycznoliterackie, z położeniem szczególnego nacisku na emigracyjne wspomnienia i twórczość dramatyczną, dorobek Witolda Gombrowicza, Jana Kotta, Janusza A. Ihnatowicza, Konstantego Jeleńskiego i Włodzimierza Odojewskiego oraz pisarzy polskich w Niemczech.

W kategorii prac doktorskich jury nagrodziło pracę dr **Magdaleny Kubiak** z Uniwersytetu Gdańskiego *"Polska jest tam, gdzie są Polacy". Kondycja emigranta w dramacie polskim po II wojnie światowej*) oraz wyróżniło pracę dra **Mikołaja Tyrchana** z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (*"Kultura" i "Zeszyty Historyczne" wobec konfliktów politycznych w Polsce Ludowej, 1976-1989*). Natomiast w kategorii prac magisterskich jury nagrodziło pracę mgr **Pawła Bema** z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (*Światopogląd Konstantego Jeleńskiego. Próba rekonstrukcji*) oraz wyróżniło pracę mgr **Ewy Pokorskiej** z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (*Sztuka w erze industrialnej. O filmie "Oko i ucho" Stefana i Franciszki Themerson*).

W VIII edycji konkursu, nagrody i wyróżnienia finansowała Kancelaria Senatu RP. Wszystkie nagrody i wyróżnienia zostały wręczone przez prof. Andrzeja Radziwińskiego (Rektora UMK) i Jana Wyrowińskiego (Senatora RP) 1 października 2009 r. w czasie Inauguracji Roku Akademickiego.

Przygotowano wystawę z okazji 15-lecia Archiwum Emigracji pt. „Archiwum Emigracyjnej Atlantydy”, która była prezentowana w Senacie RP.

Regularnie udostępniano fotografie ze zbiorów Archiwum do prasy polskiej i zagranicznej.

Przygotowano promocję książki Marka Żuławskiego *Studium do autoportretu* w Warszawie w siedzibie PEN Clubu.

Zbiory oddziału

Archiwum Emigracji pozyskało kilkanaście nowych ważnych kolekcji i materiałów po wybitnych polskich artystach, pisarzach, publicystach i osobistościach życia społeczno-politycznego emigracji polskiej. Uzyskało też wiele pojedynczych darów obejmujących zarówno dzieła sztuki, archiwalia, książki, jak i prasę, drobne druki itp. Prócz tego, wcześniejsi ofiarodawcy nadsyłali kolejne rękopisy, pamiątki i wydawnictwa wchodzące w skład ich kolekcji. Podobnie jak w latach ubiegłych, niemal całość zbiorów gromadzonych w Archiwum Emigracji, głównie archiwalia, pochodziło z darów pozyskiwanych głównie dzięki osobistym kontaktom, przede wszystkim od osób prywatnych, instytucji społeczno-kulturalnych, wydawnictw itp.

Praca z użytkownikami:

Obsługa i informacja:

- ze zbiorów Archiwum Emigracji skorzystało 94 osoby. Niektórzy przeglądali archiwalia więcej niż 3 dni, a kilka osób przebywało w AE powyżej miesiąca wykorzystując materiał do pisania prac magisterskich;
- przyjęto na zajęcia grupę studentów bibliotekoznawstwa UMK (prof. Janusz Tondel) na prezentację księgozbioru z Oficyny Samuela Tyszkiewicza i studentów historii (dr Jarosław Kłaczek);
- odpowiadając na pytania i kwerendy (pocztą i e-mailem), wysłano ok. 100 listów (w tym zagranicznych) z informacjami o zawartości zbiorów. Sporządzano także kopie cyfrowe z niektórych materiałów;
- czytelnicy skorzystali z ok. 450 książek i czasopism z księgozbioru podręcznego.

Goście i wycieczki

- w roku 2009 odwiedziło Archiwum Emigracji kilku gości z kraju i zagranicy. Kontynuowana była „Księga Gości”, w której notowane są wpisy szczególnie interesujących przyjaciół Archiwum i ofiarodawców.
- Przyjęto wycieczki, udzielając informacji o działalności Pracowni i zbiorach, w tym wizyta marszałka Senatu RP, Bogdana Borusewicz.

OCHRONA I KONSERWACJA ZBIORÓW

Zespół introligatorów

W 2009 r. zespół wykonał łącznie 2012 opraw. Ważniejsze prace: oprawy nowe – 1260 sztuk, oprawy z zachowaniem starych okładek – 362 sztuki, oprawy w skórę i półskórek ze złoceniami – 37, oprawy grzebieniowe – 164 sztuki. Zespół wykonuje także prace galanteryjne – złocenie logo UMK – 500 sztuk, teczki ochronne do gazet i czasopism – 11.500 sztuk..

Zespół konserwatorów

Konserwacji pełna starodruków.....1 w trakcie
Konserwacja zachowawcza na starodrukach.....142 vol.
Konserwacji pełna rękopisów.....1 w trakcie
Konserwacja zachowawcza na rękopisach.....29 poz.
Konserwacji grafik /techniki mieszane, rysunki, akwarele, ekslibrysy/..-1313 poz.
Konserwacji zachowawcze map2 atlasy
Konserwacja plakatów/afiszy.....1 poz.

Konserwacja zachowawcza fotografii 113 szt.
Konserwacje historycznych teczek.....2 /w tym 1 „rekonstrukcja”/.

Pozostałe prace – naprawy gazet (6 poz.) konserwacje zachowawcze książek – 31 poz.
Liofilizacja - 1 wsad.

Dezynfekcji łącznie wykonane 44 wsady (w tym odpłatnie 16 i 1/3 wsadu).

W 2009 r. zakończono mocno rozbudowane konserwacje starodruków muzycznych, kontynuowano grafiki /w tym akwarele, gwasze, rysunki i techniki mieszane/, rozpoczęto zabezpieczanie poloników. Niezmiennie program dla zabytku jest opracowywany indywidualnie. Aby przyspieszyć prace opracowano dla poloników schemat dokumentacji do wypełniania. Prace te będą kontynuowane do wyczerpania. Organizacja pracowni dla dużych formatów pozwoliła na kontynuację konserwacji grafik przez cały rok.

Pracownia została zaangażowana w akcję ratowania zalanych książek. Kilkanaście skrzynek mokrego materiału przywiezionego z Warszawy pakowano do mrożenia, mrożono, liofilizowano i dezynfekowano. Po zakończeniu prac książki przekazano do AE

Zabytki widoczne w sieci zaczynają budzić większe zainteresowanie badaczy, instytucji kultury, nie można wykluczyć że także „kolekcjonerów”. Wzorem innych bibliotek, np. BN, w najbliższym czasie należy opracować nowy regulamin użyczenia cymeliów uwzględniający asystę konserwatora.

Od października 2009 r. trwają prace konserwatorskie rękopisu wykonywane w ramach dyplomu. Deklarujemy dwa miejsca dla studentów. W ZKPiS UMK na ukończeniu jest konserwacja inkunabułu przekazanego wiele lat temu.

W związku z utratą przez Zakład Toksykologii UMK akredytacji na wykonywanie badań środowiskowych na stanowisku do dezynfekcji w 2009 r. konieczne badania zleciliśmy Sanepidowi w Bydgoszczy. Po odwołaniach otrzymaliśmy prawdziwe, korzystne dla nas wyniki.

Wydawnictwo Młotkowski wykonało faksymile atlasu Merkatora. Aby to było możliwe pracownia musiała przystąpić do jego autorskiej konserwacji.

Termohigrografy zainstalowane w BU pracowały prawidłowo. W roku 2009 analizy dokonywali na bieżąco opiekunowie czytników. Miało to na celu wymuszenie profilaktycznego działania.

KONTROLA i SELEKCJA ZBIORÓW

W roku 2009 kontynuowano skontrum w magazynie wydawnictw ciągłych Biblioteki Uniwersyteckiej. Sprawdzono następujące numery inwentarzowe: 011825-012612 oraz 039001-039060. Udało się sprawdzić o 172 numery inwentarzowe więcej, niż zakładano w harmonogramie na 2009 rok.

Łącznie sprawdzono 348 sygnatur, co odpowiada 3.004 wol. W wyniku skontrum stwierdzono braki względne w liczbie: 33 wol. braków całkowitych i 18 braków częściowych. Wszystkie błędy wykryte podczas skontrum wydawnictw ciągłych były

na bieżąco wyjaśniane.

W styczniu i lutym 2009 r. wykonywano prace związane z konsolidacją katalogu kartkowego bibliotek zakładowych.

W dniach 16.03-15.05.2009 r. przeprowadzono skontrum w Oddziale Zbiorów Specjalnych – Gabinet Zbiorów Graficznych. Podczas przeprowadzonej inwentaryzacji w magazynie zbiorów graficznych sprawdzono sygnatury: A. 4001- A. 11230; A. 12001- A. 17204 - przeglądano dokładnie poszczególne teczki porównując ich zawartość z zapisem w inwentarzu. W wyniku skontrum stwierdzono brak 84 pozycji inwentarzowych.

Po sprawdzeniu sygnatur G. 1- G.4000; G. 28001- G. 29569; G. 30001- G. 32723; G. 32001 – G. 33194 - stwierdzono brak 13 grafik.

W dniach 29.06 – 20.08.2009 r. przeprowadzono skontrum w Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji UMK. Inwentaryzacja objęto magazyn wydawnictw zwartych w układzie sygnaturowym oraz księgozbiór czyteln. Zakres sprawdzanego księgozbioru to sygnatury: P 1 – 1 041 oraz 1 – 56 709. W wyniku skontrum stwierdzono brak 3.160 pozycji inwentarzowych.

Przeprowadzano selekcję w magazynie wydawnictw wieloegzemplarzowych.

- wycofano **1.596 wol.**

- wykonano prace techniczne związane z przekazaniem do opracowania **1.243 wol.** książek.

Poza pracą przy skontrum i selekcją księgozbioru wykonano następujące prace:

- usunięto **737** pieczątek w katalogu alfabetycznym,
- dokonano **242** poprawki w katalogu Horizon,
- usunięto **11.515** kart w Komputerowym Katalogu Kartkowym Książek,
- dokonano **2.600** poprawek w inwentarzach,
- inne poprawki **7.228**,
- wycofano **9.161** kart z katalogu alfabetycznego,
- przejrzano i usunięto karty z **42** skrzynek katalogu alfabetycznego,
- przeniesiono **203 wol.** z inwentarza wydawnictw zwartych na inwentarz wydawnictw ciągłych,
- do Księgi Ubytków Wydawnictw Zwartych wpisano **2.357 wol.**
- do rejestru ubytków CD-ROM wpisano **3 płyty CD.**

KPBC i DIGITALIZACJA ZBIORÓW

W roku 2009 do projektu Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa przystąpili nowi partnerzy z Torunia: [Centrum Sztuki Współczesnej Znaki Czasu](#), [Teatr Baj Pomorski](#), [Centrum Kultury Dwór Artusa](#) oraz [Biblioteka Miejska im. Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu](#). Wszystkie te instytucje będą skanowały publikacje związane z regionem, cenne obiekty kultury lub zamieszczały w KPBC obiekty cyfrowe, które powstają w nich na bieżąco. Biblioteka Uniwersytecka jest koordynatorem zespołu bibliotek współtworzących zasób KPBC – regularnie prowadzone są spotkania i szkolenia z redaktorami oraz konsultacje. W 2009 r. trzykrotnie (styczeń, wrzesień listopad) w BU zorganizowano szkolenia dla redaktorów zasobów w zakresie: przygotowanie

dokumentów do digitalizacji, opracowania i publikowanie. Prowadzone są także działania na rzecz pozyskania nowych partnerów i zasobów.

W Dniu Domeny Publicznej (1 stycznia) opublikowano w KPBC prace autorów, które w związku z wygaśnięciem praw autorskich przeszły do domeny publicznej (m.in. [Brunona Jasieńskiego](#), [Mariana Zdziechowskiego](#), Kazimierza Twardowskiego).

Koordynator KPBC (Bożena Bednarek-Michalska) został włączony do prac zespołu, kierowanego przez prof. Krzysztofa Mikulskiego z Wydziału Nauk Historycznych UMK, realizującego projekt platformy *Nicolaus Copernicus Thorunensis*. W 2009 r. w ramach projektu przygotowano do skanowania 200 dokumentów a upubliczniono 100 obiektów. Prowadzono także rozmowy z właścicielami praw autorskich lub ich spadkobiercami.

We wrześniu 2009 r. Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą UMK, prof. Andrzej Tretyn, udzielił zgody na zarchiwizowanie i publikowanie w KPBC wszystkich wydawnictw UMK opublikowanych do 1999 r.

Na prośbę profesora Józefa Szudego z Instytutu Fizyki UMK do Biblioteki Uniwersyteckiej trafiły [wszystkie artykuły naukowe profesora Aleksandra Jabłońskiego](#), które zeskanowano, opracowano i umieszczono online w Kujawsko-Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej za zgodą rodziny Profesora. Prace i odkrycia Profesora Jabłońskiego w dziedzinie optyki atomowo-molekularnej, a w szczególności na temat luminescencji i ciśnieniowego rozszerzania linii widmowych, zapewniły mu światowy rozgłos. Dziś 101 jego tekstów publikowanych w latach 1924-1978 w różnych czasopismach naukowych oraz wielu językach (pol. niem. fr. ang.) jest publicznie dostępnych, z zachowaniem oryginalnego wyglądu tekstów. W celach promocyjnych zamieszczono także informację skierowaną w Wikipedii przy hasle Aleksandra Jabłońskiego do pełnych tekstów artykułów w KPBC

W 2009 r. KPBC znalazła się na 146 miejscu listy najbardziej rozpoznawalnych repozytoriów świata. Lista liczy już 400 pozycji, miejsce KPBC w tak doborowym towarzystwie świadczy o wielkiej pracy, jaka została wykonana przez [uczestników projektu](#). Celem opracowanego rankingu jest wspieranie inicjatyw otwartego dostępu do publikacji naukowych w formie elektronicznej. Wskaźniki, jakie są wykorzystywane do badania mają głównie pokazać widoczność zasobów w Internecie oraz wzrost kolekcji w repozytoriach naukowych.

Od 12 grudnia 2009 r. zasoby polskich bibliotek cyfrowych współpracujących w ramach [Federacji Bibliotek Cyfrowych](#) są dostępne w europejskim portalu dziedzictwa kulturowego [Europeana](#). KPBC [wnosi do Europeany 30 tys. obiektów](#) pochodzących ze zbiorów bibliotek naukowych i publicznych regionu Kujawsko-Pomorskiego.

17 grudnia 2009 r. podpisana została umowa między Biblioteką Uniwersytecką w Toruniu i Biblioteką Narodową w Pradze w sprawie współpracy w zakresie projektu *Manuscriptorium*. Ideą tego projektu jest zbudowanie [dostępnej online](#) bazy danych, obejmującej historyczne rękopisy, stare druki oraz inne rzadkie dokumenty, dla których wspólnym mianownikiem jest krąg dziedzictwa europejskiego. Koordynatorem projektu, którego realizacja rozpoczęła się w 1992 r., jest Biblioteka Narodowa w Pradze. Dzisiaj w projekcie uczestniczy kilkadziesiąt bibliotek, archiwów i instytucji z

całej Europy. *Manuscriptorium* pełni także rolę biblioteki cyfrowej, gromadzącej kopie i edycje najcenniejszych obiektów, głównie średniowiecznych rękopisów. Wraz z podpisaniem umowy w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu będzie możliwość oglądania tych obiektów bez konieczności wyjeżdżania. W zamian toruńska biblioteka zobowiązała się przysyłać do *Manuscriptorium* swoje rekordy katalogowe i cyfrowe kopie rękopisów, starych druków i innych cennych dokumentów, które znajdują się w KPBC.

W 2009 r. kontynuowano współpracę z IBL PAN w sprawie digitalizacji Słownika Polszczyzny XVI wieku. W KPBC opublikowany został tom 33 Słownika.

Prace redakcyjne:

1. Opublikowano 4.548 obiektów cyfrowych.
2. Przygotowano nowe materiały do digitalizacji – Vilniana, Copernicana, cymelia, literaturę i lektury dla humanistów.
3. Opublikowano 3 nowe wirtualne wystawy, m.in. Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie (1919- 1939)
4. Opracowano nową wersję tekstów widocznych na stronie głównej KPBC, poprawiano teksty wersjach językowych –angielskiej i niemieckiej.

Prace o charakterze prawnym:

1. Spotkania z autorami w sprawie uzyskania zgody na udostępnianie publikacji online. Wyjaśnienia prawne, negocjacje.
3. Kontrola copyright dla utworów udostępnianych. Sprawdzanie utworów osieroconych. Poszukiwanie autorów, sprawdzanie spadkobierców.
4. Analizy prawne i konsultacje z CC Polska. Na licencji Creative Commons opublikowano 124 pozycje.
5. Opracowanie polskiego standardu zapisu w polach PRAWA Dublin Core. Praca z prawnikami i bibliotekarzami cyfrowymi.
6. Pozyskiwanie licencji autorskich – kilkanaście w roku – negocjacje z autorami, ustalanie zasad udostępnienia.

Statystyka KPBC

Liczba obiektów zdigitalizowanych i upublicznionych w KPBC w podziale na instytucje (dane za lata 2005 – 2009):

1. Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu - 18.247
2. Biblioteka Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy – 11.908
3. Biblioteka Medyczna Collegium Medicum UMK w Bydgoszczy – 1.348
4. Instytut Geografii UMK - 400 map,
5. Wojewódzka Biblioteka Publiczna - Książnica Kopernikańska w Toruniu - 82 (partner od 2009 r.).
6. Biblioteka Miejska im. Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu – 18 (partner od 2009 r.),
7. Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rypinie - 13 (partner od 2009 r.).

WYSTAWY

organizowane przez Bibliotekę Uniwersytecką i Muzeum Uniwersyteckie

1. Prezentacja obiektów z Biblioteki w Królewcu poddanych konserwacji w ramach projektu *Biblioteka Księcia Albrechta Pruskiego*; Kurator: Barbara Wojdyła. Otwarcie: BU, 12.03.2009.
2. *Ex Officina Universitatis Vilnensis et Aliis*; Kuratorzy: Izabela Maćkowska, Łukasz Żywulski, Ilona Lewandowska, Jan Kotłowski. Otwarcie: BU, 01.04.2009
3. *Nagość. Prace Marka Żuławskiego ze zbiorów Muzeum Uniwersyteckiego w Toruniu*; Kurator: Sławomir Majoch, otwarcie: Muzeum Uniwersyteckie, 06.05.2009
4. *Z Wilna do Torunia. Wilnianie w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu*. Kuratorzy: Marta Czyżak, Andrzej Mycio. Otwarcie: BU, 15.05.2009
5. *Noc Muzeów: „Odkrywamy prawie wszystko”*. Kuratorzy: Joanna Krasnodębska, Paulina Matysiak, Mirosław A. Supruniuk. Muzeum Uniwersyteckie w Toruniu, 16.05.2009.
6. *„Proszę Państwa, 4 czerwca 1989 roku skończył się w Polsce komunizm...”*. Kurator: Anna Supruniuk. Otwarcie: BU, 04.06.2009
7. *Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie - 1919-1939*; Kuratorzy: Anna Supruniuk, Mirosław A. Supruniuk; otwarcie: Aula UMK, 01.10.2009, prezentacja - Muzeum Uniwersyteckie w Toruniu (X-XI.2009), BU w Toruniu (od 16.XI.2009) oraz BU w Olsztynie (od 10.XI.2009) wystawa opracowana została w związku z 90. rocznicą wskrzeszenia wileńskiej uczelni przede wszystkim w oparciu o dokumentację fotograficzną zgromadzoną w Gabinecie DŻS BU. Przy okazji wystawy powstał film dokumentalny o uniwersytecie wileńskim, który prezentowany był w trakcie otwarcia ekspozycji (30 września) oraz emitowany w TVP3 Bydgoszcz (4 listopada).
8. *Tymon, Jamontt, Borysowski... Kolekcja sztuki prof. Konrada Górskiego*; Kurator: Sławomir Majoch. Otwarcie: Muzeum Uniwersyteckie, 02.10.2009
9. *Mur Berliński – początki. W obiektywie fotoreporterów Associated Press*. Kuratorzy: Joanna Krasnodębska, Paulina Matysiak, Sławomir Majoch. Otwarcie: Muzeum Uniwersyteckie, 09.11.2009
10. 15.12.2009-31.01.2010 Wystawa *Ekslibrisy sławnych ludzi w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu*, autor wystawy: Anna Kługowska, miejsce: BU.

Wystawy autorskie poza Toruniem:

1. *Galaktyka Gutenberga. Wystaw inkunabulów ze zbiorów Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*. Kuratorzy: Sławomir Majoch, Krzysztof Nierzwicki. Wystawa prezentowana w Muzeum Diecezjalnym w Pelplinie.
2. *Marek Żuławski: Gilgamesz*. Kurator: Sławomir Majoch. Wystawa prezentowana w Bibliotece Politechniki Łódzkiej.
3. *Marek Żuławski: Gilgamesz*. Kurator: Sławomir Majoch. Wystawa prezentowana w Antano Moncio namai – muzejus, Palanga (Litwa).

4. *Marek Żuławski: Misterium passionis et resurrectionis*. Autor: Sławomir Majoch. Wystawa prezentowana w Muzeum Diecezjalnym w Pelplinie.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Bibliografia Pracowników UMK

Zespół pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej na bieżąco aktualizuje w systemie Expertus *Bibliografię publikacji pracowników naukowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu*. Nowe opisy rejestrowane są przez pracowników bibliotek systemu informacyjno-bibliotecznego UMK a pracownicy Biblioteki Głównej (Anna Stoff i Anna Domańska) dokonują niezbędnych korekt.

W 2009 r. wprowadzono do bazy 225 opisów, dokonano korekty 7.769 opisów, zgromadzono dostępne publikacje pracowników BU za lata 2005-2009 (przede wszystkim w formie kserokopii. Anna Stoff sporządziła wytyczne dla autorów dotyczące przekazywania publikacji, zaktualizowała informacje na temat bazy na stronach www BU, a także rozpoczęła redagowanie podstrony bazy w serwisie wiki. Prace te są na bieżąco kontynuowane. Ogółem wszyscy redaktorzy bazy – zarówno z Biblioteki Głównej, jak i z bibliotek wydziałowych - wprowadzili do bazy 3.891 opisów oraz dokonali korekty 16.031 opisów.

Organizacja konferencji i spotkań

26-28 października 2009 r. odbyła się konferencja IV z cyklu konferencji: *Dzieje i skarby kościołów toruńskich - Dzieje i skarby kościoła Świętojakubskiego w Toruniu* organizowana przez Toruński Oddział Stowarzyszenia Historyków Sztuki oraz Bibliotekę Uniwersytecką w Toruniu. W 2009 r. kościół św. Jakuba obchodził 700-lecie wmurowania przez biskupa chełmińskiego Hermana kamienia węgielnego.

Udział pracowników w stałych grupach roboczych

- Komisja d.s. opracowania rzeczowego przy ZG SBP- Jolanta Szewczak,
- Komisja Wydawnictw Elektronicznych SBP – EBIB - Bożena Bednarek-Michalska,
- Polski Komitet Normalizacyjny – Komitet Technicznego nr 242 ds. Informacji i Dokumentacji - Grzegorz Szturo.
- Zespół Konsultacyjny jhp KABA – Jolanta Szewczak
- Program biblioteczny Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego – Bożena Bednarek – Michalska, ekspert ds. rozwoju portalu komunikacji międzybibliotecznej.
- Narodowy Program Foresight Polska 2020. Pole Badawcze „Technologie Informacyjne i Telekomunikacyjne” pod kierownictwem prof. Michała Kleibera – Bożena Bednarek-Michalska.
- Dr Anna Supruniuk - od października 2009 roku wchodzi w skład 7-osobowego komitetu przygotowującego obchody 65-lecia UMK, który działa pod auspicjami prorektora ds. ekonomicznych i rozwoju UMK prof. Włodzimierza Karaszewskiego.

Realizowane tematy badawcze

- I. Bibliotekoznawstwo:
 1. Historia, organizacja i zbiory Bibliotek
 2. Biblioteki i zasoby cyfrowe: digitalizacja, zarządzanie prawami autorskimi.
 3. Otwarty dostęp do wiedzy (open access, public domain, wolna kultura, otwarta edukacja)
- II. Historia i historia kultury:
 1. Wieloaspektowe badania polskiej emigracji w XX wieku
 2. Historia Uniwersytetu Wileńskiego i nauki w Wilnie
 3. Badania źródłoznawcze i historyczne okresu średniowiecza
 4. Stosunki polsko-niemieckie
- III. Badania regionalne:
 1. Historia Torunia, Pomorza, biografistyka i bibliografia regionalna
 2. Uniwersytet Mikołaja Kopernika – historia, dokumentacja dorobku piśmienniczego pracowników
- IV. Historia sztuki
 1. Grafika toruńska i pomorska na przestrzeni dziejów
 2. Sztuka polska na świecie w XX w.
- V. Konserwacja i ochrona :
 1. Zabezpieczanie najcenniejszych zabytków kultury polskiej
- VI. Unia Europejska – informacja naukowa

Temat I. 1

Artykuły

1. Gołota-Majewska Magdalena *Kalendarze pomorskie ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu*, Toruńskie Studia Bibliologiczne R. 2 (2009), nr 2 (3) s. 61-80
2. Klugowska Anna *Model bibliotekarza dziedzinnego z zakresu sztuk plastycznych w kontekście przemian informacyjno-komunikacyjnych w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu* [w:] (ePublikacje Instytutu INiB UJ, Seria III Nr. 6 2009, s. 123-134.
3. Majoch Sławomir *Muzeum Uniwersyteckie w Toruniu: założenia i praxis* [tekst złożony do druku w materiałach pokonferencyjnych Muzeum XXI wieku – teoria i praxis. Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie.

Prace kontynuowane

1. **Czyżak Marta** koordynowała prace nad *Katalogiem rękopisów średniowiecznych BUMK*. Prowadziła indywidualne badania nad 20 rękopisami w wyniku których uzupełniono opisy 13 kodeksów, opracowano 7 nowych (Rps 15/II, 34/III, 47/III, 77/II, 85/I, 177/II, 1153/I). Poddano analizie fragmenty dokumentów odsłoniętych w czasie prac konserwatorskich na wewnętrznych okładkach rękopisu 64/III (*Henryk von Hesler, Apokalipsa*). Odczytano cztery odsłonięte teksty - jak się okazało koncepty (bruliony) przygotowywanych w kancelarii Wielkiego Mistrza w Malborku dokumentów. Dwa teksty okazały się zupełnie nieznane, dwa pozostałe zostały wydane z innych kopii w kodeksach dyplomatycznych (*Codex Diplomaticus Poloniae*, 2, 252; *Preussisches Urkundenbuch*, 2, 694, 776).

2. **Czyżak Marta, Mycio Andrzej** – w ramach prac nad słownikiem *Wilnianie w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu* przygotowali 49 biogramów Wilnian: osób, które osiągnęły dojrzałość do 1939 r. lub w czasie wojny, pracujących w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu. Wykorzystano materiały (teczki osobowe) znajdujące się w Archiwum UMK, w Archiwum BUMK, przeprowadzono także rozmowy z Ludmiłą Fastowicz, Janiną Grabiało, dr Zofią Mołodcówną, dr Wiesławem Mincerem, dr Marianem Ptaszykiem i Stanisławem Wasilewskim. Obecnie uzupełniana jest baza pracowników BU – Wilnian, opracowywane są biogramy osób urodzonych w Wilnie lub na Wileńszczyźnie w latach 30. i 40. XX wieku.

3. **Supruniuk Anna** kontynuowała temat Czasopisma drugiego obiegu (1976 – 1989) w

zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu: katalog. Rozpoczęto prace nad redakcją i przygotowaniem tekstu do druku.

4. **Żywulski Łukasz** prowadził badania nad liczącym ponad 1000 pozycji bibliograficznych księgozbiorem rodziny Eulenburgów i kościoła parafialnego w Galinach k. Bartoszyce. Dotychczas pochodzenie tej kolekcji błędnie przypisywano Bibliotece kościoła NMP w Stargardzie Szczecińskim. Podjęte badania wykluczyły stargardzkie pochodzenie. Badania są kontynuowane (kwerenda w Archiwum Państwowym w Olsztynie i w Geheimes Staatsarchiv Preussischer Kulturbesitz w Berlinie-Dahlem).

Temat I.2

Artykuły

1. **Bednarek–Michalska Bożena** Biblioteki cyfrowe (repozytoria) – nową ofertą usługową dla naukowych środowisk medycznych w Polsce, Toruń CM UMK, Wiadomości Akademickie nr 32, marzec 2009, s. 25-28.

2. **Bednarek –Michalska Bożena** *Polskie biblioteki cyfrowe dla zdalnego nauczania* [w:] Kształcenie na odległość w praktyce edukacyjnej / pod red. Tadeusza Lewowickiego i Bronisława Siemienieckiego. Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek 2009. Seria Multimedialna Biblioteka Pedagogiczna. s. 290-307.

Inne

1. **Burnicka Danuta** prowadziła prace:

- nad konwersją danych bibliograficznych z systemu CDS/ISIS do Allegro-C i odwrotnie. Proces ten jest niezbędny do realizacji współpracy międzynarodowej Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu z Instytutem Herdera w Marburgu przy opracowywaniu publikacji „Bibliographien zur Geschichte und Landeskunde Ostmitteleuropas”.
- opracowaniem i konwersją opisów bibliograficznych z systemu CDS/ISIS w formacie UNIMARC do systemu Horizon w formacie MARC21 dla Biblioteki Instytutu Fizyki UMK.
- elektronicznym zamawianiem publikacji z Komputerowego Katalogu Kartkowego Książek w Bibliotece Uniwersyteckiej. Prace polegały na przystosowaniu systemu bibliotecznego Horizon do możliwości elektronicznego dodawania i zamawiania nie skatalogowanych pozycji z magazynu Biblioteki Głównej przez czytelników.
- przygotowaniem konwersji bazy danych z systemu CDS/ISIS do formatu czytelnego dla systemu Greenstone Digital Library. Końcowym efektem tych prac będzie wydanie na płycie CD 5 tomu „Deutsch-polnische Beziehungen in Geschichte und Gegenwart: Bibliographie 1900–1998” (Stosunki polsko-niemieckie w historii i współczesności: bibliografia 1900–1998). Wydawnictwo jest przygodo-wywane przy współpracy z Nordost-Institut/Instytut für Kultur und Geschichte der Deutschen in Nordosteuropa e.V. w Lüneburgu (Niemcy). Prace są kontynuowane.

2. **Bednarek –Michalska Bożena** współtworzy od roku 2008 *Koalicję Otwartej Edukacji*, której celem jest tworzenie warunków dla swobodnego przepływu wiedzy, otwartego publikowania i promocji public domain (przestrzeni publicznej, wolnej od restrykcji) w Polsce. Członek zespołu redakcyjnego wdrażającego portal *Nicolaus Copernicus Thorunensis*, koordynowany przez Instytut Historii i Archiwistyki UMK - od 2007.

Temat I. 3

Artykuły

1. **Bednarek –Michalska Bożena** *Open access – nowy model komunikacji naukowej* / współautor Lidia Derfert-Wolf. [w:] *Nowe technologie w bibliotekach publicznych. Propozycje i materiały* nr 77. Pod red. Elżbiety Górskiej. Warszawa: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, 2009. s. 58-74.

2. **Bednarek –Michalska Bożena** *Przewodnik po otwartej nauce* / współautorzy: Justyna Hofmokl, Alek Tarkowski, Edwin Bendyk, Jakub Szprot, Krzysztof Siewicz. Warszawa ICM UW, 2009.
3. **Bednarek –Michalska Bożena** *Domena publiczna – co to takiego?* / Bożena Bednarek-Michalska, Alek Tarkowski, Barbara Szczepańska// [w:] *Biuletyn EBIB* [Dokument elektroniczny] / red. naczelny Bożena Bednarek-Michalska - Nr 1/2009 (101) luty. - Czasopismo elektroniczne. - [Warszawa] : Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich KWE, 2009. - Tryb dostępu: http://www.ebib.info/2009/101/a.php?bednarek_tarkowski_szczepanska.
4. **Bednarek –Michalska Bożena** *Nowe inicjatywy wolnej edukacji, kultury i nauki* [w:] *Biuletyn EBIB* [Dokument elektroniczny] / red. naczelny Bożena Bednarek-Michalska - Nr 1/2009 (101) luty. - Czasopismo elektroniczne. - [Warszawa] : Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich KWE, 2009. - Tryb dostępu: <http://www.ebib.info/2009/101/a.php?bednarek>.
5. **Supruniuk Mirosław** *Instrukcja wydawnicza dla źródeł historycznych publikowanych w Internecie. Wstępne założenia*, [w:] *Uniwersum piśmiennictwa wobec komunikacji elektronicznej*, pod red. Krzysztofa Migonia i Marty Skalskiej-Złat. Wrocław: Wyd. UW, 2009, s. 165-171. Acta Universitatis Wratislaviensis No 3187.

Przesłane do druku:

1. **Bednarek –Michalska Bożena** *EBIB - hybryda czy nowa forma komunikacji elektronicznej?* [w:] Ogólnopolska konferencja naukowa "[Działalność wydawnicza bibliotek w czasach konwergencji mediów](#)". Lublin: UMCS, 2009.
2. **Bednarek –Michalska Bożena** *Otwarta edukacja, nauka i kultura. Podstawowe informacje dla bibliotekarzy i użytkowników bibliotek pedagogicznych*. Olsztyn 2009.

Temat II

1. **Walkowiak Anna** *The Interpretation of Finnish culture in the Slavic world seen through the examples of Kalevala Polish translations* [w:] *Language and the Scientific Imagination : proceedings of the 11th Conference of the International Society for the Study of European Ideas (ISSEI)*, 28 July – 2 August 2008 at the Language Centre, University of Helsinki, Finland <http://helda.helsinki.fi/handle/10138/15205>

Temat II. 1

Książki:

1. **Bujnowski Józef** *Walka, więzienie, zesłanie. W sześciu odsłonach*. Wstęp, zarys biografii i opracowanie dokumentów Wanda K. Roman. Toruń: UMK, 2009, 199 [1] s. – *Archiwum Emigracji* T. 29.
2. **Muszkowski Krzysztof** *Kroniki londyńskie*. Toruń: Archiwum Emigracji, 2009, 126, [1] s.

Czasopismo:

1. Ukazał się kolejny numer *Archiwum Emigracji. Studia – Szkice – Dokumenty*. T. X, 2009, 238 s. Redakcja Mirosław A. Supruniuk.

Artykuły:

1. **Krasnodębska Joanna** *Surynowa-Wyczółkowska Janina* [hasło w:] *Polski Słownik Biograficzny*, z. 188, Warszawa – Kraków 2009, s. 28-30.
2. **Supruniuk Mirosław A.** *Literatura wielu emigracji – wstęp*, *Archiwum Emigracji* 2009 z. 1 (10) s. 7 – 10.

Temat II. 2

Książki

1. **Supruniuk Anna, Supruniuk Mirosław A.** *Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie w fotografiach 1919 – 1945*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2009, [40], 371 s. il.

Artykuły

1. **Supruniuk Anna, Supruniuk Mirosław A.** *Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie 1919 – 1939, Sprawy Nauki* nr 10 (149): 2009, s. 32 – 37.
2. **Supruniuk Mirosław** *Jubileusz Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, Przegląd Polski*, 29 października 2009, s. 2.
3. **Supruniuk Mirosław** *Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie – przeniesiona tradycja, Hybryda* 2009 nr 4 s. 10 – 11.

Prezentacje

1. **Supruniuk Anna, Supruniuk Mirosław A.** *Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie w kilkunastu fotografiach* – prezentacja złożona z 13 fotografii z komentarzem.
2. **Supruniuk Anna, Supruniuk Mirosław A.** *Uniwersytet Stefana Batorego 1919 – 1939.* Scenariusz i opracowanie materiałów do filmu dokumentalnego.

Prace kontynuowane

1. **Supruniuk Anna** *Pracownicy Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie (1919 – 1945)* – rozpoczęto kwerendę bibliograficzną i archiwalną do większej publikacji.

Temat II. 3

Artykuły

1. **Czyżak Marta** *Mikołaj Grosman (ok. 1380 – 1442), proboszcz w Waliszewie. „ductor laborum ecclesiae sanctae Trititatis, Ecclesia. Studia z dziejów Wielkopolski* t. 4, 2009 (w druku).

Prace przygotowane do druku

1. **Czyżak Marta** *Testamenty duchownych diecezji gnieźnieńskiej w XIV i w I połowie XV wieku* (trwają prace redakcyjne).
2. **Supruniuk Anna** *Mazowsze Siemowitów 1341 – 1442: dzieje polityczne i struktura władzy* (oddano do druku w wydawnictwie DiG).
3. **Supruniuk Anna** *Cymbarka, matka Habsburgów. [w:] Księga poświęcona ks. prof. Janowi Wosiowi w 70. rocznicę urodzin.* Triest 2009 (oddano do druku).
4. **Supruniuk Anna** *Szczubioł [I] Andrzej z Kozłowa i Ciechomic h. Wężyk (zm. 1452/1457), kasztelan gostyński i plocki, wojewoda rawski [hasło w:] Polski Słownik Biograficzny* (oddano do druku).
5. **Supruniuk Anna** *Szczubioł [II] Andrzej z Kozłowa i Ciechomic h. Wężyk (zm. 1493), podkomorzy i kasztelan gostyński, wojewoda rawski [hasło w:] Polski Słownik Biograficzny* (oddano do druku).

Temat II. 4

1. **Anna Domańska** kontynuowała prace redakcyjne związane z przygotowaniem i wydaniem 5 tomu *Deutsch-polnische Beziehungen In Geschichte und Gegenwart: Bibliographie 1900 – 1998 (stosunki polsko-niemieckie w historii i współczesności: bibliografia 1900 – 1989)* który będzie obejmował materiał z lat 1900 – 1989 wraz z uzupełnieniami oraz lata 1999 – 2000. Wydawnictwo jest przygotowywane we współpracy z Nordost Institut/Institut für Kultur und Geschichte der Deutschen in Nordosteuropa e.V. w Lüneburgu.

Temat III. 1

Książki:

1. *Bibliografia historii Pomorza Wschodniego i Zachodniego oraz krajów regionu Bałtyku za rok 2007*, oprac. Urszula Zaborska, Adam Biedrzycki. Toruń: Towarzystwo Naukowe; Biblioteka Uniwersytecka, 2009.
2. *Bibliographie zur Geschichte Pommern 1999 - 2000*, oprac. Gabriele Kempf, Urszula Zaborska. Marburg : Johann-Gottfried-Herder-Institut : 2009.

Czasopismo:

1. *Bibliografia miasta Torunia za rok 2008 wraz z uzupełnieniami*, oprac. Urszula Zaborska przy współpracy Adama Biedrzyckiego, Rocznik Toruński T. 36, 2009.

Artykuły:

1. **Gerc Lidia** *Bank Rzeszy w Gdańsku - symbol finansowej prosperity* [w:] *Studia z architektury nowoczesnej*. Red. Kucharzewska Joanna, Malinowski Jerzy. Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2009, s. 113-144.

2. **Kromp Dorota** *Archiwum osobiste prof. Elżbiety Zawackiej* [w:] *Materiały z sesji: Prof. dr hab. gen. brygady Elżbieta Zawacka (1909 – 2009). Materiały do biografii.* (złożone do druku).

3. **Sławomir Majoch** *Ogrójec przy kościele św. Jakuba w Toruniu* [tekst złożony do druku w materiałach IV konferencji z cyklu: *Dzieje i skarby kościołów toruńskich: Dzieje i skarby kościoła świętojakubskiego w Toruniu*, zorganizowanej przez Toruński Oddział Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków Oddział Toruń i Bibliotekę Uniwersytecką.

Inne

Prowadzono prace redakcyjne nad elektroniczną *Bibliografią historii Pomorza*, udostępniana na stronie internetowej BU w Toruniu. Zbierano materiały do kolejnych roczników *Bibliographie zur Geschichte Ost- und Westpreussen* oraz *Bibliographie zur Geschichte Pommerns* – przekazano materiały do Instytutu Herdera w Marburgu z przeznaczeniem do druku (ukazuje się nieregularnie w ramach serii *Bibliographie zur Geschichte und Landeskunde Ostmitteleuropas*) oraz do elektronicznej bazy danych posadowionej na serwerze w Marburgu.

Temat III. 2

Książki

1. **Nierzwicki Krzysztof** *Oddany Sprawie: wywiad rzeka z Profesorem Janem Domaniewskim*. Bydgoszcz: CM UMK, 2009, s. 304.

Prace kontynuowane

2. **Supruniuk Anna** kontynuowała prace nad tematem *Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu 1945 – 2009* – rozpoczęto wybór, selekcję i wstępne opracowanie materiałów do przygotowywanego albumu fotograficznego.
3. Zespół pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej na bieżąco aktualizuje w systemie Expertus *Bibliografię publikacji pracowników naukowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu*. Nowe opisy rejestrowane są przez pracowników bibliotek systemu informacyjno-bibliotecznego UMK a pracownicy Biblioteki Głównej (Anna Domańska, Anna Stoff) dokonują niezbędnych korekt.

Temat IV. 1

1. **Kotłowski Jan** *Z twórczości artystycznej Krystyny Szalewskiej* [w:] *Krystyna Szalewska : grafika, rysunek, malarstwo : katalog retrospektywny wystawy jubileuszowej z okazji 70-lecia urodzin oraz 45-lecia pracy twórczej*. Toruń: Muzeum Okręgowe w Toruniu, 2008/2009, s. 13-17.

Temat IV. 2

1. **Krasnodębska Joanna Hilary** *Krzysztofiak* [hasło w:] *Wikipedia*, http://pl.wikipedia.org/wiki/Hilary_Krzysztofiak
2. **Majoch Sławomir** *Gilgamesas* [informator do wystawy], Wilno 2009.
3. **Matysiak Paulina** *Przestrzeń nie(o)pisana. Stefana Themersona strategia artystyczna*, [w:] *Przestrzenie [tekstów] kultury*. Red. Czurko Juliana, Lemann Natalia. Łódź 2009, s. 33 – 37.

4. **Supruniuk Mirosław A.** *Sztuka Żydów Polskich. Zbiory Muzeum Uniwersyteckiego w Toruniu, Słowo Żydowskie* 2009 nr 3 (445) s. 16 – 17.
5. **Supruniuk Mirosław A.** *Muter, Oberlander i inni. Sztuka Żydów Polskich w zbiorach Muzeum Uniwersyteckiego w Toruniu, Hybryda* 2009 nr 2 s. 16 – 17.
6. **Supruniuk Mirosław A.** *Wstęp*, [w:] Marek Żuławski, *Studium do autoportretu*. Toruń: Towarzystwo Przyjaciół Archiwum Emigracji, 2009, 520 s.
7. **Supruniuk Mirosław A.** *Rzym w biografii Mariana Kościalkowskiego, Archiwum Emigracji* 2009 z. 1 (10) s. 143 – 156.
8. **Supruniuk Mirosław A.** *Polskie Życie artystyczne w Wielkiej Brytanii w XX wieku... wciąż wiele do odkrycia, Hybryda* 2009 nr 3 s. 8 – 10.
9. **Żuławski Marek** *Studium do autoportretu*. Toruń: Towarzystwo Przyjaciół Archiwum Emigracji, 2009, 520 s.

Temat V. 1

1. **Bannach-Szewczyk Lidia, Szramowski Wojciech, Wojdyła Barbara** *Konserwacja XIV-wiecznego kodeksu pergaminowego Sacramentale Guilelmusa de Monte Lauduno i Liber de instruccione simplicium sacerdotum Johannesses Merkelina* [w:] *Biuletyn EBIB*, nr 2 (102), 2009 (dokument elektroniczny).
2. **Miller Ilona, Strutyńska Maria, Szramowski Wojciech** *Konserwacja i restauracja inkunabułu Dialogus miraculorum... Caesarius de Heisterbacha* [w:] *Biuletyn EBIB*, nr 5 (105), 2009 (dokument elektroniczny).

Konserwacje autorskie z dokumentacją:

1. Konserwacja autorska zespołu dziewięciu XVI-wiecznych drzeworytów związanych z kultem Krwawiących Hostii. Własność Biblioteki Uniwersyteckiej UMK.
Konserwacji zostały podane identyczne grafiki o proveniencji greifswaldzkiej /w liczbie 9/ wydobyte w XIX w. z „makulatury”. To drzeworyty związane z Kultem Krwawiących Hostii datowane na XVI w, przypuszczalnie jedyne zachowane egzemplarze na świecie. Tematyka drzeworytów nawiązuje do wydarzenia z 1383 roku, kiedy to w spalonym kościółku w Wilsnack /k. Poczdamu/ odkryto nietknięte pożarem trzy konsekrowane hostie z kroplą krwi na każdej z nich. Hostie bardzo szybko stały się przedmiotem kultu i zaczęto przypisywać im cudowne działanie. Mimo bardzo zagorzalej dyskusji wśród teologów i sporów dotyczących autentyczności tego cudu, do Wilsnack aż do połowy XVI wieku przybywały rzesze pielgrzymów. Prace konserwatorskie miały na celu poprawę właściwości fizycznych, estetycznych oraz przygotowanie do bezpiecznego przechowywania, a także eksponowania. Drzeworyty zachowały się w bardzo złym stanie – silnie zabrudzone, z niezliczonymi ubytkami spowodowanymi przez żerujące owady i grubymi warstwami zbrązowiałego kłajstru. W trakcie prac usunięto zabrudzenia i warstwy kleju unieczyszczające druk. Zdjęto wykonane w przeszłości dublaże z papierów maszynowych. Ubytki papieru uzupełniono masą papierową i – dla wzmocnienia – grafiki zdublowano na bibułę japońską. Całość wraz z zabezpieczonymi podkładami i teczka, w której przechowywano znalezione grafiki, umieszczono w pudle ochronnym.
2. Konserwacja autorska Zespołu Skór Archeologicznych z XIV-XVII wieku wydobytych z Rynku Nowomiejskiego w Stargardzie Szczecińskim. Własność Muzeum Miejskiego w Stargardzie Szczecińskim
Skóry pochodziły z wykopalisk prowadzonych przez Pracownię Archeologiczną Muzeum na Rynku Nowomiejskim miasta. Pochodziły z okresu od średniowiecza po XVII w. W wydobytych obiektach znajdowały się fragmenty przedmiotów użytkowych ale i całe obiekty: obuwie, sakwy i pochewki. Prace konserwatorskie objęły etapy dokumentacji: fotograficzna, opisy i obrysy. Skórki zostały oczyszczone mechanicznie i chemicznie, a następnie dogarbowane i natłuszczone. Po kontrolowanym wysuszeniu zostały odpowiednio opakowane do przechowywania.

3. Konserwacja autorska zespołu XIX-XX wiecznych Tableau z Działu Historycznego Muzeum Miasta Pabianic.
Piętnaście tableau - fotografie wykonane w różnych technikach, naklejone na podkłady tekturowe - o bardzo różnym stopniu zniszczenia, poddano konserwacji zachowawczej, mającej na celu przywrócenie trwałości i walorów estetycznych oraz zabezpieczenie obiektów przed dalszym niszczeniem. W trakcie prac mechanicznie usunięto silne zabrudzenia, sklejono przedarcia, doklejono do tekturowych podkładów odspojone fotografie, usunięto deformacje. Po konserwacji obiekty zostały umieszczone w koszulkach ochronnych z atestowanych folii przeznaczony do przechowywania fotografii, a następnie w pudłach wykonanych z tektur bezkwasowych
4. Konserwacja autorska Wielkiej Mapy Rzeczypospolitej Polskiej z 1920-21 r. Własność Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie.
Topograficzno-administracyjna, kolorowa mapa, na której zaznaczono linia fronty z 1919 r /poddruk/ wynikające z traktatu bolszewicko-litewskiego zniszczona drukowana, barwna mapa. Mapa została wydana we Lwowie nakładem Księgarni Polskiej Bernarda Połanieckiego, druk Instytut Wojskowo-Geograficzny we Wiedniu. Silne zniszczenia mapy wynikały z jej dużego formatu /trwale złączone 4 kwatery/, który wymuszał składanie powodujące deformacje, przetarcia, ubytki w bardzo szczegółowych informacjach. Format ten był znacznym utrudnieniem konserwacji. Założeniem prac była poprawa właściwości fizycznych i estetycznych oraz podział na kwatery, który pozwoli na przechowywanie zabytku w postaci rozłożonej. W trakcie prac uzupełniono odcięte przez intrologatora marginesy, wykonano digitalizację zabytku, co pozwoli na wyłączone udostępnianie do badań kopii cyfrowej oraz zabezpieczono ją na czas przechowywania.

Temat VI. 1

Artykuły

1. Krużyńska Edyta *Helpdesk i cykl szkoleń oraz dorocznych spotkań CDE*, [w:] *Centra Dokumentacji Europejskiej w Polsce - vademecum*: praca zbiorowa [aut.: Przemysław Bartuszek et al.], Komisja Europejska - Przedstawicielstwo w Polsce, Luksemburg: [Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich](#) 2009, s. 18-20.
2. Krużyńska Edyta *Centra Dokumentacji Europejskiej w Polsce. Toruń*, [w:] *Centra Dokumentacji Europejskiej w Polsce - vademecum*: praca zbiorowa [aut.: Przemysław Bartuszek et al.], Komisja Europejska - Przedstawicielstwo w Polsce, Luksemburg: [Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich](#) 2009, s. 45-47.

Najważniejsze publikacje

Książki

1. *Bibliografia historii Pomorza Wschodniego i Zachodniego oraz krajów regionu Bałtyku za rok 2007*, oprac. Urszula Zaborska, Adam Biedrzycki. Toruń: Towarzystwo Naukowe ; Biblioteka Uniwersytecka, 2009.
2. *Bibliographie zur Geschichte Pommern 1999 - 2000*, oprac. Gabriele Kempf, Urszula Zaborska. Marburg : Johann-Gottfried-Herder-Institut : 2009.
3. **Bujnowski Józef** *Walka, więzienie, zesłanie. W sześciu odsłonach*. Wstęp, zarys biografii i opracowanie dokumentów Wanda K. Roman. Toruń: UMK, 2009, 199 [1] s. – *Archiwum Emigracji* T. 29.
4. **Muszkowski Krzysztof** *Kroniki londyńskie*. Toruń: Archiwum Emigracji, 2009, 126, [1] s.
5. **Nierzwicki Krzysztof** *Oddany Sprawie: wywiad rzeka z Profesorem Janem Domaniewskim*. Bydgoszcz: CM UMK, 2009, 304 s.
6. **Bednarek –Michalska Bożena** *Przewodnik po otwartej nauce / współautorzy: Justyna Hofmokl, Alek Tarkowski, Edwin Bendyk, Jakub Szprot, Krzysztof Siewicz*. Warszawa ICM UW, 2009.
7. **Supruniuk Anna, Supruniuk Mirosław A.** *Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie w fotografiach 1919 – 1945*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2009, [40], 371 s. il.

8. **Marek Żulawski**, *Studium do autoportretu*. Toruń: Oficyna Wydawnicza Kucharski, TPAE, 2009, 519, s., il. - Archiwum Emigracji T. 32.

Czasopisma:

1. *Archiwum Emigracji. Studia – Szkice – Dokumenty*. T. X, 2009, 238 s. Redakcja Mirosław A. Supruniuk.
2. *Bibliografia miasta Torunia za rok 2008 wraz z uzupełnieniami*, oprac. Urszula Zaborska przy współpracy Adama Biedrzyckiego, Rocznik Toruński T. 36, 2009.

Rozdziały w monografiach i podręcznikach akademickich:

1. **Bednarek –Michalska Bożena** *Polskie biblioteki cyfrowe dla zdalnego nauczania* [w:] Kształcenie na odległość w praktyce edukacyjnej / pod red. Tadeusza Lewowickiego i Bronisława Siemienieckiego. Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek 2009. Seria Multimedialna Biblioteka Pedagogiczna. s. 290-307.
2. **Bednarek –Michalska Bożena** *Open access – nowy model komunikacji naukowej* / współautor Lidia Derfert-Wolf. [w:] *Nowe technologie w bibliotekach publicznych. Propozycje i materiały* nr 77. Pod red. Elżbiety Górskiej. Warszawa: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, 2009. s. 58-74.

Artykuły

1. **Golota-Majewska Magdalena** *Kalendarze pomorskie ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu*, Toruńskie Studia Bibliologiczne R. 2 (2009), nr 2 (3) s. 61-80
2. Krużyńska Edyta *Helpdesk i cykl szkoleń oraz dorocznych spotkań CDE*, [w:] *Centra Dokumentacji Europejskiej w Polsce - vademecum*: praca zbiorowa [aut.: Przemysław Bartuszek et al.], Komisja Europejska - Przedstawicielstwo w Polsce, Luksemburg: [Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich](#) 2009, s. 18-20.
3. Krużyńska Edyta *Centra Dokumentacji Europejskiej w Polsce*. Toruń, [w:] *Centra Dokumentacji Europejskiej w Polsce - vademecum*: praca zbiorowa [aut.: Przemysław Bartuszek et al.], Komisja Europejska - Przedstawicielstwo w Polsce, Luksemburg: [Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich](#) 2009, s. 45-47.
4. **Supruniuk Anna, Supruniuk Mirosław A.** *Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie 1919 – 1939, Sprawy Nauki* nr 10 (149): 2009, s. 32 – 37.
5. **Supruniuk Mirosław A.** *Instrukcja wydawnicza dla źródeł historycznych publikowanych w Internecie. Wstępne założenia*, [w:] *Uniwersum piśmiennictwa wobec komunikacji elektronicznej*, pod red. Krzysztofa Migonia i Marty Skalskiej-Zlat. Wrocław: Wyd. UW, 2009, s. 165-171. Acta Universitatis Wratislaviensis No 3187.

Działalność dydaktyczna

Praktyki studenckie

Biblioteka Uniwersytecka jest dobrym miejscem praktyk zawodowych dla studentów Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii UMK. Wielu z nich korzysta z możliwości odbycia praktyki w trakcie roku akademickiego. Najczęściej studenci wspomagają prace oddziałów: Czasopism, Informacji, Kolekcji Dziedziny i Udostępniania. Oprócz praktyk opisanych wyżej a odbywanych w Oddziale Zbiorów Specjalnych, w 2009 r. praktykowało także:

- w Oddziale Czasopism – 4 studentów,
- w Oddziale Kolekcji Dziedziny – 8 studentów,
- W Oddziale Konserwacji i Zabezpieczenia Zbiorów – 1 studentka
- w Oddziale Udostępniania – 3 studentów.

Przez trzy miesiące (lipiec – wrzesień) praktykę odbywała studentka Ancara University (Turcja) – Zeynep Sen

Szkolenia dziedzinowe dla studentów (prowadzone na prośbę opiekunów grup)

1. Bibliografie sztuki – źródła elektroniczne i drukowane – II rok Inst. Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa – A. Klugowska – dwa spotkania
2. Bibliografie i bazy danych na tradycyjnych i elektronicznych nośnikach dot. II rok stosunków międzynarodowych - J. Szewczak
3. Możliwości wyszukiwawcze jhp KABA i drukowane – II rok Inst. Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa – A. Klugowska – dwa spotkania
4. Bibliografie i wydawnictwa informacyjne – I rok historii w ramach przedmiotu Vademecum badań historycznych (2 grupy) – J. Szewczak
5. Dziedzinowe bibliografie i bazy danych z historii sztuki – II rok Historii Sztuki Wydz. Nauk Historycznych (2 grupy) - J. Szewczak
6. Dziedzinowe bibliografie i bazy danych z historii sztuki – II rok Ochrony Dóbr Kultury - J. Szewczak
7. Bibliografie i wydawnictwa informacyjne – I rok historii w ramach przedmiotu Vademecum badań historycznych –J. Szewczak (dwa spotkania)
8. Bibliografie i bazy historyczne na tradycyjnych i elektronicznych nośnikach – II rok Historii 92 grupy) – J.Szewczak
9. Bibliografie i wydawnictwa informacyjne – I rok historii w ramach przedmiotu Vademecum badań historycznych – J. Szewczak
10. Bibliografie i wydawnictwa informacyjne- I r. studiów magisterskich – W. Szramowski
11. Mikrofilmy i digitalizacja czasopism – studenci informacji naukowej i bibliologii – B. Kmiecikowska, M. Gołota-Majewska (3 grupy)
12. Ochrona i konserwacja zbiorów – studenci Podyplomowego Studium Archiwistyki – B. Wojdyła (5 grup, w tym jedna 5 godzin)
13. Ochrona i konserwacja zbiorów – studenci V r. archiwistyki – B. Wojdyła (2 grupy),
14. Nowe tendencje ochrony zbiorów – B. Wojdyła (dwie grupy)

Ponadto pracownicy Oddziału Kolekcji Dziedzinowych (bibliotekarze dziedzinowi) przeprowadzili 43 szkolenia przysposobienia bibliotecznego studentów I roku UMK w przestrzeni wolnego dostępu (kolekcje dziedzinowe)

Zajęcia prowadzone przez pracowników BU na wydziałach

Mgr A. Prokopowicz prowadziła ćwiczenia z bibliotekoznawstwa (katalogowanie formalne) na Podyplomowym Studium Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, semestr letni -zimowy (20 godzin).

Mgr M. Strutyńska prowadziła wykład z Historii książki, drukarstwa i bibliotek dla III roku studentów Konserwacji Papieru i Skóry (30 godzin lekcyjnych)

Mgr J. Szewczak prowadziła konwersatorium i ćwiczenia z przedmiotu: Opracowanie rzeczowe dokumentów dla studentów II roku Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej (90 godzin).

Elektroniczny kurs szkolenia bibliotecznego

Elektroniczny kurs szkolenia bibliotecznego został przygotowany przede wszystkim dla studentów pierwszego roku studiów, którym znajomość zasad funkcjonowania i korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej ułatwi studiowanie. Dostępny online multimedialny kurs składa się z siedmiu prezentacji, z których pięć jest obligatoryjnych dla studentów wydziałów na których szkolenie jest

obowiązkowe. Tematy obowiązkowe: informacje ogólne i przepisy porządkowe, katalogi komputerowe, komputerowe katalogi kartkowe, wypożyczalnia i agendy BU. Podstawą do zaliczenia szkolenia bibliotecznego jest pozytywny wynik testu sprawdzającego. Odpowiedzi na pytania sprawdzające zawarte są w prezentacjach obligatoryjnych. Test będzie dostępny do końca semestru zimowego roku akademickiego 2009/2010.

Kurs został tak opracowany, by mógł służyć wszystkim użytkownikom Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu, zainteresowanym poszerzeniem wiedzy o usługach oferowanych przez główną księżnicę UMK. W zależności od potrzeb można przeglądać wszystkie lub tylko wybrane prezentacje w dowolnej kolejności. Dzięki szkoleniu online można było w 2009 r. zrezygnować z październikowych wykładów i grupowych szkoleń dla studentów pierwszych lat. Prezentacje dostępne w ramach szkoleń będą na bieżąco uzupełniane i aktualizowane.

Inne

Pracownicy Centrum Dokumentacji Europejskiej (S. Pawłowska i J. Bujak) zorganizowali *Wieczorek Europejski* poświęcony działaniom UE na rzecz osób niepełnosprawnych. Prelegentami byli Aleksandra Poeplau, Pełnomocnik Wojewody ds. Osób Niepełnosprawnych oraz prof. Andrzej Wojciechowski, kierownik Pracowni Rozwijania Twórczości Osób Niepełnosprawnych WNP UMK

Tydzień Bibliotek – 8 – 15 maj 2009 r.

Wśród wielu imprez *Tygodnia Bibliotek* wymienić należy wykłady:

- prof. Czesława Łapicza (Wydział Filologiczny UMK) - *Wileńskie korzenie i źródła tak zwanej kitabistyki*,
- dr Marii Prokopcik (Biblioteka Uniwersytecka w Wilnie) – Historia i dzień dzisiejszy wileńskiej księżnicy uniwersyteckiej,
- dr Anny Supruniuk (BU) - *Uniwersytet Stefana Batorego w 10 fotografiach*.
- dr Wojciecha Szramowskiego (BU) - Prezentacja książki Karola Górskiego *Zarys dziejów katolicyzmu polskiego*,
- mgr Łukasza Żywulskiego (BU) - Biblioteki i praca bibliotekarska więźniów w hitlerowskich obozach koncentracyjnych 1933-1945.

Pozostałe imprezy ,

- kiermasz książek - parter, hall Biblioteki,
- konkurs na esej „Biblioteka to Plus!” – najlepsza praca została opublikowana w miesięczniku uniwersyteckim *Głos Uczelni*
- koncerty: piosenki śpiewanej w wykonaniu Grzegorza Walczaka i „Biblioteka Rock’u” toruńskiego zespołu Degrengolada (którego członkiem jest Łukasz Żywulski),
- NOC W BIBLIOTECIE – 13 maja Biblioteka była czynna do godziny 24.00,
- warsztaty tłoczenia na papierze,
- wystawy: *Z Wilna do Torunia. Wilnianie w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu*, *Tydzień książki w Bibliotece*, *Zakamarki Biblioteki* (zdjęcia autorstwa Piotra Kurka i Macieja Mierzejewskiego prezentujące ciekawe, ale niedostępne dla czytelników miejsca w BU).

9. Toruński Festiwal Nauki i Sztuki

W ramach Festiwalu zaprezentowany został wykład z pokazem pt. *Najpiękniejsze iluminacje rękopisów ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu* (dwie

prezentacje 25 i 26 kwietnia 2009 r.) przygotowany przez dr Martę Czyżak (Oddział Zbiorów Specjalnych).

II. BIBLIOTEKI SPECJALISTYCZNE UMK

1. Biblioteka Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi

Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:

7. książki - 44.794 wol.
8. czasopisma - 16.154 wol.
9. kasety video - 46
10. dokumenty elektroniczne – 279

Gromadzenie:

1. zakup – 122 wol. (88 wol. polskich, 34 wol. zagraniczne)
2. dary - 153 wol.
3. wymiana - 8 wol.
4. ekwiwalenty - 10 wol.
5. prenumerata – 105 tytułów czasopism krajowych oraz 90 tytułów czasopism zagranicznych,
w tym 32 tytuły w wersji on-line.

Opracowanie:

W 2009 r. do katalogu Horizon wprowadzono:

1. książek - 3.256 wol. w tym: 1.055 nowych opisów ; 691 haseł ; 697 opisów ściągniętych.
2. czasopism - 869 wol.

Łącznie do katalogu komputerowego wprowadzono 29.245 wol. książek i 7.606 wol. czasopism.

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 49
- liczba odwiedzin – 11.503
- liczba wypożyczeń:
 - książek – 12.805
 - czasopism – 284

Biblioteka prowadzi zamówienia międzybiblioteczne. Złożono zamówienia na sprowadzenie 15 wol. książek i 67 artykułów z czasopism. Do innych Bibliotek przekazano 26 pozycji.

Inne prace:

5. Kontynuowano wycofywanie z księgozbioru książek. Spisano na ubytki:
 - 193 poz. z księgozbioru biologii
 - 3.847 poz. z księgozbioru Z-du Gleboznawstwa
 - 150 poz. z księgozbioru Z-du Geologii

- Uczestnictwo na MTK w Warszawie.
- Przygotowano wystawę: Wystawa publikacji pracowników 3 Instytutów za 2008 rok.
- Udział w wystawie książek zagranicznych organizowanej corocznie przez International Publishing Service w Bibliotece Wydziału Chemii.
- Spotkanie z przedstawicielami firmy OVID – 27.02. 2009, w wyniku którego uzyskano zgodę na bezpłatny czasowy dostęp do baz bibliograficznych.
- Przygotowanie „free” dostępu do baz czasopism: BIOSIS, Geobase i Zoological Record na podstawie IP komputerów pracowników Wydziału w dniach 9.03-10.04.2009 r.
- Wprowadzono do bazy EXPERTUS: 89 publikacji pracowników IG i 143 publikacji pracowników IBOiM oraz IEiOŚ.
- Uporządkowano zbiór publikacji pracowników IEiOŚ i IBOiM od 1986 roku.
- Przeprowadzono udostępnienie opracowanego księgozbioru z magazynu i czyteln.
- Złożenie wniosku do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu o dotację na zakup komputerów i Roczników Hydrologicznych na CD.

2. Biblioteka Wydziału Chemii

Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:

1. książki - 19.341 wol. (621 - ubytki)
2. czasopisma - 18.183 wol. (w tym 14.599 depozyt), 380 tyt.
3. normy - 9.469
4. mikrofisze - 14.023; tj. ok. 110 tyt.
5. prace magisterskie – 1.156
6. prace doktorskie - 252

Gromadzenie:

- zakupy – 107 wol. (43 wol. zagraniczne, 64 wol. polskich)
- dary – 47 wol. (3 wol. zagraniczne, 44 wol. polskie)
- prenumerata - 104 tyt., w tym: 67 tyt. zagranicznych, 2 tyt. rosyjskie, 35 tyt. polskich

Czasopisma elektroniczne – Konsorcja – ogółem dostęp do ok. 244 tyt.

CHEMICAL ABSTRACTS, ELSEVIER, ACS i WILEY, SPRINGER /KLUWER, RSC + Archiwa.

Bazy bibliograficzne:

- Baza PUB „Bibliogr. pracowników Wydz.” za lata 1986 - bież.
- CAS on-line
- Chemical Abstracts

Bazy faktograficzne:

- Beilstein Cross Fire plus Reaction, GMELIN
- CAS on-line; REGISTRY

Opracowanie: stan opracowania zbiorów w systemie Horizon - 35.638 wol.

Ogółem w 2009 r. opracowano:

1.547 wol. książek wraz z nabytkami (153 wol. nabytki, 49 nowe opisy , 104 podłączenia)
45 wol. czasopism - głównie bieżących

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 65
- liczba odwiedzin – 6.743
- liczba wypożyczeń:
 - książek – 10.124
 - czasopism – 394
 - zbiorów specjalnych – 236
- liczba zbiorów udostępnionych na miejscu:
 - książek – 10.000
 - czasopism – 10.100
 - zbiorów specjalnych – 129

Udostępnianie komputerowe wg statystyki Horizon - książek (wypożyczenia + prolongata) – 8.265

- liczba zwrotów – 8.282

Wypożyczenia międzybiblioteczne:

- zamówiono - 47 publikacji – 36 otrzymano
- zamówiono – 8 książek – 7 otrzymano

Inne prace:

1. Przeprowadzono dalszą selekcję w magazynie książek głównie w zakresie sygnatur 3000-9999; wycofano wg protokołu 74 wol. czasopism i 621 wol. książek, wytypowano dalsze 180 pozycji.
- Kontynuowano opracowanie książek wypożyczonych przez pracowników k (zaległych wypożyczeń) - 50 poz., część z nich jako zagubione rozliczono ekwiwalentem – pozostało 20 poz., część w poszukiwaniu.
- Wprowadzono do bazy Expertus bieżące publikacje pracowników Wydziału – 245 rekordów.
- W związku z przewidywanym wprowadzeniem naliczeń opłat za przetrzymane wypożyczenia również przez pracowników – rozesłano do zainteresowanych informacje przypominające wraz z wykazem zaległych wypożyczeń.
- W rozliczeniu rocznym za przetrzymane poz. Biblioteka otrzymała 1.498,54 zł., które wydano na uzupełniające kupno ważnych podręczników.
- Zmieniono stronę WWW Biblioteki na nową.
- Na zlecenie indywidualnych pracowników wykonano analizę cytowań kompletu ich publikacji wg autorskiej bibliografii wykorzystując dostępną w UMK bazę Science Citation Expanded. Wyniki uzyskane z bazy Politechniki Wrocławskiej różniły się.
- Na życzenie zainteresowanych - przeprowadzono zajęcia nt. wyszukiwania informacji i pozyskiwania dokumentów oraz, w zależności od potrzeb, prowadzono szkolenie biblioteczne indywidualne bądź grupowe.
- W maju wspólnie z firmą Polbooks zorganizowano prezentację zagranicznych nowości wydawniczych oraz w październiku razem z IPS przygotowano kolejną, już 16 wystawę nowości zagranicznych z dziedziny biologii i chemii. Podczas wystaw zakupiono łącznie 22 poz. z 10 % zniżką, a na niektóre pozycje uzyskano dodatkowy rabat.
- Oddano do oprawy jedynie 6 wol. zaczytanych podręczników a wiele podręczników ofoliowano i wzmocniono we własnym zakresie.
- Z myślą o oszczędności - zmodyfikowano system oświetlenia czytelni na włączanie segmentowe (9 podziałów).

3. Biblioteka Wydziału Filologicznego

Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:

- 7. książki - 68.961 wol.
- 8. czasopisma - 4.122 wol.
- 9. zbiory specjalne – 171 jedn.

Gromadzenie:

- zakupy – 488 wol.
- dary – 655 wol.
- 1. prenumerata - 72 wol.

Opracowanie: stan opracowania zbiorów w systemie Horizon - 33.461 wol.
W roku 2009 zostało wykonanych 8.011 rekordów;

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 72
- liczba wypożyczeń:
 - książek – 17.747
 - czasopism – 112
- liczba zbiorów udostępnionych na miejscu:
 - książek – 12.050
 - czasopism – 1.508

W statystyce nie są odnotowane fakty wykorzystania książek i czasopism stojących w czytelni z wolnym dostępem do zbiorów.

Inne prace:

- Do niestandardowych prac, jakie miały miejsce w Bibliotece, zaliczyć trzeba „wczytywanie” kodów kreskowych skatalogowanych uprzednio książek w celu zmiany ich statusu – tak, aby przygotować je do wypożyczeń elektronicznych. Liczba skatalogowanych wolumenów i rozległość naszego magazynu były przyczyną, że poświęcić na to trzeba było miesiąc intensywnej pracy.

Biblioteka Katedry Filologii Angielskiej

Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:

19.653 wol.

Gromadzenie:

- zakupy – 181 wol.
- dary – 9 wol.
- a. prenumerata - 9 tytułów czasopism zagranicznych

Opracowanie: (stan opracowania w *Horizonie*) 16.772 egz.

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 25
- liczba odwiedzin – 1.954
- liczba wypożyczeń:
 - książek – 2.428
- liczba zbiorów udostępnionych na miejscu:

książek – 2.871
czasopism – 252

Biblioteka Katedry Filologii Germańskiej

Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:

- książek – 24.461 wol.
- czasopism – 582 wol.

Gromadzenie:

- zakupy – 27 wol.
- dary - 184 wol.
- prenumerata (1 tytuł do bieżącego zużycia na zajęciach dydaktycznych)

Opracowanie: (*stan opracowania w Horizonie*) 6.431 wol.

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 25
- liczba odwiedzin – 3.485
- liczba wypożyczeń:
 - książek – 6.238 wol.
 - czasopism – 30 wol.
- liczba zbiorów udostępnionych na miejscu:
 - książek – 7.163 wol.
 - czasopism – 42 wol.

Biblioteka Katedry Filologii Klasycznej UMK

1. Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:

- książek – 14.194 wol.
- czasopism – 790 wol.
- zbiorów specjalnych – 81

2. Gromadzenie:

- zakupy – 29 wol.
- dary – 211 wol.
- prenumerata – 3 tytuły

3. Opracowanie: (*stan opracowania w Horizonie*): 2.193 wol.

4.

5. Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 16
- liczba wypożyczeń:
 - książek – 879
 - czasopism – 5

- 1. liczba zbiorów udostępnionych na miejscu:
 - książek – 1.572

6. Inne prace: reorganizacja wolnego dostępu oraz prace nad nowym ustawieniem księgozbioru.

Publikacje:

7. Milena Śliwińska, Seryjność i nieseryjność serii wydawniczych, Toruńskie Studia Bibliologiczne, 2009 nr 3.

4. Biblioteka Wydziału Humanistycznego**Biblioteka Instytutu Filozofii i Socjologii****Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:**

- książki 24.301 wol.
- czasopisma 1.870 jedn. inw.

Gromadzenie:**Zakupy książek**

- księgozbiór socjologii - 445 wol.
- księgozbiór filozofii - 292 wol.

Dary książkowe

- księgozbiór socjologii - 30 wol.
- księgozbiór filozofii - 6 wol.

Prenumerata czasopism

- księgozbiór socjologii - zakup 30 jednostek
dary 20 jednostek
- księgozbiór filozofii - 18 jednostek

Opracowanie:

liczba rekordów bibliograficznych w Horizon: 22.438

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni - 54
- IV. liczba odwiedzin - 6.890
- V. liczba wypożyczonych książek - 13.262
- VI. liczba zbiorów udostępnionych na miejscu
 - książki - 17.043
 - czasopisma - 2.145
 - do ksero - 3.577
 - zwroty - 12.830

Inne prace:

1. W maju zorganizowano pod egidą Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich kiermasz książek zbędnych oraz darów pracowników, głównie bibliotekarzy. Impreza ta, odbywająca się po raz pierwszy w Bibliotece Wydziałowej, cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem studentów. Dobrowolne kwoty zebrane w czasie kiermaszu, przekazane w formie darowizny, wzbogaciły konto Biblioteki Wydziałowej.

5. Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki**Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:**

- książki – 25.867 wol.

- książki na CD – 28 jedn.
- czasopisma – 14.367 wol.
- ubytki – 1.759 pozycji
- zbiory specjalne – 1.675 CD oraz 294 dyskietki

Gromadzenie:

- książki – zakup – 305 wol.
- książki – dary – 498 wol.
- czasopisma krajowe drukowane – prenumerata – 28 tytułów
- czasopisma krajowe drukowane – dary – 5 tytułów
- czasopisma zagraniczne drukowane – prenumerata – 52 tytuły
- czasopisma zagraniczne drukowane (bieżące) – wymiana WMiI, dary, depozyt CBM IM PAN – 40 tytułów

Dostęp do bibliograficznych baz danych: MathSciNet, MATH oraz do pełnotekstowych zasobów on-line (blisko 14 tysięcy tytułów czasopism) w ramach konsorcjów eIFL Direct (EBSCO), Elsevier, Emerald, Inspec, JSTOR, Springer, Wiley i innych. Biblioteka posiada również dostęp elektroniczny do wszystkich czasopism IM PAN.

Opracowanie:

Stan opracowania zbiorów Biblioteki WMiI, w Horizonie, w dniu 31.12.2009 r.:

- **62.134 egz.** Liczba zawiera: książki (w tym 501 wol. z depozytu CBM IM PAN) i egzemplarze czasopism (w tym egzemplarze prenumerowanych tytułów zagranicznych podłączone przez Oddział Czasopism BU).

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 47
- liczba odwiedzin – 8.636
- liczba wypożyczeń:
 - książek – 7.572
 - czasopism – 350

- liczba zbiorów udostępnionych na miejscu:

Prawie wszystkie zbiory Biblioteki WMiI znajdują się w wolnym dostępie i nie można podać rzeczywistej liczby zbiorów udostępnianych w czytelni.

Liczba książek przedłużonych przez bibliotekarki - 6.000 egz.

Zwrócono - 13.584 egz. książek

Wypożyczenia międzybiblioteczne:

- z bibliotek krajowych: 75 wol. książek i 70 artykułów.
- do bibliotek krajowych: 66 wol. książek i 21 egz. czasopism.

Inne prace:

1. Tworzono Bibliografię publikacji pracowników Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wpisano 757 opisów publikacji pracowników WMiI.
- Przeprowadzono dwa 1,5-godz. specjalistyczne szkolenia z zakresu wykorzystania baz i źródeł elektronicznych dla studentów IV roku matematyki i IV roku informatyki w ramach proseminarium magisterskiego. Przeprowadzono szkolenia biblioteczne dla studentów I roku kierunków: matematyka i informatyka.
- Na stronie biblioteki wydziałowej aktualizowano link z informacjami o nowych nabytkach książkowych.
- Sprawdzono około 1100 elektronicznych kont czytelniczych i wysłano drogą mailową ponad 300 upomnień do studentów przetrzymujących książki oraz

- zalegających z opłatą za przetrzymywanie książek.
- Gromadzono i opracowywano prace licencjackie, magisterskie i doktorskie studentów i pracowników WMiI.
- Biblioteka prowadziła sprzedaż kart magnetycznych do kserografów znajdujących się w budynku WMiI oraz rozliczała fiskalną sprzedaż gadżetów reklamowych na WMiI.

8. Publikacje:

Burnicka Katarzyna, Guziczki, dodawanie i odejmowanie liczb dodatnich oraz ujemnych, NiM+TI (Nauczyciele i Matematyka plus Technologia Informacyjna), 2009 nr 72 s. 13-17.

6. Biblioteka Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:

- książki – 52.015 wol.
- czasopisma – 6.726 wol.

Gromadzenie:

- zakupy – 1.574 wol.
- dary – 141 wol.
- prenumerata – 124 tytuły krajowe, 56 zagranicznych

Biblioteka Uniwersytecka zapewnia dostęp do zasobów elektronicznych i baz danych. Najistotniejsze to: EBSCO i zakupiona od 2009 roku baza ISI Emerging Markets

Opracowanie: (*stan opracowania w Horizonie*) 31.934

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 90
- liczba wypożyczeń: 17.196 i 6.204 przedłużeń
- liczba zbiorów udostępnionych na miejscu: 17.000

Inne prace:

- 27 marca przedstawiciel firmy Euromoney – przeprowadził szkolenie pracowników Biblioteki WNEiZ z zakresu obsługi bazy ISI Emerging Markets.
- W roku 2009 prowadzono fakultatywne szkolenia biblioteczne dla studentów I roku studiów.
- W Bibliotece 8 studentów Informacji Naukowej i Bibliologii UMK odbyło praktyki studenckie.
- Biblioteka WNEiZ aktywnie uczestniczy w opracowywaniu Bibliografii Publikacji Pracowników Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Systemie Expertus. Prowadzona jest stała wystawa najnowszych publikacji pracowników Wydziału oraz organizowane są wystawy okolicznościowe.

7. Biblioteka Wydziału Nauk Pedagogicznych

Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:

- książek – 29.651 wol.

- czasopism – 3.247 wol.

Gromadzenie:

- zakupy – 681 wol.
- dary – 253 wol.
- prenumerata – 54 tytuły czasopism

Opracowanie: *(stan opracowania w Horizonie)*

W roku sprawozdawczym 2009 wprowadzono do bazy HORIZON 990 poz. W chwili obecnej całość zbiorów bibliotecznych jest opracowana w HORIZONIE.

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 30
- liczba wypożyczeń:
 - książek – 15.763 wol.
 - czasopism – 22 wol.
- liczba zbiorów udostępnionych na miejscu:
 - książek – 4.452 wol.
 - czasopism – 582 wol.

Znacząco zwiększyła się liczba czytelników korzystających z biblioteki do 2.302, konsekwencją tej sytuacji jest również większa liczba wypożyczeń. Biblioteka, w ramach systemu Horizon, oferuje czytelnikom rejestrację wypożyczeń, zamawianie on-line, przedłużanie książek oraz rezerwację książek wypożyczonych. Każdemu zakupowi książek towarzyszy wystawa nowości.

Inne prace:

- Pokażna liczba nabytków biblioteki (zakup, dary, prenumerata), oscylująca w granicach tysiąca wol. rocznie oraz ograniczona wielkość powierzchni magazynowych zmusza do częstego selekcjonowania zbiorów. I tutaj znakomicie sprawdza się system rejestracji elektronicznej. W czasie wakacyjnym skrupulatnie przejrano częstotliwość wypożyczeń zbioru dydaktycznego tzw. materiałówki. Po dwuletnim okresie rejestracji wypożyczeń okazało się, że znaczna część zbiorów nie była w ogóle wypożyczona. Książki nie znajdujące czytelników zostały wyselekcjonowane i przekazane na makulaturę. Wycofano z księgozbioru 892 wol. W ten sposób pozyskano miejsce na nowe publikacje.
- W ramach współpracy międzybibliotecznej, w lipcu pracownicy biblioteki przeprowadzili szkolenie koleżanek z biblioteki Wydziału Filologicznego w zakresie rejestracji czytelników i wypożyczeń, rezerwacji książek oraz zamawiania publikacji przez Internet.
- Biblioteka włączyła się do tworzenia i redagowania portalu bibliotecznego biblioteki.umk.pl

Publikacje:

Renata Jarzemska, Biblioteka Wydziału Nauk Pedagogicznych – krótka historia, w: Pedagogika toruńska – od katedry do wydziału, St. Nalaskowski, Wł. Szulakiewicz, Toruń UMK, 2009 s.85-93.

8. Biblioteka Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych

Stan zbiorów Biblioteki na 31.12.2009 r.

- książki 10.099 wol.
- czasopisma 155 tytułów, w tym: 144 tytuły polskie i 11 tytułów czasopism zagranicznych

Gromadzenie:

- zakupy - 320 wol. książek
- dary - 286 wol. książek
- prenumerata : 10 tytułów czasopism

Opracowanie: Stan opracowania w Horizonie – 100% księgozbioru
zbiory magazynowe: 9.352 rekordy
zbiory czytelniane: 2.359 rekordów

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 40
- liczba odwiedzin – 10.476
- liczba wypożyczeń :
książek : 3.758
- liczba zbiorów udostępnionych na miejscu :
książek : 11.245

Inne prace:

- Podczas wakacji zimowych sprawdzono stan czytelni. Skontrolowano i ujednolicono stan faktyczny książek z kolekcją w bazie Horizon, skorygowano klasyfikację przedmiotową, uporządkowano książki w obrębie działów.
- Podczas wakacji letnich przeprowadzono przegląd kartotek i kont czytelników, którzy bardzo długo przetrzymują książki. Do osób, do których uzyskano adresy e-mail, zostały wysłane monity z przypomnieniem o zwrocie książki.

9. Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji**Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:**

- książek - 56.806 wol.
- czasopism - 1.827 wol.

Gromadzenie:

- zakupy – 1.521 wol.
- dary – 709 wol.
- prenumerata - 84 tytuły czasopism krajowych oraz 59 tytułów czasopism zagranicznych.

Opracowanie: (stan opracowania w Horizonie) – 24.598 rekordów.

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 82
- liczba odwiedzin – 15.422
- liczba wypożyczeń:
książek – 6.335

W statystyce nie są odnotowane fakty wykorzystania książek i czasopism stojących w czytelni z wolnym dostępem do zbiorów.

Inne prace:

- W Bibliotece WPiA zostało przeprowadzone skontrum.
- Organizowano wystawy jubileuszowe i wystawy sztuki.
- Przeszkolono 10 studentów Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej.

10. Biblioteka Wydziału Sztuk Pięknych

Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:

- książek - 21.955 wol.
- czasopism - 2.236 wol.

Gromadzenie:

- I. zakupy – 122 wol.
- II. dary – 370 wol.
- prenumerata – 20 tytułów czasopism polskich i 4 tytuły czasopism zagranicznych.

Opracowanie:

Na dzień 31.12.2009 roku skatalogowanych w systemie Horizon 14.166 wol.

W roku 2009 opracowano w systemie Horizon 2.409 wol.

Wysłanych do NUKAT 175 wol.

Opracowanych haseł do CKHW 306.

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 21
- liczba odwiedzin – 4.000
- liczba wypożyczeń:
 - książek – 5.200
 - czasopism – 83
- liczba zbiorów udostępnionych na miejscu:
 - książek – 8.000
 - czasopism – 732

Inne prace:

- Opracowywanie publikacji w systemie Expertus. W bieżącym roku wprowadzono około 20 publikacji pracowników.
- Wymiana biblioteczna z instytucjami polskimi i zagranicznymi.
- Działalność informacyjna, udzielanie ustnych informacji bibliotecznych, bibliograficznych i katalogowych. Przeprowadzono 100 kwerend.

11. Biblioteka Wydziału Teologicznego

Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:

- książek - 9.733 wol.
- czasopism – 2.392 wol.

Gromadzenie:

- zakupy – 165 wol.
- dary – 300 wol.
- prenumerata - 37 tytułów czasopism krajowych i 46 zagranicznych

Opracowanie: (*stan opracowania w Horizonie*)

- książki - 98%
- czasopisma - 100%

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 20
- liczba odwiedzin – 1.746
- liczba wypożyczeń:
książek – 2.054
- liczba zbiorów udostępnionych na miejscu: 4.892

12. Biblioteka Instytutu Archeologii i Katedry Etnologii

Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:

księgozbiór archeologiczny – 14.560 wol.

księgozbiór etnologiczny – 11.357 wol.

Gromadzenie:

6. zakup – 140 wol. (51 wol. księgozbiór archeologiczny, 89 wol. księgozbiór etnologiczny)
7. dary – 38 wol. (25 wol. księgozbiór archeologiczny, 13 wol. księgozbiór etnologiczny)
8. wymiana - 110 wol. (80 wol. księgozbiór archeologiczny, 30 wol. księgozbiór etnologiczny)
9. prenumerata – 11 tytułów czasopism krajowych oraz 6 tytułów czasopism zagranicznych

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 40
- liczba odwiedzin – 5.129
- liczba wypożyczeń:
książek – 3.016 wol.
czasopism – 15 wol.
- liczba zbiorów udostępnionych na miejscu:
książek – 1.361 wol. (rejestr zamówień nie obejmuje księgozbioru czytelnianego, który jest intensywnie wykorzystywany)
czasopism – 7.768 wol.

Inne prace:

1. Przeniesienie czasopism archeologicznych i etnologicznych z inwentarza książek na odrębne karty inwentarzowe czasopism.
2. Uporządkowanie magazyn czasopism w układzie wg sygnatur.

13. Biblioteka Instytutu Fizyki

Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku

książek - 27.795 wol. oraz księgozbiór wieloegzemplarzowy tzw. studencki 4.870 pozycji.

Gromadzenie:

- zakupy- 218 wol.
- prenumerata 58 tytułów czasopism zagranicznych
28 tytułów czasopism polskich

Opracowanie:

Nowe nabytki (od 2000 r.) są kompleksowo opracowywane włącznie z kartotekami khw w systemie HORIZON. W II połowie roku 2009 została zrealizowana konwersja zbiorów bibliotecznych z systemu ISIS na HORIZON.

Prowadzono także katalog komputerowy w systemie ISIS. Jego baza liczy 27 562 rekordy.

Udostępnianie:

1. liczba miejsc w czytelni – 26 + 4 (w czytelni czasopism)
2. liczba odwiedzin – 6.552
3. liczba wypożyczeń:
książek – 4.906
czasopism – 96
4. liczba zbiorów udostępnionych na miejscu:
6.500 książek
4.000 czasopism

W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych - wypożyczono innym bibliotekom krajowym 37 wol. książek, natomiast na zamówienia naszych pracowników i studentów sprowadzono 136 pozycji.

Inne prace:**Ważniejsze wydarzenia:**

- Z okazji Dnia Bibliotekarza i Bibliotek w dniach 7 – 8 maja wspólnie z firmą Polbooks zorganizowano wystawę najnowszych publikacji zagranicznych połączoną ze sprzedażą.
- W dniach 20-21 października już po raz 16 wspólnie z IPS zorganizowano wystawę książek zagranicznych z dziedziny fizyki, astronomii i matematyki.
- Rok 2009 był ogłoszony Rokiem Astronomii, z tej okazji prezentowane były przez cały rok najciekawsze pozycje z astronomii i astrofizyki z naszych zbiorów.
- Biblioteka IF włączyła się do akcji promocyjnej Wydawnictwa PWN, rozdając czytelnikom Karty Stałego Klienta uprawniające klienta do zakupu książek powyższego wydawnictwa ze zniżką 15-20%.

Pozostałe prace biblioteczne:

1. Cały księgozbiór Biblioteki IF znajdujący się w czytelni został objęty wolnym dostępem do półek. Wiązało się to z poważną reorganizacją księgozbioru. W czerwcu 2009 r. po otrzymaniu nowych regałów przeniesiono nań część księgozbioru, pozostałe działy rozmieszczono tak, by dostęp do nich był jak najłatwiejszy dla czytelnika.
2. Na początku roku akademickiego przereferowano i ujednolicono stronę

- internetową Biblioteki, tak by była kompatybilna z całym systemem bibliotecznym.
3. Co miesiąc prezentowano w czytelni nowo zakupione książki.
 4. Wykonano nieodpłatnie 386 stron odbitek kserograficznych, wydruków artykułów naukowych i skanów na prośby pracowników.
 - α. Prowadzono przegląd kartotek studenckich, w celu wyszukania osób przetrzymujących książki, a następnie wysłania im monitów.
 - β. Wykonano naprawę wielu książek, głównie podręczników, a niektóre z nich – często używane, cenne – oprawiono w folię.

14. Biblioteka Instytutu Historii i Archiwistyki

Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:

- książki - 46.493 wol.
- czasopisma - 8.314 wol.
- zbiory specjalne - 535

Gromadzenie:

- zakupy - 74 wol.
- dary - 91 wol.
- prenumerata - 49 wol.

Opracowanie: (*stan opracowania w Horizonie*) - 21.240 wol.

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni - 72 (od 15 września – 34)
- liczba odwiedzin – 5.194
- liczba wypożyczeń:
 - książek - 4.613
- liczba zbiorów udostępnionych na miejscu:
 - książek - 5.395
 - czasopism - 2.264
 - zbiorów specjalnych – 482

Inne prace:

- W bibliotece przygotowano zestawienie publikacji pracowników IHiA do „Ankiety Jednostki” dla MNiSW.

15. Biblioteka Katedry Historii Sztuki i Kultury

Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:

- 7.605 pozycji

Gromadzenie:

- zakupy – 105 pozycji
- dary – 24 pozycje
- prenumerata - 2 tytuły polskich czasopism oraz 4 tytuły czasopism zagranicznych.

Opracowanie: (*stan opracowania w Horizonie*) - 1.619 pozycji

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni: 18
- liczba odwiedzin: 3.032
- liczba wypożyczeń:
 - książek - 1.163
- liczba zbiorów udostępnianych na miejscu - 1.969
 - książek - 1.603
 - czasopism - 366

Inne prace:

- Przeprowadzono inwentaryzację książek pochodzących z zakupów oraz darów przekazanych przez poszczególnych pracowników KHSiK, a także darów z innych źródeł.
- Przygotowywano materiały zamieszczane na stronach internetowych biblioteki.
- W ramach współpracy zagranicznej, dostarczono do Zentralinstitut für Kunstgeschichte w Monachium wykazy prac magisterskich obronionych w Katedrze w danym roku akademickim oraz informacje o otwartych przewodach doktorskich, a także dane o istotnych zmianach personalnych, tj. np.: zmiana Kierownika bądź zatrudnienie nowych pracowników naukowo-dydaktycznych.

16. Biblioteka Centrum Astronomii

Stan zbiorów Biblioteki w dniu 31.12.2009 roku:

- książki - 18.167
- czasopisma - 119 tytułów, 8.302 wol.
- zbiory specjalne (cd, dvd) – 574

Gromadzenie:

- zakupy - 20 książek
- dary - 48 książek, 102 czasopisma zagraniczne, 26 czasopism polskich.
- prenumerata: 7 tytułów czasopism polskich, 4 tytuły czasopism zagranicznych, 13 tytułów w wersji elektronicznej.

Opracowanie: (*stan opracowania w Horizonie*) 4.636 wol.

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 14
- liczba odwiedzin – 250
- liczba wypożyczeń:
 - książek – 460
 - czasopism – 250
 - zbiorów specjalnych – 30
- liczba zbiorów udostępnionych na miejscu:
 - książek – 600

Inne prace:

- Informacja naukowa i bibliograficzna, usługi kserograficzne, wypożyczanie międzybiblioteczne, sprowadzanie artykułów dla pracowników CA UMK oraz udostępnianie artykułów astronomom i nie-astronomom spoza ośrodka (skany, ksero).

- Prowadzenie nowych stron internetowych biblioteki.
- Tworzenie listy publikacji pracowników CA UMK na stronach biblioteki.
- Tworzenie listy publikacji, w których korzystano z obserwacji radioteleskopami RT-4 i RT-3.
- 1. Szkolenie studentów II roku Astronomii.
- 2. Prace związane z Międzynarodowym Rokiem Astronomii.
- 3. Seminaria Centrum Astronomii.

17. Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Grudziądzu

Stan zbiorów Czytelni w dniu 31.12.2009 roku:

- 2.202 wol.

Gromadzenie:

9. Łącznie w 2009 roku przybyło 259 woluminów, które po wcześniejszym opracowaniu w systemie Horizon trafiały do Grudziądza z następujących jednostek:
106 wol. - depozyt Biblioteki Uniwersyteckiej
10. 107 wol. - depozyt Biblioteki Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania
11. 46 wol. - depozyt Biblioteki Medycznej Collegium Medicum
12. W czytelni znajduje się 6 tytułów periodyków, które są prenumerowane dla Grudziądza przez Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania w Toruniu oraz możliwość dostępu do wersji elektronicznej 3 tytułów prasy codziennej.

Udostępnianie:

- liczba miejsc w czytelni – 20
- liczba odwiedzin – 820

III. Biblioteka Medyczna

BM zatrudniała 26 osób – na 25,5 etatu (24 w działalności podstawowej) w tym:

- ze stopniem naukowym doktora -	1
- z tytułem magistra -	21
- z tytułem inżyniera -	1
- z tytułem licencjata -	2

Biblioteka Medyczna zajmuje pomieszczenia o powierzchni **1.150 m²**.

Czytelnie zapewniają ogółem **105** miejsc, w tym:

- czytelnia ogólna -	48
- pracownia komputerowa	
wraz z czytelnią czasopism -	27 (23 stan. komputerowe + 4)
- pokój cichej nauki -	30

Biblioteki zakładowe dysponują łącznie **220** miejscami dla czytelników.

Liczba komputerów w BM - **74**.

W dyspozycji Czytelników Biblioteki Medycznej w 2009 roku było **38** komputerów, w tym:

- pracownia komputerowa	
wraz z czytelnią czasopism -	23
- sala katalogowa -	10
- pozostałe czytelnie -	5

Od 2009 r. na terenie BM użytkownicy posiadają bezprzewodowy dostęp do sieci Internet.

Zbiory

Stan zbiorów na dzień 31.12.2009 r.:

1. Zbiory drukowane:

książki -	78.527 egz.
czasopisma -	15.235 wol.

2. Zbiory elektroniczne:

książki elektroniczne Ovid –	10 tytułów
------------------------------	-------------------

3. Zbiory specjalne -	4.442 jedn., w tym 4.047 mikrofisz i 6 starodruków
------------------------------	--

W 2009 roku do zbiorów BM wpłynęło w formie drukowanej:

1. Książki – 1.875 wol. , w tym:

zakup –	1.002 wol.
dary -	609 wol.
egz. obowiązkowy -	264 egz.

2. Czasopisma - 468 tyt., w tym:

prenumerata czasopism krajowych –	387
prenumerata czasopism zagranicznych -	18
dary i wymiana -	63
3. Zbiory specjalne –	4 jedn.

W 2009 roku ubytkowano – **1.478** egz. książek, **4** jedn. zbiorów specjalnych i **50** wol. czasopism.

W wersji elektronicznej BM w 2009 r. miała dostęp do:

- **10. baz bibliograficznych**, w tym:
 2. 4. baz biomedycznych: Polska Bibliografia Lekarska, Current Contents - Life Sciences, Medline, Embase, Science Citation Index Expanded z Journal Citation Reports,
 3. 5. baz z innych dziedzin: Agricola, Biosis: Biological Abstracts, Eric, Lex - System Informacji Prawnej, LISTA (bibliotekoznawstwo i informacja naukowa),
 4. 1. bazy własnej: Bibliografia Publikacji Pracowników CM UMK- baza własna prowadzona na bieżąco od 1996 roku, w wersji elektronicznej.
- **16. baz pełnotekstowych**, w tym:
 - 6. baz EBSCO,
 - SMART (Scientific & Medical Art Imagebase),
 - Science Direct (Elsevier),
 - Springer,

- Kluwer,
- LWW,
- LWW Legacy Archive,
- Mary Ann Liebert,
- Medicines Complete

oraz 2. baz zamkniętych:

- Biomedical Collection II, III (1995-2004),
 - Blackwell Synergy (2006-2007).
- 3. pakietów książek elektronicznych:
2. Medicines Complete,
 3. Ovid,
 4. Ebrary.

Dostęp do źródeł elektronicznych obejmował:

tytułów czasopism elektronicznych -	21.822
w tym unikatowych tytułów komercyjnych -	17.636
tytułów Open Acces -	4.186
tytułów książek elektronicznych -	7.310
w tym Medicines Complete -	4
na platformie Ovid -	10
Ebrary -	7.286
w tym w kolekcjach:	
Life Sciences -	2.381
Medicines -	1.497
Nursing and Allied Health -	1.762
Physical Sciences -	1.642

Opracowanie zbiorów

Opracowanie zbiorów w systemie HORIZON na **31.12.2009** r.:

Liczba egzemplarzy opracowanych -	63.207
Liczba opisów bibliograficznych -	35.656

W 2009 r. w systemie HORIZON dodano haseł **11.728** opisów bibliograficznych, a usunięto w tym samym czasie **2.936**. Haseł dodano **2.991** a usunięto **469**.

Od 2009 r. BM współpracuje z **NUKAT**:

rekordy skopiowane od stycznia do grudnia 2009 r. –	3.837
rekordy bibliograficzne wprowadzone od maja do grudnia 2009 r. -	330
rekordy kartoteki haseł wzorcowych wprowadzone od maja do grudnia 2009 r. –	174

Od listopada do końca grudnia 2009 r. w ramach retrokonwersji zbiorów wprowadzono **1.001** opisów.

Udostępnianie zbiorów

Biblioteka Medyczna udostępnia zbiory w czytelnich, wypożyczalni miejscowej i wypożyczalni międzybibliotecznej. Udostępnienia są rejestrowane w systemie HORIZON, który umożliwia elektroniczne zamawianie, przedłużanie i rezerwację książek.

Strona internetowa biblioteki zanotowała **139.031** wizyt, w tym gości unikatowych **73.792**.

W wypożyczalni miejscowej zarejestrowano **7.059** czytelników indywidualnych.

W roku 2009 dodano **2.204** konta czytelnicze. W tym samym czasie usunięto **2.703** konta czytelnicze - z tego 647 w trakcie porządkowania bazy czytelników.

Wypożyczenia i przedłużenia -	60.735 wol.
Złożone zamówienia i rezerwacje -	72.675 wol. (nie odebrane – 11.900 wol.)
Udostępniono na miejscu -	64.886 wol.
w tym : książek -	46.208
czasopism -	18.449
zbiorów specjalnych - prac niepublikowanych -	229
W czytelnich zanotowano odwiedzin -	36.854
w tym: czytelnia ogólna -	18.559
pokój cichej nauki –	678
pracownia komputerowa -	17.617

We wszystkich czytelnich BM zapewnia wolny dostęp do półek, dlatego liczba zbiorów udostępnionych na miejscu jest orientacyjna.

Udostępnianie książek elektronicznych:

Ovid: 10 książek elektronicznych, 60 ściągnąć pełnego tekstu

Ebrary: zanotowano 793 sesje, unikatowych dokumentów przejrano 646, przejrano 13.404 strony, skopiowano 203 strony, wydrukowano 3.136 stron.

Medicines Complete: zanotowano 907 sesji oraz 858 wyszukiwań

1. Clarke's Analysis of Drugs and Poisons: 134 sesje, 251 wyszukiwań
2. Handbook on Injectable Drugs: 63 sesje, 15 wyszukiwań (test)
3. Martindale: The Complete Drug Reference: 211 sesji, 141 wyszukiwań
4. Pharmaceutical Excipients: 143 sesje, 108 wyszukiwań (test)
5. Stockley's Drug Interactions: 57 sesji, 45 zapytań
6. Stockley's Interaction Alerts: 23 sesje, 7 zapytań

Udostępnianie baz

1. Bazy Ebsco: zarejestrowano 14.059 sesji, 65.198 zapytań, 5.964 zgrano pełnych tekstów, w tym:

7. Academic Search Complete: 3.391 sesji, 11.319 zapytań, 4.922 pełne teksty. Baza zawiera 8.864 tytuły czasopism.
8. Agricola: 602 sesje, 3.221 zapytań,.

9. Business Source Complete: 547 sesji, 2.833 zapytania, 62 pełne teksty.
10. Central & Eastern European Academic Source: 292 sesje, 1.804 zapytania, 30 pełnych tekstów.
11. Dentistry & Oral Sciences Source: 60 sesji, 328 zapytań, 3 pełne teksty.
12. Eric: 672 sesje, 3.728 zapytań.
13. Green File: 573 sesje, 3.072 zapytania.
14. Health Source – Academic Ed.: 941 sesji, 4.964 zapytania, 138 pełnych tekstów.
15. Health Source – Nursing/Academic Ed.: 1.017 sesji, 5.072 zapytania, 417 pełnych tekstów.
16. Image: 1.032 sesje, 2.981 zapytań.
17. LISTA: 584 sesje, 3.279 zapytań.
18. Master File Premier: 742 sesje, 3.798 zapytania, 118 pełnych tekstów.
19. Medline: 2.549 sesji, 13.206 zapytań, 257 pełnych tekstów.
20. Newspaper Source: 1.045 sesji, 5.583 zapytania, 17 pełnych tekstów.
10. **SMART:** 410 sesji, 828 zapytań, przeszukano 2.306 kategorii, skopiowano 99 animacji i 445 zdjęć.
11. **Science Direct (Elsevier):** zgrano 24.198 pełnych tekstów w formacie pdf. *Baza zawiera 2.146 tytułów.*
12. **Springer:** zgrano 4.604 pełne teksty w formacie pdf. *Baza zawiera 1.592 tytuły.*
13. **LWW:** zgrano 3.314 pełnych tekstów, najczęściej ściągnąć zanotowano z czasopisma Plastic & Reconstructive Surgery – 623, następnie z Molecular & Cellular Biochemistry – 355 oraz z Neurosurgery 181. *Baza zawiera 50 tytułów LWW + 210 Kluwer Academic Publishers.*
14. **LWW Legacy Archive:** zgrano 573 pełne teksty, najczęściej ściągnąć zanotowano z Ophthalmic Plastic & Reconstructive Surgery – 57, z Neuroreport – 48, z Plastic & Reconstructive Surgery -38. *Baza zawiera 288 tytułów.*
15. **Mary Ann Liebert:** zgrano 528 pełnych tekstów z rocznika 2009 oraz 351 z roczników wcześniejszych. *Baza zawiera 75 tytułów*
16. **Wiley Inter Science:** : 431 wejść (nie otrzymaliśmy statystyk z podziałem na IP). *Baza zawiera 149 tytułów.*
17. **PBL:** zanotowano 81.475 zapytań.
10. **Proquest Medical Library:** zanotowano 21.044 zapytania, zgrano: 3.646 pełnych tekstów oraz 615 abstraktów. *Baza zawiera 1.036 tytułów.*
11. Lista czasopism **A-Z** zanotowała 14.608 przekierowań do tytułów czasopism.

Wypożyczalnia Międzybiblioteczna:

W 2009 r. Wypożyczalnia Międzybiblioteczna współpracowała ze **130** bibliotekami krajowymi i **2** bibliotekami zagranicznymi.

W ramach tej współpracy wysłała do Bibliotek i instytutów naukowych krajowych **228** jednostek, w tym:

artykuły w postaci kserokopii -	84
artykuły w postaci plików elektronicznych -	119
prace niepublikowane -	4
książki -	21

Dla użytkowników BM sprowadziła **1.453** jednostki, w tym:

artykuły w postaci kserokopii –	910
artykuły w postaci plików elektronicznych z systemu doc@med -	383
prace niepublikowane –	37
czasopisma w oryginale –	3
książki -	120

Wypożyczalnia międzybiblioteczna sprowadziła w 2009 roku z dwóch bibliotek zagranicznych dla naszych czytelników **5** artykułów.

Pracownia kserograficzna:

W 2009 roku pracownia kserograficzna wykonała **384.634** stron kopii dla czytelników indywidualnych. Dodatkowo użytkownicy mogą w pracowni kserograficznej skorzystać z usługi bindowania (**171** jedn. zbindowanych), foliowania materiałów własnych i wykonywania kserokopii na folię (**66** kopii).

Działalność naukowa

1. Publikacje:

a) czasopismo Wiadomości Akademickie

W 2009 roku BM wydała 4 numery czasopisma.

Redaktor Naczelny: dr Krzysztof Nierzwicki

Sekretarz redakcji i skład: mgr Monika Kubiak

Adjustacja: mgr Joanna Hładoń-Wiącek

Korekta: mgr Ewa Dominas

b) Książki

Tytuł oryginału: Oddany Sprawie: wywiad rzeka z Profesorem Janem Domaniewskim.

Autorzy: Krzysztof Nierzwicki.

Źródło: Bydgoszcz: UMK CM, 2009, 304 s.

c) Artykuły:

Tytuł oryginału: Bibliotekarz jako nieocenione (i niedoceniane) źródło informacji.

Rok publikacji: 2009

Autorzy: Kubiak Monika, Krzyżaniak Teresa.

Źródło: W: Bibliotekarz: uniwersalność i innowacyjność profesji. Praca zbiorowa

pod red. K. Domańskiej, B. Iwańskiej-Cieślik, Z. Kropidłowskiego, P. Marca. Bydgoszcz: Wydaw. UKW, 2009: s. 89-97.

Uwagi: Konferencja naukowa "Bibliotekarz: uniwersalność i innowacyjność profesji". Bydgoszcz, 14-15 V 2009.

Tytuł oryginału: Jubileusz 5-lecia połączenia Akademii Medycznej w Bydgoszczy z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu, 25-lecia powstania Akademii Medycznej w Bydgoszczy, 50-lecia pracy Profesora Jana Domaniewskiego w grodzie nad Brdą.

Autorzy: Monika Kubiak.

Źródło: - Wiad. Akad. 2009 nr 4 [8] s.

Tytuł oryginału: Dorobek naukowy [Jana Domaniewskiego].

Autorzy: Małgorzata Białobłocka, Anna Garczewska, Daria Butrym.

Źródło: W: K. Nierzwicki, Oddany Sprawie: wywiad rzeka z Profesorem Janem Domaniewskim. Bydgoszcz: UMK CM, 2009 s. 269-291.

Uwagi: [Bibliografia podmiotowa].

Tytuł oryginału: Promotorstwo rozpraw doktorskich [Jana Domaniewskiego].

Autorzy: Małgorzata Białobłocka, Anna Garczewska, Daria Butrym.

Źródło: W: K. Nierzwicki, Oddany Sprawie: wywiad rzeka z Profesorem Janem Domaniewskim. Bydgoszcz: UMK CM, 2009 s. 293-296.

Uwagi: [Bibliografia].

Tytuł oryginału: Bibliografia przedmiotowa (w wyborze) [Jana Domaniewskiego].

Autorzy: Małgorzata Białobłocka, Anna Garczewska, Daria Butrym.

Źródło: W: K. Nierzwicki, Oddany Sprawie: wywiad rzeka z Profesorem Janem Domaniewskim. Bydgoszcz: UMK CM, 2009 s. 297-300.

Uwagi: [Bibliografia przedmiotowa].

Tytuł oryginału: Regionalne Centrum Informacji Medycznej - dwa lata pracy na rzecz środowiska medycznego regionu kujawsko-pomorskiego w zakresie naukowej informacji medycznej.

Autorzy: Daria Butrym, Ireneusz Szreder.

Źródło: - Forum Bibl. Med. 2009 R. 2 nr 2 s. 636-645.

Uwagi: 26. Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych "Naukowa informacja medyczna w Polsce. Biblioteki medyczne wobec potrzeb środowisk medycznych oraz perspektywy ich rozwoju w realiach Unii Europejskiej". Bydgoszcz, 15-17 IX 2008 r.

Tytuł oryginału: Współpraca lekarza z biblioteką medyczną: spojrzenie bibliotekarza.

Autorzy: Monika Kubiak.

Źródło: - Forum Bibl. Med. 2009 R. 2 nr 2 s. 350-364.

Uwagi: 26. Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych "Naukowa informacja medyczna w Polsce. Biblioteki medyczne wobec potrzeb środowisk medycznych oraz perspektywy ich rozwoju w realiach Unii Europejskiej". Bydgoszcz, 15-17 IX 2008 r.

Tytuł oryginału: Intrygujące "Małżeństwo Arnolfinich", czyli słowo o symbolice

szczęścia.

Autorzy: Joanna Hładoń-Wiącek.

Źródło: - Wiad. Akad. 2009 nr 1 s. 14-15.

Tytuł oryginału: Medycyna w Kujawsko-Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej.

Autorzy: Monika Kubiak.

Źródło: - Wiad. Akad. 2009 nr 1 s. 28-29.

Tytuł oryginału: Regionalne Centrum Informacji Medycznej.

Autorzy: Daria Butrym, Ireneusz Szreder.

Źródło: - Wiad. Akad. 2009 nr 1 s. 23-24.

Tytuł oryginału: Bazy bibliograficzne i pełnotekstowe w Bibliotece Medycznej.

Autorzy: Teresa Krzyżaniak.

Źródło: - Wiad. Akad. 2009 nr 2 s. 28-29.

Tytuł oryginału: Działalność bibliograficzna i bibliometryczna w Bibliotece Medycznej.

Autorzy: Małgorzata Białobłocka.

Źródło: - Wiad. Akad. 2009 nr 2 s. 26-27.

Tytuł oryginału: Na czym polega siła fenomenu ojca Kościoła i erudyty, czyli o św. Hieronimie w odświeżeniu Colantonio.

Autorzy: Joanna Hładoń-Wiącek.

Źródło: - Wiad. Akad. 2009 nr 2 s. 20-21.

Tytuł oryginału: Wypożyczalnia międzybiblioteczna.

Autorzy: Dorota Pisarek, Barbara Marszałkowska.

Źródło: - Wiad. Akad. 2009 nr 2 s. 27.

Tytuł oryginału: Zawilości mistycznej drogi w podążaniu za betlejemską gwiazdą.

Autorzy: Joanna Hładoń-Wiącek.

Źródło: - Wiad. Akad. 2009 nr 4 s. 26-28.

d) Publikowane wywiady

Japonistyka przestała być moim hobby a stała się drugim zawodem, wywiad z dr. hab. Krzysztofem Stefańskim, prof. UMK, kierownikiem Katedry Podstaw Teoretycznych Nauk Biomedycznych i Informatyki Medycznej, ze strony Redakcji rozmowę prowadzili mgr Joanna Hładoń-Wiącek, mgr Monika Kubiak, Wiadomości Akademickie 2009 nr 32, s. 2-5

To czytelnicy powinni odpowiedzieć na te pytania, wywiad z prof. dr hab. Zbigniewem Wolskim, kierownikiem Katedry i Kliniki Urologii Ogólnej, Onkologicznej i Dziecięcej, przewodniczącym Rady Programowej Wiadomości Akademickich oraz jego żoną, Bożeną Wolską, ze strony Redakcji rozmowę prowadzili dr Krzysztof Nierzwicki, mgr Monika Kubiak, Wiadomości Akademickie 2009 nr 33, s. 3-7

Każdy pragnie po sobie coś zostawić, wywiad z Mieczysławem Boguszyńskim,

wieloletnim dyrektorem Szpitala im. dr. A. Jurasza, ze strony Redakcji rozmowę prowadzili dr Krzysztof Nierzwicki, mgr Monika Kubiak, Wiadomości Akademickie 2009 nr 34, s. 2-7

Wykonujemy zadania, które do tej pory nie były możliwe do zrealizowania, wywiad z dr. Wojciechem Jóźwickim oraz dr. Zdzisławem Skokiem z Zakładu Patologii Nowotworów i Patomorfologii, Wiadomości Akademickie, ze strony Redakcji rozmowę prowadzili dr Krzysztof Nierzwicki, mgr Joanna Hładoń-Wiącek, mgr Monika Kubiak, Wiadomości Akademickie 2009 nr 35, s. 2-6

2. Analizy bibliometryczne i działalność bibliograficzna

Do Bazy Publikacji Pracowników Collegium Medicum (Expertus) w roku 2009 wprowadzono 1.286 opisów.

W 2009 r. przygotowano:

137 wykazów dla jednostek CM,

739 wykazów dla osób indywidualnych, w tym 36 wykazów w celu uzyskania stopnia prof. zwyczajnego dla 12 osób i 22 wykazy w celu uzyskania habilitacji dla 11 osób.

Zajęcia dydaktyczne

1. Przysposobienie biblioteczne

W 2009 r. przysposobieniem bibliotecznym zostało objętych **1.924** studentów pierwszego roku wszystkich wydziałów CM. Przeprowadzono po 2 godziny wykładów dla 6. grup. Prowadzącymi były: mgr Anna Markowska, mgr Teresa Kosik. Przeprowadzono po 2 godz. ćwiczeń dla 89. grup. Prowadzącymi były: mgr Anna Markowska, mgr Danuta Gospodarczyk.

2. Naukowa informacja medyczna

Dla 124 studentów V roku Wydz. Lekarskiego w 6. grupach przeprowadzono po 10 godzin seminaryjnych: *Naukowa Informacja Medyczna*. Prowadząca Monika Kubiak. Dla **68** studentów V roku Wydz. Farmaceutyczny oraz II uzupełniającego w przeprowadzono 4 godziny wykładów i po 2 godziny ćwiczeń w 5. grupach: *Naukowa Informacja Medyczna*. Prowadząca Monika Kubiak.

3. Źródła informacji w biomedycynie

Pracownicy Działu Informacyjno-Bibliograficznego przeprowadzili po 8 godzin zajęć dydaktycznych w 2 grupach dla 21 studentów I roku studiów doktoranckich: *Źródła informacji w biomedycynie*. Prowadząca: Monika Kubiak.

4. The Scientific Medical Information

Zajęcia dla studentów I roku studiów anglojęzycznych : *Naukowa Informacja Medyczna*, liczba godzin – 4 godz. wykładów, 4 godz. ćwiczeń, 14 osób. Prowadząca Monika Kubiak.

5. Kursy szkoleniowe

- W marcu we współpracy z Akme Archive przeprowadzono szkolenie z programu służącego zarządzaniu bibliografiami RefWorks. Prowadzący: Joanna Kukawska.
- W maju we współpracy z Thomson Reuters zaprezentowano bazy bibliograficzno-bibliometryczne ISI Web of Knowledge. Prowadzący: Krzysztof Szymański.
- W maju we współpracy z firmą Ovid przeprowadzono prezentację i szkolenie z korzystania z atlasu anatomicznego 3D Primal Pictures. Prowadząca: Edyta Burczyk.

Konferencje, zjazdy, wystawy, wyjazdy naukowe

1. Organizacja spotkań:

10. 10-lecie Wiadomości Akademickich

Dnia 17 czerwca 2009 roku w Bibliotece Medycznej honorowano jubileusz 10-lecia pisma uczelnianego "Wiadomości Akademickie", redagowanego właśnie w Bibliotece (dr Krzysztof Nierzwicki jest redaktorem naczelnym, mgr Monika Kubiak – sekretarzem redakcji, mgr Joanna Hładoń-Wiącek – adiustatorem, a mgr Ewa Dominas - korektorem).

11. Jubileusze

Biblioteka Medyczna czynnie uczestniczyła w przygotowaniu uroczystości 5-lecia połączenia Akademii Medycznej im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy i Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, 25-lecia powstania Akademii Medycznej im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, 50 rocznicy objęcia przez prof. zw. dra hab. Jana Domaniewskiego kierownictwa Zakładu Patomorfologii Szpitala im. dra Antoniego Jurasza w Bydgoszczy, która odbyła się 24 listopada 2009.

3. Wystawy:

12. Biblioteka Medyczna w 2009 roku była współorganizatorem wystawy książek zagranicznych z medycyny i nauk pokrewnych prezentowanych w Rektoracie CM UMK przez IPS z Warszawy.
13. *Galaktyka Gutenberga. Inkunabuły ze zbiorów Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, Pelplin 20.10.-15.12. 2010, kurator Krzysztof Nierzwicki.

4. Wyjazdy szkoleniowe:

W dniu 5 czerwca 2009 r. pracownicy BM zwiedzali Bibliotekę Seminarium Duchownego oraz Muzeum Diecezjalne w Pelplinie. Muzeum dysponuje bogatymi zbiorami sztuki [gotyckiej](#) z obszaru dawnej [Diecezji chełmińskiej](#), Biblioteka Seminaryjna zaś poszczycić się może pokaźnym zbiorem [starodruków](#) (wśród nich [Biblia Gutenberga](#) - jedyna w Polsce), a także rękopisów.

Regionalne Centrum Informacji Medycznej

1. Użytkownicy - 2.859

2. Wykorzystanie baz:

- VII. **Science Direct** na serwerze ICM: liczba odwiedzin - 2.479, liczba pobrań w formacie pdf - 11.683
- VIII. **Ovid** (LWW, książki i archiwa): liczba odwiedzin - 609, liczba pobrań w formacie pdf - 1.472
- IX. **A to Z**: liczba odwiedzin - 1.814, przekierowano - 3.787
- X. **PBL**: liczba odwiedzin - 832, liczba wyszukiwań - 8.206
- XI. **Ebrary**: pobrano - 60 MB danych ze 138 tytułów

Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa

BM jest uczestnikiem projektu w ramach ZPORR, pt. Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa - liczba zeskanowanych obiektów w 2009 r. - 80.

Inne prace wykonane przez pracowników Biblioteki Medycznej

Samodzielne Stanowisko ds. Współpracy z Bibliotekami Zakładowymi

- a) inwentaryzacja księgozbioru w bibliotekach zakładowych:
 - Katedra i Klinika Alergologii, Immunologii Klinicznej i Chorób Wewnętrznych (powołanie księgozbioru wydzielonego),
- b) inwentaryzacje zakończone – przygotowanie do powołania księgozbioru wydzielonego:
 - 6. Katedra i Zakład Histologii i Embriologii,
 - 7. Katedra Medycyny Sądowej,
 - 8. Katedra i Zakład Mikrobiologii,
 - 9. Katedra i Zakład Toksykologii,
- c) likwidacja księgozbioru:
 - 9. Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii,
- d) inwentaryzacja:
 - Katedra i Zakład Technologii Postaci Leku,
- e) pracownik uczestniczy w dyżurach popołudniowych, sobotnich i niedzielnych w Dziale Udostępniania Zbiorów.

Dział Gromadzenia

- wymiana wydawnictw CM - w 2009 r. wysłano 264 egz.,
- pracownicy działu pełnią dyżury w soboty i niedziele oraz uczestniczą w dyżurach popołudniowych w Dziale Udostępniania Zbiorów,
- elektroniczne zaliczanie przysposobienia bibliotecznego studentom w systemie USOS – w 2009 r. 1.924 wpisów.

Dział Udostępniania Zbiorów

10. pobrano 42.376 zł. opłat za nieterminowy zwrot 12.613 książek, za którą to sumę zakupiono 537 egz. książek,
11. prowadzono rozliczenia posiadanej kasy fiskalnej,
12. przygotowywano materiały dla pracowni kserograficznej,
13. skanowano materiały na potrzeby Kujawsko-Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej i użytkowników BM,
14. dokonywano rocznego potwierdzenia wpisem do indeksu rozliczenia się z BM studentom CM,
15. w okresie wakacyjnym przeprowadzono inwentaryzację książek w czytelni ogólnej,
16. prowadzono bieżące naprawy książek,
17. przeglądano kartoteki w celu wyszukania osób przetrzymujących książki i wysyłano monity,
18. pracownik wypożyczalni międzybibliotecznej w okresie natężonego ruchu pełni dyżury w magazynach i czytelni ogólnej.

Dział Informacyjno-Bibliograficzny

13. pomoc czytelnikom w sporządzaniu piśmiennictwa i przypisów do prac doktorskich,
14. czynny udział w pracach wydawniczych związanych z uroczystościami Uczelni (bibliografie załącznikowe, wyszukiwanie źródeł pisemnych i ilustracyjnych, korekta, przygotowanie do druku)
15. pomoc w uzyskaniu koniecznych zaświadczeń od wydawców dotyczących publikacji pracowników CM UMK,
16. szkolenie pracowników CM UMK z podstawowej obsługi komputera oraz internetu,
17. skanowanie materiałów dla czytelników BM oraz innych osób indywidualnych i instytucji,
18. zaangażowanie w prace Działu Udostępniania Zbiorów w okresie wzmożonego ruchu związanego z rozpoczęciem roku akademickiego.